

PRFOODS

AS PRFoods

2023/2024 konsolideeritud majandusaasta aruanne

2023/2024

MAJANDUSAASTA ARUANNE

P R F O O D S

Ärinimi	AS PRFoods
Registrikood	11560713
Aadress	Kärša, Suure-Rootsi küla, Saaremaa vald, Saare maakond, 94129, Eesti
Telefon	+372 452 1470
Koduleht	prfoods.ee
Põhitegevusalad	Kalatoodete tootmine ja müük Kalakasvatus
Aruandlusperiood	1. juuli 2023 – 30. juuni 2024
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

SISUKORD

ETTEVÕTTE TUTVUSTUS.....	3
TEGEVUSARUANNE	7
ÜLEVAADE MAJANDUSTEGEVUSEST	7
JUHATUS JA NÕUKOGU	15
AKTSIA JA AKTSIONÄRID	16
VÕLAKIRJAD JA VÕLAKIRJAOMANIKUD	19
ÜHISKONDLIK VASTUTUS	21
VASTUTUS KESKKONNA EES.....	21
HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE.....	22
TASUSTAMISARUANNE.....	27
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	28
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	29
KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE	30
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	31
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	32
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	33
LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON	33
LISA 2. ARUANDE KOOSTAMISEL KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED	33
LISA 3. FINANTSRISKID.....	45
LISA 4. JUHTKONNAPOOSED OTSUSED JA HINNANGUD	51
LISA 5. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID	52
LISA 6. NÕUDED OSTJATELE JA MUUD NÕUDED	52
LISA 7. ETTEMAKSED	52
LISA 8. VARUD	53
LISA 9. BIOLOOGILISED VARAD.....	53
LISA 10. TÛTARETTEVÕTTED	54
LISA 11. EDASILÜKKUNUD TULUMAKS	55
LISA 12. MATERIAALNE PÕHIVARA.....	56
LISA 13. IMMATERIAALNE PÕHIVARA.....	57
LISA 14. RENDILEPINGUD.....	58
LISA 15. INTRESSIKANDVAD KOHUSTUSED	59
LISA 16. VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD VÕLAD	61
LISA 17. SIHTFINANTSEERIMINE	62
LISA 18. OMAKAPITAL	62
LISA 19. SEGMENDIARUANDLUS.....	63
LISA 20. MÛÛDUD KAUPADE KULU.....	66
LISA 21. MÛÛGI- JA TURUSTUSKULUD	66
LISA 22. ÛLDHALDUSKULUD	66
LISA 23. TÕÕJÕUKULUD.....	67
LISA 24. MUUD ÆRITULUD JA -KULUD	67
LISA 25. FINANTSTULUD JA -KULUD	67
LISA 26. TULUMAKSUKULUD	68
LISA 27. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLETGA	68
LISA 28. SIDUSETTEVÕTJAD	69
LISA 29. TEGEVUSE JÄTKUVUS	70
LISA 30. BILANSIPÆVAJÆRGSSED SÛNDMUSED	70
LISA 31. TÆIENDAVID ANDMED GRUPI EMAETTEVÕTTE KOHTA	72
JUHATUSE KINNITUS MAJANDUSAASTA ARUANDELE	76
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE.....	77
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	81

ETTEVÖTTE TUTVUSTUS

AS PRFoods (edaspidi "Grupp") on kalatoodete tootmise ja müügiga tegelev ettevõte. Ettevõtte aktsiad on alates 5. maist 2010 noteeritud NASDAQ OMX Tallinna börsi põhinimekirjas ja ettevõtte võlakirjad on alates 6. aprillist 2020 noteeritud NASDAQ Tallinn võlakirjade nimekirjas.

30.11.2023 kirjutas AS PRFoods tütaretevõtte Saaremere Kala AS alla lepingule talle kuuluva 51% Redstorm OÜ osaluse müügiks Saare Fishexport OÜ-le. Tehing on lõpule viidud. Sama tehingu käigus võõrandati ka Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti poolt 19.09.2003 väljastatud hoonestusluba OÜ-le Energy Port, mis kuulub alates 28.11.2003 100%-liselt OÜ-le Saare Fishexport.

Saare Kala Tootmine OÜ, Saaremere Kala AS 100%-line tütaretevõtte, on sõlminud pikaajalise koostöölepingu Redstorm OÜ-ga, viimase poolt kasvatatud kala edasimüügiks ja töötlemiseks, tagamaks Saare Kala Tootmisele kohaliku kala tarned.

Pärast John Ross Jr. ja Coln Valley Smokery omandamist 2017. aasta suvel on ettevõttel müügikogemus 37 riiki Euroopas, Põhja- ja Lõuna-Ameerikas ning Aasias.

Grupi põhitegevusteks on kalatoodete valmistamine ja nende turustamine. Grupi toodete põhivalikus on lõhe- ja vikerforellitooded. Vajamineva toorkala ostab Grupp Eestist, Norrast ja Taanist. Kalatoodete valmistamine toimub kahes moodsas tehases, mis asuvad Saaremaal (Eesti) ning Aberdeenis (Suurbritannia).

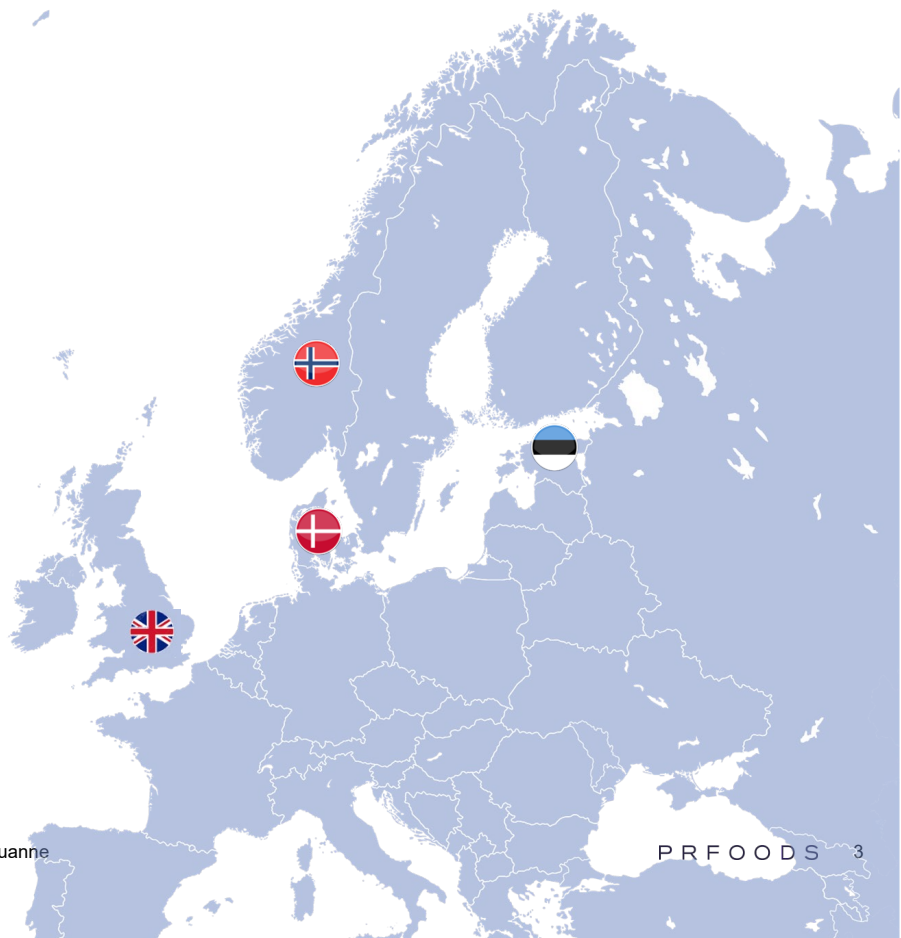
Grupi ettevõtete tooteid müüme tunnustatud brändidena meie tegutsemisriikides ja peamine fookus on kõrgema lisandväärtusega *premium*-toodetel, läbi mille suurendada ettevõtte kasumlikkust.

Töötleme oma tehastes kõige rohkem vikerforelli ja lõhet, väiksemates kogustes ka siiga, ahvenat, koha, räabit, räime ning heeringat. Töötlemisel hoiame kala alati aukohal, mistõttu suitsutame kala traditsioonilisel meetodil lepahakkega. Kuna meie tootevalik on üsna lai, siis sealt leiab meelepärast kogu perele – Eesti Parima Kalatoote tiitli pälvinud õrnalt soolatud forelliviilud, laste lemmikud forellikotletid või pidulikumaks puhuks forellimarja.

Grupp tegutseb aktiivselt uute toodete väljatöötamisega, muuhulgas, et avada uusi eksportturge.

TOOTMISE JA MÜÜGI GEOGRAAFIA

Toorkala ost	Norra Taanid Eesti
Tootmine	Eesti Suurbritannia
Müük	Suurbritannia Eesti

MISSIOON

PRFoods toodab erinevaid maitsvaid, tervislikke ja uuenduslikke kalatooteid. Oma kõrgkvaliteetsete toodetega oleme usaldusväärne partner nii lõpptarbijaile kui ka kauplustele. PRFoods on hooliv ja innovaatiline, sotsiaalselt vastutustundlik ja kaasaegne. Meile on väga oluline keskkonnasõbralikkus - uuenduslike pakendiliinide ja -materjalide ning taastuenergia lahendustega üritame minimeerida oma jalajälge keskkonnale.

VISIOON

Soovime olla parim ja tuntuim maitsvate kalatoodete tootja ja müüja Suurbritannia ja Baltikumi turul ning kõrge lisandväärtusega *premium* kalatoodete müüja ülemaailmselt.

STRATEEGIA JA EESMÄRGID

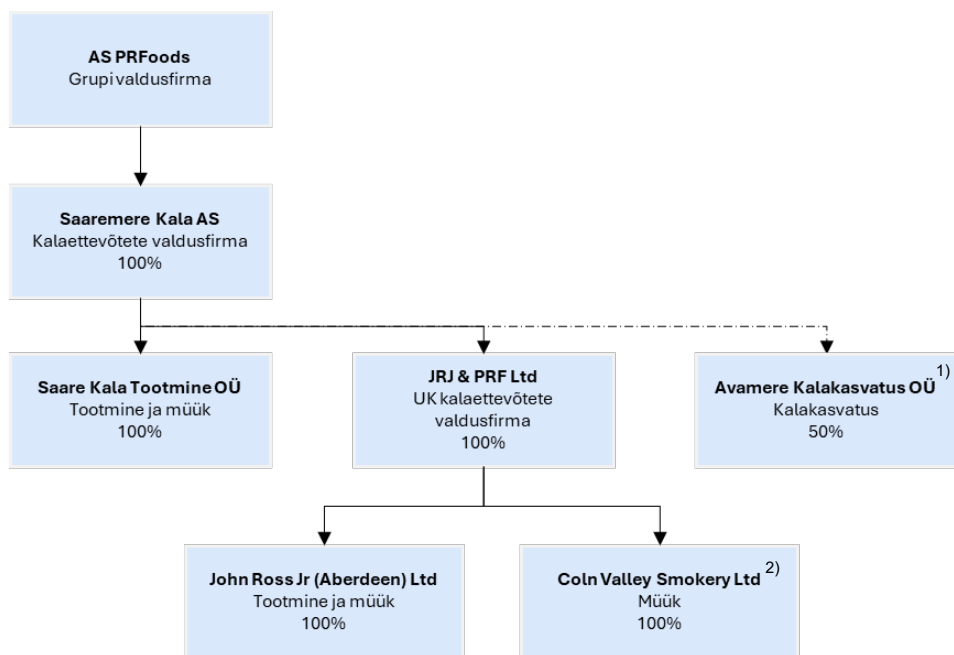
- Olla kahe juhtiva kaubamärgi seas oma turgudel ja olla globaalselt tunnustatud *premium* mereandide bränd.
- Saavutada EBITDA marginaal vähemalt 7%.
- Jagada dividendideks kuni 30% iga-aastasest puhaskasumist.

TUGEVUSED

- Kindel siht - eesmärgistatult arenev organisatsioon ja kompetentsed töötajad.
- Tuntus - juhtivad kaubamärgid Baltikumis ja Suurbritannias.
- Ajalugu ja kogemused - meie tooted on turul tuntud olnud rohkem kui 30 aastat.
- Jätkusuutlikkus - geograafiliselt sobiv ulatus ning mitmekesine ja arenev tooteportfell.

RISKID

- Põhitoorainete hinnavolatiilsus.

1) Grupp Avamere Kalakasvatus OÜ'd ei konsolideeri, kuna ei oma sidusettevõtja üle ei valitsevat ega olulist mõju

2) 64% Coln Valley Smokery Ltd osadest on JRJ & PRF Ltd omanduses ja 36% on John Ross Jr (Aberdeen) Ltd omanduses

AS PRFoods omab lisaks 20%-list osalust ettevõttes AS Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus.

Grupi olulisemad kaubamärgid on „PRFoods“, „Saare Kala“ ja „John Ross Jr Aberdeen“.

JUHATUSE TEGEVUSARUANNE

TEGEVUSARUANNE

ÜLEVAADE MAJANDUSTEGEVUSEST

JUHTKONNA KOMMENTAAR

2023/2024 majandusaasta jääb PRFoodsi ajalukku muudatuste rohke aastana. 2023. aasta talvel väljusime oma Saaremaal asuvast vikerforelli kalakasvatuse ärivaldkonnast Redstorm OÜ. Kalakasvatusest väljumine oli vajalik samm Grupi võlakoormuse vähendamiseks ning keskendumaks oma põhitegevusele ja selle tugevdamisele. Kohaliku kala tarnete tagamiseks on Grupi Eesti kalatöötlemise üksuse vajaduste jaoks sõlmitud pikaajaline koostööleping Redstorm OÜ-ga, viimase poolt kasvatatud kala edasimüügiks ja töötlemiseks. Koostöö kahe ettevõtete vahel tagab, et Grupi Saaremaal asuv tootmisüksus saab pakkuda oma tootesortimendis Eestis kasvatatud vikerforellist loodud kalatooteid.

Muutusterohkeks kujunes aasta ka Grupi juhtimisstruktuuris. 2024. aasta kevadel viisime lõpule muudatused emaettevõtte juhtkonnas. Kogu Grupp on võtnud fookusesse juhtimiskvaliteedi tõstmise. Meie Grupi ettevõtted toetavad üksteist, jagavad teadmisi ja oskusi ning teevad pingutusi suurema sünergia tekitamiseks, et muuta Grupp efektiivsemaks ja kasumlikumaks.

Tunneme erilist uhkust oma Saaremaa üksuse ülesehitamise üle. 2024. aastal siseneme uutele eksportturgudele, nagu näiteks Aasia ja Põhja-Ameerika. Lisaks taassisenesime 2024. aasta alguses Soome eksporditurule. Oleme uhked ja tänulikud meie Saaremaa müügi- ja tootmismeeskondadele, kelle tulemuslik töö näitab Saaremaa üksuse tugevat käibe kasvu. Jätkame pingutamist kasvu nimel eesmärgiga saada Saaremaa üksus ka kasumlikuks. Tööd Saaremaa üksuse ülesehitamisel küll jagub, kuid praegu näeme, et valitud strateegia hakkab vilja kandma.

Tunnustame ka meie Suurbritannia üksust, kes on olenemata kriisidest ja nendega kaasnevatest muutlikest olukordadest säilitanud positiivse kasuminumbri. Šoti juhtkond on näidanud üles meelekindlust, hoides piirkonna tuntuima kalabrändi taset ja visioone arengule.

Uuel majandusaastal on fookuseks Grupi kõrge võlakoormusest tingitud likviidsusriskide maandamine. Kuigi Grupi tegevuses on eelnevate aastate jooksul tehtud mitmeid ümberkorraldusi rahavoogude parandamiseks, sealhulgas kulude vähendamine, kahjumlikest või madalat lisaväärtust genereerivatest äridest väljumine ja võlakoormuse vähendamine, püsivad Grupi võlakoormus ja netovõlg endiselt kõrged. Saame kinnitada, et uus juhtgrupp on võtnud selge fookuse ja strateegiate elluviimise, olles õppinud varasemalt tehtud otsustest. Tagamaks Grupi majandustegevuse jätkusutlikkust ja kaitsmaks PRFoods AS investorite ja kogu Grupi töötajate huve, plaanib Grupi juhatus võlakohustuste restruktureerimist. Grupi juhtkond, koos tütarettevõtete juhtkondadega, on pühendunud leidma lahenduse, mis tagab kõigi huvigruppide ootused. Samal ajal jätkab Grupp oma strateegiat kasumlikkuse parandamiseks nii Eestis kui Suurbritannias.

Grupi meeskond on pühendunud, kriisides kogenud ning tulemustele orienteeritud. Täname südamest kõiki Grupi töötajaid pühendumuse ning investoreid usalduse ja koostöö eest.

Lugupidamisega,

Timo Pärn
Juhatuse liige

Kristjan Kotkas
Juhatuse liige

GRUPI VÕTMENÄITAJAD

VÕTMENÄITAJAD*

KASUMIARUANNE mln EUR (kui pole näidatud teisiti)	Valem / selgitus	2023/2024	2022/2023	2021/2022	2020/2021	2019/2020
Müügitulu	Müügitulu	17,1	19,6	42,1	58,7	78,3
Brutokasum	Müügitulu – müüdüd kaupade kulu	3,2	3,6	3,1	5,0	9,6
EBITDA äritegevusest**	Kasum (Kahjum) enne ühikordseid tulusid-kulusid ja bioloogiliste varade ümberhindlust	-0,3	0,3	-1,7	-1,2	2,8
EBITDA	Kasum (Kahjum) enne finantstulusid ja -kulusid, maksukulud ning põhivara kulumi ja väärtuse langust	-0,3	0,3	-1,9	-1,3	1,9
Ärikasum (-kahjum)	Kahjum enne finantstulusid ja - kulusid, maksukulud	-3,3	-1,0	-4,2	-3,9	-0,7
EBT	Kasum (-kahjum) enne tulumaksu	-4,6	0,4	-8,2	-5,0	-1,8
Puhaskasum (-kahjum)		-4,7	0,3	-8,1	-5,2	-1,9
Brutomarginaal	Brutokasum / Müügitulu	18,7%	18,3%	7,4%	8,5%	12,2%
Äritegevuse EBITDA marginaal	EBITDA äritegevusest / Müügitulu	-2,0%	1,5%	-4,1%	-2,1%	3,5%
EBITDA marginaal	EBITDA / Müügitulu	-2,0%	1,5%	-5,1%	-2,1%	2,4%
Ärikasumi marginaal	Ärikahjum / Müügitulu	-19,4%	-5,1%	-9,9%	-6,6%	-0,9%
EBT marginaal	EBT / Müügitulu	-26,9%	2,0%	-19,5%	-8,5%	-2,2%
Netomarginaal	Puhaskasum (-kahjum) / Müügitulu	-27,3%	1,5%	-19,4%	-8,8%	-2,4%
Tegevuskulude suhtarv	Tegevuskulud / Müügitulu	-27,1%	24,0%	17,1%	16,1%	13,4%

BILANSS mln EUR (kui pole näidatud teisiti)	Valem / selgitus	30.06.2024	30.06.2023	30.06.2022	30.06.2021	30.06.2020
Netovõlgnevus	Lühiajal. võlakohustused + Pikaajal. võlakohustused – Raha	14,3	16,7	24,7	22,4	20,7
Omakapital		3,2	8,3	8,1	15,8	19,8
Käibekapital	Käibevara – Lühiajal. kohustused	-9,2	0,0	-3,2	-3,2	-4,0
Varad		21,9	30,2	38,9	55,6	57,1
Likviidsuskordaja	Käibevara / Lühiajal. kohustused	0,3x	1,0x	0,7x	0,8x	0,8x
Omakapitali suhtarv	Omakapital / Varad	14,6%	27,4%	20,7%	28,4%	34,7%
Finantsvõimendus	Netovõlg / (Omakapital + Netovõlg)	81,8%	66,9%	75,4%	58,7%	51,1%
Võlakordaja	Kohustused / Koguvardad	0,9x	0,7x	0,8x	0,7x	0,7x
Netovõlg/EBITDA äritegevusest	Netovõlg / EBITDA äritegevusest	-42,5x	55,8x	-14,5x	-17,9x	7,5x
Omakapitali tootlus	Puhaskasum (-kahjum) / Keskmise omakapital	-81,4%	4,1%	-68,5%	-29,0%	-9,1%
Varade tootlus	Puhaskasum (-kahjum) / Keskmise varade maht	-17,9%	1,0%	-17,3%	-9,2%	-3,2%

* konsolideeriv üksus on ainult valdusfirma ning moodustab ebaolulise osa Grupist, mistõttu konsolideeriva üksuse suhtarve pole välja toodud

** enne ühekordseid tulusid-kulusid ja bioloogiliste varade ümberhindlust

MÜÜGITULU

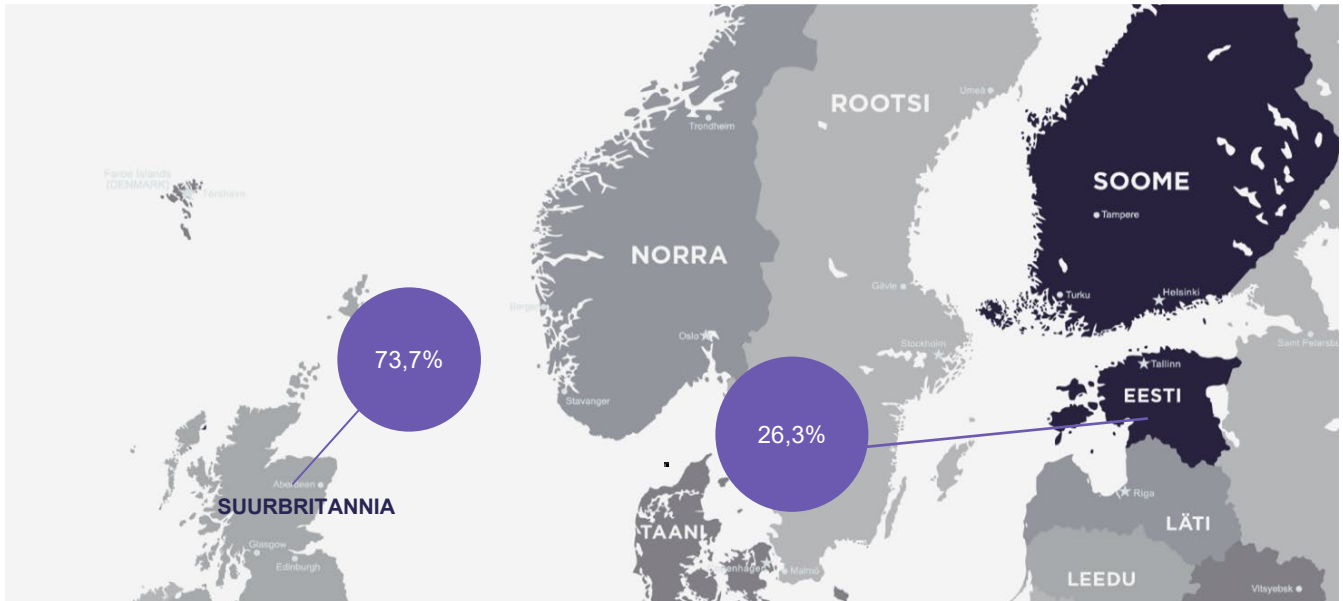
Grupi 2023/2024. majandusaasta müügikäive oli 17,1 miljonit eurot, mis oli 2,5 miljonit eurot vähem võrreldes sama perioodiga eelmisel majandusaastal, mil müük oli 19,6 miljonit eurot. Müügitulu vähenemine on peamiselt seotud kuni 2023. aasta lõpuni kehtinud Soome ekspordi konkurentsikeelust ja tütarettevõtte Redstorm OÜ võõrandamisest 2023. aasta talvel. Grupi suurimaks turuks on Suurbritannia, mille müük moodustas Grupi müügitulust 73,7%. Suuruselt teine turg on Eesti, kus müük moodustas Grupi müügitulust 26,3%.

GEOGRAAFILISED PIIRKONNAD

mln EUR	2023/2024	Osakaal, %	2022/2023	Osakaal, %	Muutus, mln EUR	Muutus, %	Mõju
Suurbritannia	12,6	73,7%	13,2	67,4%	-0,6	-4,5%	▼
Eesti	4,5	26,3%	6,2	31,6%	1,7	-27,4%	▼
Muud regioonid	0	0,0%	0,2	1,0%	-0,2	-100,0%	▼
Kokku	17,1	100,0%	19,6	100,0%	-2,5	-12,8%	▼

Suurbritannia müügi käive oli majandusaastal 12,6 miljonit eurot, vähenemine oli 4,5% võrreldes 13,2 miljoni euroga eelmisel majandusaastal. Suurbritannia käibe osakaal moodustas 2023/2024. majandusaastal kogukäibest 73,7% (2022/2023: 67,4% kogukäibest).

Eesti müügi käive oli majandusaastal 4,5 miljonit eurot, vähenedes 27,4% võrreldes 6,2 miljoni euroga eelmisel majandusaastal. Eesti käibe osakaal moodustas majandusaastal kogukäibest 26,3% (2022/2023: 31,6% kogukäibest).

Grupi peamised tootesegmendid on kuum- ja külmsuitsutooted ja värske kala ja kalafilee, mis moodustavad enamiku müügi käibest, muude kalatoodete müük jääb alla 15%. Kliendisegmentidest moodustavad üle 50% osa jaeketid, millele järgneb hulгимүүк, HoReCa ja muu.

KULUD

	2023/2024	2022/2023	Muutus	Mõju	2023/2024	2022/2023	Muutus	Mõju
	mIn EUR	mIn EUR	mIn EUR		% käibest	% käibest	%-punkt	
Käive	17,1	19,6	-2,5	▼	100,0%	100,0%		
Müüdnud kaupade kulu	-13,9	-16,0	2,1	▲	-81,3%	-81,6%	0,3%	▲
materjalid tootmises ja müüdnud kaupade kulu	-9,9	-11,0	1,1	▲	-57,9%	-56,1%	-1,8%	▼
tööjõukulud	-2,3	-2,6	0,3	▲	-13,5%	-13,3%	-0,2%	▼
amortisatsioon	-0,7	-1,0	0,3	▲	-4,1%	-5,1%	1,0%	▲
muu müüdnud kaupade kulu	-1,0	-1,4	0,4	▲	-5,8%	-7,1%	1,3%	▲
Tegevuskulud	-4,6	-4,7	0,1	▲	-26,9%	-24,0%	-2,9%	▼
tööjõukulud	-1,6	-1,3	-0,3	▼	-9,4%	-6,6%	-2,7%	▼
transpordi- ja logistikateenused	-1,1	-1,7	0,6	▲	-6,4%	-8,7%	2,2%	▲
amortisatsioon	-0,4	-0,3	-0,1	▼	-2,3%	-1,5%	-0,8%	▼
reklaam, turundus ja tootearendus	-0,1	-0,1	0,0	▲	-0,6%	-0,5%	-0,1%	▲
muud tegevuskulud	-1,4	-1,3	-0,1	▼	-8,2%	-6,6%	-1,6%	▼
Muud äritulud/-kulud	-1,9	0,2	-2,1	▼	-11,1%	1,0%	-12,1%	▼
Finantstulud/-kulud	-1,1	-1,2	0,1	▼	-6,4%	-6,1%	-0,3%	▼

MÜÜDUD KAUPADE KULU

Müüdüd kaupade kulu 2023/2024. majandusaastal oli 13,9 miljonit eurot ja moodustas 81,3% müügikäibest (2022/2023: 16,0 miljonit eurot, 81,6% käibest). Müüdüd kaupade kulud vähenesid võrreldes eelmise majandusaastaga 2,1 miljoni euro võrra.

Kulugrupi „Materjalid tootmises ja müüdüd kaupade kulu“ 9,9 miljoni euro (2022/2023: 11,0 miljonit eurot) suuruselt summast suurima osa (ca 75%) moodustavad kulud tooraine (toorkala). Ülejäänud osa moodustavad peamiselt pakendite kulu (möödunud majandusaastal lisaks pakenditele ka kalade söödakulud).

Tootmistööliste ja kalakasvanduste personali palgakulu summas 2,3 miljonit eurot moodustas käibest 13,5% (2022/2023: 2,6 miljonit eurot, 13,3% käibest).

Amortisatsioon ning muud müüdüd kaupade kulud summas 1,7 miljonit eurot moodustas käibest 9,9% (2022/2023: 2,4 miljonit eurot, 12,2% käibest). Muu müüdüd kaupade kulu sisaldab kulutusi sooja- ja elektrienergiale, rendile, kommunaalkuludele ning kalakasvatuse ja -tootmisega seotud abitegevustele.

TEGEVUSKULUD

Tegevuskulud olid 4,6 miljonit eurot ja moodustasid 26,9% müügikäibest (2022/2023: 4,7 miljonit eurot, 24,0% käibest), kahanedes 0,1 miljonit eurot võrreldes eelmise aasta sama perioodiga.

Tegevuskuludest suurima osakaaluga on transpordi- ja logistikateenused 1,1 miljonit eurot (2022/2023: 1,7 miljonit eurot) ning tööjõukulud 1,6 miljonit eurot (2022/2023: 1,3 miljonit eurot).

KASUMLIKKUS

Grupi 2023/2024. majandusaasta brutokasum oli 3,2 miljonit eurot ehk 0,4 miljonit eurot vähem kui eelmisel majandusaastal (2022/2023: 3,6 miljonit eurot). EBITDA äritegevusest enne ühekordseid tulusid ja kulusid ning bioloogiliste varade ümberhindlust oli -0,3 miljonit eurot ehk 0,6 miljonit eurot vähem kui eelmisel majandusaastal (2022/2023: 0,3 miljonit eurot). Majandusaasta EBITDA oli -0,3 miljonit eurot ehk 0,6 miljonit eurot rohkem kui eelmisel majandusaastal (2022/2023: 0,3 miljonit eurot).

2023/2024. majandusaasta ärikahjum oli 3,3 miljonit eurot (2022/2023: 1,0 miljonit eurot) ja puhaskahjum oli 4,7 miljonit eurot (2022/2023 puhaskasum 0,3 miljonit eurot). 2023/2024. majandusaastal hinnati Suurbritannia segmendi firmaväärtus alla 1,9 miljoni euro võrra. 2023/2024. majandusaasta ärikahjum ilma firmaväärtuse allahindluseta oli 1,4 miljonit eurot ja puhaskahjum oli 2,8 miljonit eurot.

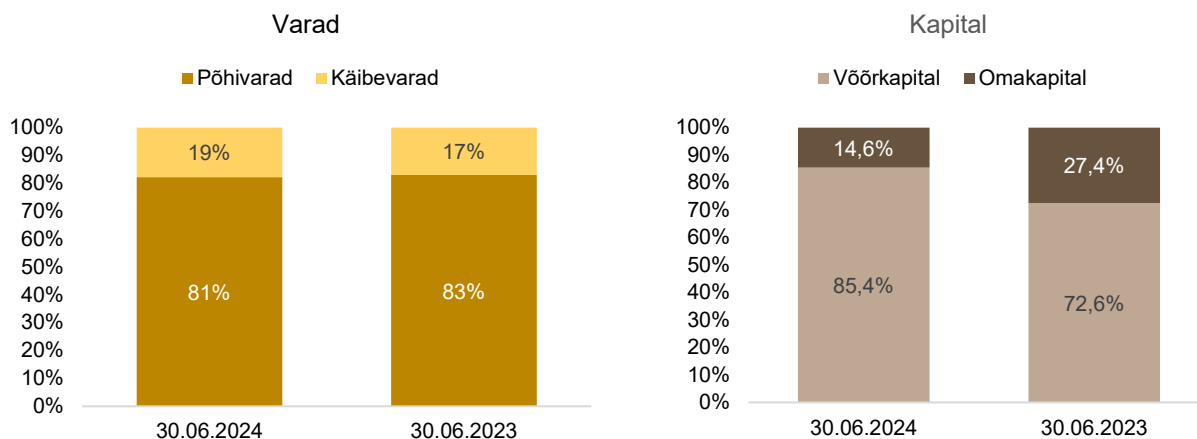
Ärikasumi marginaal majandusaastal oli -19,4% (2022/2023: -5,1%) ja puhaskasumi marginaal -27,3% (2022/2023: 1,5%). Ilma firmaväärtuse väärtuse langust arvestamata oli ärikasumi marginaal majandusaastal -8,2% ja puhaskasumi marginaal 16,4%.

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

PRFoods konsolideeritud bilansimaht oli 30.06.2024 seisuga 21,9 miljonit eurot. Aasta varem sama perioodi lõpus s.o seisuga 30.06.2023 oli bilansimaht 30,2 miljonit eurot.

Grupi käibevarade maht oli 30.06.2024 seisuga 4,2 miljonit eurot (30.06.2023: 5,1 miljonit eurot). Grupi põhivarad olid kokku 17,7 miljonit eurot (30.06.2023: 25,1 miljonit eurot).

Lühiajalised kohustused olid 30.06.2024 seisuga 13,5 miljonit eurot (30.06.2023: 5,1 miljonit eurot). Pikaajalised kohustused kokku olid 5,3 miljonit eurot (30.06.2023: 16,8 miljonit eurot). PRFoods omakapital oli 3,2 miljonit eurot (30.06.2023: 8,3 miljonit eurot).

Majandusaasta lõpus oli Grupil rahalisi vahendeid 0,2 miljonit eurot ehk 1% bilansimahust (30.06.2023: 0,4 miljonit eurot, 1,3% bilansimahust).

Nõuded ja ettemaksud olid seisuga 30.06.2024 2,4 miljonit eurot võrrelduna seisuga 30.06.2023, mil nõuded ja ettemaksud olid 2,1 miljonit eurot.

Bioloogilised varad seisuga 30.06.2024 puudusid (30.06.2023: 0,8 miljonit eurot), kahanedes eelmise majandusaasta lõpuga võrreldes 0,8 miljoni euro võrra. Biomassi maht oli 30.06.2024 seisuga 0 tonni (30.06.2023: 161 tonni), mis on 161 tonni võrra vähem võrreldes eelmise majandusaasta lõpuga.

Grupi materiaalne põhivara oli majandusaasta lõpu seisuga 4,2 miljonit eurot (30.06.2023: 6,6 miljonit eurot) ja immateriaalne vara 13,1 miljonit eurot (30.06.2023: 18,2 miljonit eurot). Materiaalne põhivara kahanes 2,4 miljonit eurot ja immateriaalne vara vähenes 5,1 miljonit eurot.

Grupi lühiajalised intressikandvad kohutused olid 30.06.2024 seisuga 10,9 miljonit eurot (30.06.2023: 2,1 miljonit eurot), suurenedes aastaga 8,8 miljonit eurot.

Võlad ja ettemaksud olid seisuga 30.06.2024 kokku 2,6 miljonit eurot (30.06.2023: 3,0 miljonit eurot), kahanedes eelmise aasta sama perioodiga võrrelduna kokku 0,4 miljoni euro võrra.

Pikaajalised intressikandvad kohustused olid majandusaasta lõpu seisuga 3,6 miljonit eurot (30.06.2023: 15,0 miljonit eurot), kahanedes majandusaastate võrdluses 11,4 miljoni eurot.

Seisuga 30.06.2024 oli ettevõtte registreeritud aktsiakapital 7,7 miljonit eurot (30.06.2023: 7,7 miljonit eurot).

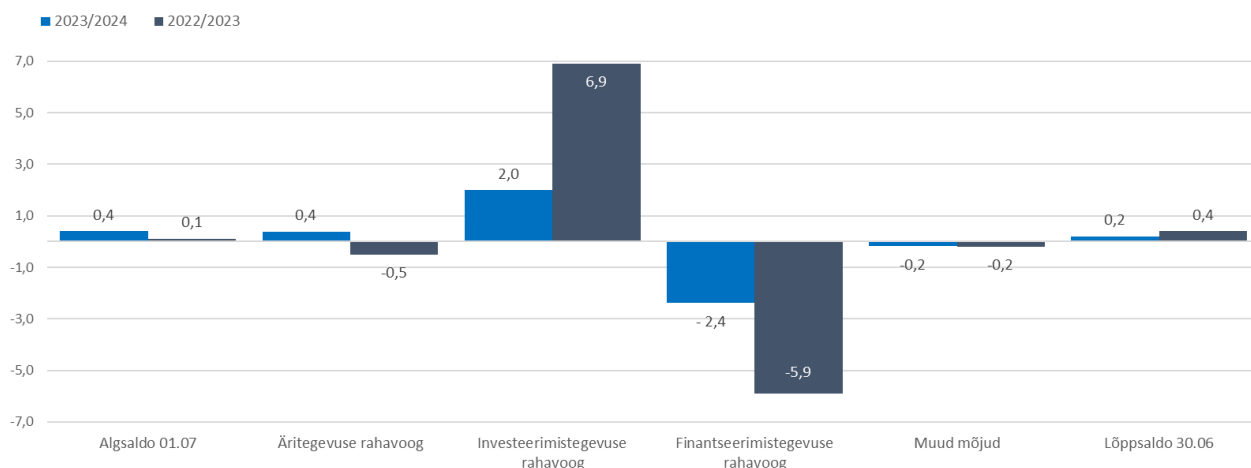
RAHAVOOD

PRFoodsi raha ja raha ekvivalendid olid 2023/2024. majandusaasta alguses 0,4 miljonit eurot ja lõpus 0,2 miljonit eurot.

Rahavoog äritegevusest 2023/2024. majandusaastal oli +0,4 miljonit eurot ja -0,5 miljonit eurot eelmisel majandusaastal. Investeeringustegevuse rahavoog oli majandusaastal +2,0 miljonit eurot ja eelmisel majandusaastal +6,9 miljonit eurot.

Majandusaasta finantseerimistegevuse rahavoog oli -2,4 miljonit eurot võrreldes -5,9 miljoni euroga eelmisel majandusaastal.

RAHAVOO MUUTUS 2023/2024 VÖRRELDES 2022/2023

PERSONAL

Majandusaasta keskmine töötajate arv koos Grupi juhtimis ja kontrollorgani liikmetega oli 144 võrrelduna eelmise majandusaasta keskmise töötajate arvuga 200. Grupi tööjõukulud koos juhtimis ja kontrollorgani liikmete tasudega püsisid sarnased eelmise majandusaastaga võrreldes ja olid 3,9 miljonit eurot. Kuu keskmine tööjõukulu töötaja kohta moodustas 2,2 tuhat eurot (2022/2023: 1,6 tuhat eurot).

	2023/2024	2022/2023	2021/2022	2020/2021	2019/2020
Keskmine töötajate arv	144	200	245	281	318
Soome	0	0	54	79	81
Eesti	65	75	80	86	106
Suurbritannia	79	113	100	100	113
Rootsi	0	12	11	16	18
Tööjõukulud, tuh EUR	3 864	3 899	8 459	9 266	10 589
Kuu keskmine tööjõukulu töötaja kohta, tuh EUR	2,2	1,6	2,9	2,8	2,8

KALAKASVATUS

Kalakasvatus oli Grupi tegevuse osa kuni 30.11.2023, mil ligikaudu 2/3 Grupi vikerforelli toorainest tuli grupile kuuluvatest kalakasvandustest Saaremaa rannikuvetes Eestis, mis tagas kiired ja usaldusväärsed tarded. Alates 01.12.2023 soetab Grupp kogu vajaliku tooraine oma grupivälistelt koostööpartneritelt.

KALA TURUHIND

Kalasektor on äärmiselt sõltuv toorkala kättesaadavusest ja kala hinnast. Suurtootjad fikseerivad tootmisplaanid kolmeks aastaks ette, kuna lühiajalisemalt on kalakasvatases tootmistsükli keeruline ja kallis turuvajadustest lähtuvalt kohandada. Seetõttu on kalapakkumine maailmaturul lühiajaliselt suhteliselt jäik, samas turunõudlus nihkub mõnevõrra sõltuvalt hooajast. Pakkumise ja nõudluse pideva muutumise tõttu on toorkala hind pidevas muutumises. Täiendav mõju hindade amplituudile ja ettearvamatusetele on kauba tarneahelate muutusel seoses viimastel kuudel äriprotsesse oluliselt mõjutanud viiruspuhanguga. Grupp tasakaalustab väliskeskonna mõju ja kala hinna volatiilsust muudatuste kaudu ettevõtte tootmis- ja müügistrateegias.

KALA TURUHIND PERIOODI LÕPUS

Grupp jälgib lõhe ja vikerforelli turuhindu: lõhehindu Nasdaq'i kauplemiskeskonnast ja vikerforellihindu Akvafakta (Norra kalatööstusettevõtteid koondav ühing) kokkuvõtetest.

Aruandeperioodi lõpu seisuga on lõhe turuhind võrreldes aastatagusega langenud 12,0% ja vikerforelli hind langenud 1,4%. Kahe aasta tagase hinnaga võrreldes on lõhe hind tõusnud 17,9% ja vikerforell läinud kallimaks 30,9%. Võrreldes perioodi lõpu hinda kolm aastat tagasi on lõhe hind tõusnud 24,5% ja vikerforelli hind 63,6%.

EUR/kg	30.06.2024	30.06.2023	30.06.24 vs 30.06.23	30.06.2022	30.06.24 vs 30.06.22	30.06.2021	30.06.24 vs 30.06.21
Lõhe	6,6	7,5	-12,0%	5,6	17,9%	5,3	24,5%
Vikerforell	7,2	7,3	-1,4%	5,5	30,9%	4,4	63,6%

PERIOODI KESKMINE KALA TURUHIND

EUR/kg	2023/2024	2022/2023	2023/2024 vs 2022/2023	2021/2022	2023/2024 vs 2021/2022	2020/2021	2023/2024 vs 2020/2021
Lõhe	9,1	7,7	18,5%	7,0	30,4%	4,8	90,1%
Vikerforell	8,0	8,4	-4,8%	6,8	17,6%	4,7	70,2%

Keskmine lõhe hind on tõusnud aruandeperioodil võrreldes eelmise finantsaasta sama perioodiga 18,5%. See-eest vikerforelli keskmine hind on langenud aruandeperioodil võrreldes eelmise finantsaasta sama perioodiga 4,8%. Võrreldes keskmiste hindadega samal perioodil kaks aastat tagasi on lõhe ja forelli keskmised hinnad tõusnud vastavalt 30,4% ja 17,6% ning võrrelduna hindadega kolm aastat tagasi tõusnud vastavalt 90,1% ja 70,2%.

BIOLOOGILISED VARAD

Kuni 30.11.2023 oli bioloogilisteks varadeks PRFoodsi kalakasvandustes olnud eluskaalus arvele võetud kalavarud, milleks oli vikerforell (*Oncorhynchus mykiss*). Seoses Redstorm OÜ müügiga kuupäeval 30.11.2023 ei ole Grupil enam bioloogilisi varasid.

Grupp lähtus vikerforelli kalavarude hindamisel Norra vikerforelli ekspordi statistikast. Kui toorkala turuhind tõusis või langes, siis suurenes või vähenes vastavalt ka Grupi kalakasvandustes kasvatatavate kalade väärtus ning see avaldas vastavalt positiivset või negatiivset mõju ettevõtte majandustulemustele.

BIOLOOGILISTE VARADE MUUTUS TONNIDES

	2023/2024	2022/2023	Muutus, tonnid 2023/2024 vs 2022/2023	Muutus, % 2023/2024 vs 2022/2023
Biomass perioodi algul	161	441	-280	-63,5%
Biomass perioodi lõpul	0	161	-161	-100,0%
Toodangu arvele võtmine laos (eluskaalus)	0	326	-326	-100,0%

Seisuga 30.06.2024 oli ettevõtte bioloogilisi varasid 0 tonni. Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga kahanesid bioloogilised varad koguseliselt 161 tonni ehk 100%. Biomassi vähenemine on seotud Grupi Eesti kalakasvatuse Redstorm OÜ üksuse müügiga kuupäeval 30.11.2023.

BIOMASSI MAHT JA KESKMINE HIND, EUR/KG

	2023/2024	2022/2023	Muutus, mln EUR 2023/2024 vs 2022/2023	Muutus, % 2023/2024 vs 2022/2023
Bioloogilised varad, mln EUR	0,0	0,8	-0,8	-100,0%
Biomassi maht, tonnid	0	161	-161	-100,0%
Keskmine hind, EUR/kg	-	7,33	-	-
Bioloogiliste varade ümberhindlus, mln EUR	0,0	0,0	0,0	-

Bioloogilised varad soetusmaksumuse meetodil olid 30.06.2024 seisuga 0,0 miljonit eurot võrreldes 0,8 miljoni euroga 30.06.2023.

JUHATUS JA NÕUKOGU

ASi PRFoods juhatus on kaheliikmeline. Juhatusse kuuluvad **Kristjan Kotkas** ning **Timo Pärn**. Ettevõtte juhatus on igapäevases juhtimises iseseisev ja lähtub kõikide aktsionäride parimatest huvidest, tagades seeläbi ettevõtte jätkusuutliku arengu vastavalt seatud eesmärkidele ja strateegiale. Samuti tagab ettevõtte juhatus sisekontrolli ja riskijuhtimise protseduuride toimimise ettevõttes. ASi PRFoods nõukogu valib juhatuse liikmed kolmeks aastaks. Aktsiaseltsi põhikirja alusel kuulub juhatusse üks kuni neli liiget. Kristjan Kotkas on KJK erakapitalifondide grupi nõunik. Timo Pärn on varem töötanud STÜ Tootmine OÜ-s ärijuhina ja olnud väikehotelli tegevjuht ning tegutsenud vabakutselise strateegilise turunduse konsultandina.

AS PRFoods nõukogu oli kuni 20.10.2024 viieliikmeline. Alates 21.10.2024 on AS PRFoods nõukogu neljaliikmeline. Nõukogu tööd juhib nõukogu esimees **Lauri Kustaa Äimä**, nõukogu liikmeteks on **Aavo Kokk (kuni 20.10.2024)**, **Harvey Sawikin**, **Vesa Jaakko Karo** ja **Kuldar Leis**.

Aktsiaseltsi kõrgeim juhtorgan on aktsionäride üldkoosolek. Seaduse kohaselt on üldkoosolekud korralised või erakorralised.

Lauri Kustaa Äimä (sündinud 1971) omab magistrikraadi majandusteaduses University of Helsinki'st ning kuulub ASi PRFoods nõukogusse alates asutamisest.

Aavo Kokk (sündinud 1964) on lõpetanud Tartu Ülikooli 1990. aastal ajakirjanduse erialal ning Stockholm University 1992. aastal panganduse ja rahanduse erialal ning kuulub ASi PRFoods nõukogusse alates 2009. aasta maikuust. Aavo Kokk esitas 15.10.2024 tagasiastumisavalduse AS PRFoods'i nõukogu liikme kohalt. Samuti astus Aavo Kokk tagasi auditikomitee esimehe kohalt.

Harvey Sawikin (sündinud 1960) on lõpetanud Columbia University ja Harvard Law School'i ja kuulub ASi PRFoods nõukogusse alates 2009. aasta maikuust. Ta on New Yorki osariigi advokatuuri liige.

Vesa Jaakko Karo (sündinud 1962) lõpetas 1986. aastal Helsinki School of Economics'i magistrikraadiga (M.Sc) rahanduses ja rahvusvahelises turunduses ning talle omistati 1996. aastal licentiate (Econ) kraad majanduses. Ta kuulub ASi PRFoods nõukogusse alates 2009. aasta augustist.

Kuldar Leis (sündinud 1968) lõpetas Tartu Ülikooli 1993. aastal krediidi ja rahanduse erialal ja omab ka diplomit piimatehnoloogia erialal. Kuldar Leis täitis ASi PRFoods juhatuse esimehe ülesandeid alates selle asutamisest kuni 15. maini 2013. Alates 2013. aasta maikuust kuulub ta ASi PRFoods nõukogusse.

Informatsioon nõukogu liikmete haridus- ja teenistuskäigu kohta ning nende kuuluvus äriühingute juhtorganitesse on ASi PRFoods kodulehel www.prfoods.ee.

JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETELE NING NENDEGA SEOTUD ISIKUTELE JA ÄRIÜHINGUTELE KUULUVAD PRFOODS AKTSIAD SEISUGA 30.06.2024:

Juhtimiskohustusi täitev isik, sh tema lähikondne	aktsiate arv	osalus
Nõukogu liige – Kuldar Leis	981 122	2,5%
Nõukogu esimees – Lauri Kustaa Äimä	125 000	0,3%
Nõukogu liige – Vesa Jaakko Karo	90 000	0,2%
Kokku	1 196 122	3,1%

AKTSIA JA AKTSIONÄRID

ASi PRFoods registreeritud aktsiakapitali suurus on 7 736 572 eurot, mis on jagatud 38 682 860 nimiväärtusega lihtaktsiaks. Kõik aktsiad on vabalt võõrandatavad ja üheliigilised, s.o omavad võrdset hääle- ja dividendioigust.

ISIN	EE3100101031	Emiteeritud väärtpabereid	38 682 860
Väärtpaberi lühinimi	PRF1T	Noteeritud väärtpabereid	38 682 860
Market	BALTIC MAIN LIST	Noteerimise kuupäev	5.05.2010
Nominaal	0 EUR	Väärtpaberite kaubeldav miinimumkogus	1 aktsia

ASi PRFoods aktsiad on noteeritud Nasdaq Tallinna Börsi põhinimekirjas alates 5. maist 2010. Aktsial ei ole ametlikku turategijat. ASi PRFoods aktsia kuulub OMX Tallinna üldindeksi ja OMX Baltikumi üldindeksi koosseisu.

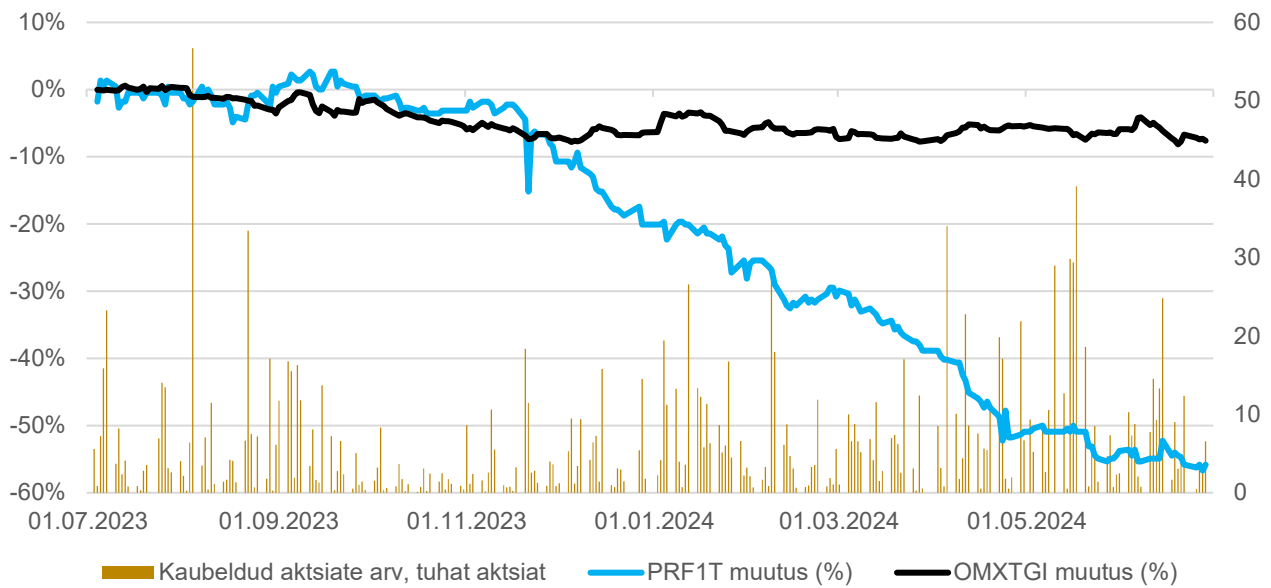
AS PRFoods on kahel korral vähendanud aktsiate nimiväärtust väljamaksete tegemisega aktsionäridele: 2012. aastal vähendati nimiväärtust 10 eurosendi võrra ja 2015. aastal 30 eurosendi võrra. 26. mail 2016 toimunud aktsionäride üldkoosoleku otsuste alusel kanti 30. juunil 2016 äriregistrisse ASi PRFoods nimiväärtusega aktsiate asemel nimiväärtusega aktsiate kasutuselevõtt. Aktsia arvestuslik nimiväärtus on 0,2 eurot (nimiväärtus kuni 13. aprillini 2011 oli 10 Eesti krooni, kuni 3. septembrini 2012 oli 0,6 eurot ning kuni 2. oktoobrini 2015 oli 0,5 eurot).

AKTSIAHIND, INDEKSID JA KAUPLEMISSAKTIIVSUS

Tallinna Börsi üldindeks langes 7,6% ning PRFoods aktsia hind langes 55,4%.

	Indeks / aktsia	Tähis	30.06.2024	30.06.2023	Muutus
●	PRFoods aktsia, EUR	PRF1T	0,100	0,224	-55,4%
●	OMX Tallinn üldindeks	OMXTGI	1744,900	1888,250	-7,6%

PRFOODS AKTSIA HIND JA VÖRDLUSINDEKSID NING KAUBELDUD AKTSIATE ARV

KAUPEMISSTATISTIKA

Kauplemisstatistika, EUR (kui pole näidatud teisiti)	12k 2023/2024	12k 2022/2023	12k 2021/2022	12k 2020/2021	12k 2019/2020
Avamishind	0,220	0,348	0,425	0,418	0,502
Kõrgeim	0,230	0,350	0,435	0,428	0,534
Madalaim	0,097	0,210	0,300	0,344	0,361
Viimane	0,100	0,224	0,345	0,425	0,418
Kaubeldud aktsiaid, mln tk	1,64	0,96	1,94	2,08	1,34
Tehingute arv, tk	7 497	5 445	5 514	6 737	2 313
Keskmine tehingumaht, aktsiat	218	176	351	309	579
Käive, mln	0,27	0,26	1,05	0,80	0,60
Turuväärtus, mln	3,87	8,66	13,34	16,44	16,17

2023/2024. majandusaasta jooksul tehti ettevõtte aktsiatega kokku 7 497 tehingut (12 kuud 2022/2023: 5 445 tehingut). Kokku vahetas perioodi jooksul omanikku 1,64 miljonit aktsiat (12 kuud 2022/2023: 0,96 miljonit aktsiat), mis moodustab 4,2% ettevõtte aktsiatest. Keskmine tehingu maht oli 218 aktsiat (12 kuud 2022/2023: 176 aktsiat).

Majandusaasta aktsiatehingute käive oli 0,27 miljonit eurot võrrelduna 0,26 miljoni euroga eelmisel 12-kuulisel perioodil. Kõrgeim hind majandusaastal oli 0,230 eurot ja madalaim 0,097 eurot ning võrreldaval perioodil aasta tagasi oli kõrgeim ja madalaim vastavalt 0,350 eurot ja 0,210 eurot.

Aksia sulgemishind seisuga 30.06.2024 oli 0,100 eurot ja ettevõtte turuväärtus oli 3,87 miljonit eurot. Aktsia sulgemishind seisuga 30.06.2023 oli 0,224 eurot ja ettevõtte turuväärtus oli 8,66 miljonit eurot.

AKTSIA HINNA JA INDEKSITE DÜNAAMIKA NOTEERIMISEST S.O 5. MAIST 2010 KUNI 30. JUUNINI 2024:

	Indeks / aktsia	Tähis	30.06.2024	05.05.2010	Muutus
●	PRFoods aktsia, EUR	PRF1T	0,100	0,890	-88,8%
●	OMX Tallinn üldindeks	OMXTGI	1 744,900	594,560	193,5%

TURUKORDAJAD

Suhtarvud	Valem	30.06.2024	30.06.2023	30.06.2022	30.06.2021	30.06.2020
Ettevõtte väärtuse käibe kordaja (EV/Sales)	(Turuväärtus + Netovõlg) / Müügitulu	1,06	1,30	0,90	0,66	0,47
Ettevõtte väärtuse äritegevuse EBITDA kordaja	(Turuväärtus + Netovõlg) / EBITDA äritegevusest	Neg	84,90	neg	neg	13,39
Ettevõtte väärtuse EBITDA kordaja (EV/EBITDA)	(Turuväärtus + Netovõlg) / EBITDA	Neg	36,40	neg	neg	19,58
Hinna äritegevuse EBITDA kordaja	Turuväärtus / EBITDA äritegevusest	Neg	28,90	neg	neg	5,87
Hinna EBITDA kordaja (Price/EBITDA)	Turuväärtus / EBITDA	Neg	12,40	neg	neg	8,59
Hinna kasumi kordaja (P/E)	Turuväärtus / Puhaskasum	Neg	12,40	neg	neg	neg
Hinna omakapitali suhtarv (P/B)	Turuväärtus / Omakapital	1,21	1,03	1,55	1,04	0,82

Turuväärtus, netovõlg ja omakapital seisuga 30.juuni.
Müügitulu, EBITDA ja puhaskasum/-kahjum viimase 12 kuu jooksul.

AKTSIONÄRIDE STRUKTUUR

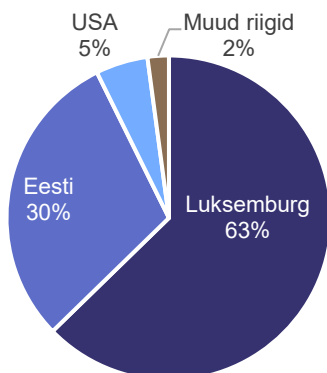
AS PRFOODS AKTSIONÄRID

Aktsionär	Aktsiate arv 30.06.2024	Osalus 30.06.2024	Aktsiate arv 30.06.2023	Osalus 30.06.2023	Muutus
ING Luxembourg S.A. (Esindajakonto)	24 258 366	62,7%	24 258 366	62,7%	-
Lindermann, Birnbaum & Kasela OÜ	1 613 617	4,2%	1 613 617	4,2%	-
Ambient Sound Investments OÜ	1 385 267	3,6%	1 385 267	3,6%	-
Firebird Republics Fund Ltd	1 277 729	3,3%	1 277 729	3,3%	-
OÜ Rododendron	981 122	2,5%	1 159 776	3,0%	-178 654
Compensa Life Vienna Insurance Group SE	802 582	2,1%	770 470	2,0%	32 112
Firebird Avrora Fund, Ltd.	730 678	1,9%	730 678	1,9%	-
Suurimad aktsionärid kokku	31 049 361	80,3%	31 195 903	80,7%	
Muud aktsionärid	6 633 499	17,1%	6 486 957	16,8%	146 542
Oma aktsiad	1 000 000	2,6%	1 000 000	2,6%	-
Kokku	38 682 860	100,0%	38 682 860	100,0%	

AKTSIONÄRIDE STRUKTUUR TÜÜPIDE LÕIKES, 30.06.2024

	Aktsiate arv	%
Juriidilised isikud	34 415 269	89,0%
Eraisikud	4 267 591	11,0%
Kokku	38 682 680	100,0%

AKTSIONÄRIDE STRUKTUUR RIIKIDE LÕIKES, 30.06.2024

AKTSIONÄRIDE STRUKTUUR KATEGOORIADE JÄRGI, 30.06.2024

Aktsiate arv	Aktsionäride arv	% aktsionäridest	Aktsiate arv	% aktsiatest
1 ... 1 000	1 682	69,0%	443 251	1,1%
1 001 ... 10 000	642	26,4%	2 056 210	5,3%
10 001 ... 50 000	84	3,4%	1 810 037	4,7%
50 001 ... 100 000	13	0,5%	1 022 305	2,6%
100 001 ...	15	0,6%	33 351 057	86,2%
Kokku	2 436	100,0%	38 682 860	100,0%

VÕLAKIRJAD JA VÕLAKIRJAOMANIKUD

PRFoods emiteeris 2019/2020 majandusaastal suunatud pakkumise raames 90 096 tagatud võlakirja ning avaliku pakkumise raames 9 904 tagatud võlakirja, nimiväärtusega 100 eurot võlakiri, intressimääraga 6,25% kalendriaastas ja lunastustähtajaga 22.01.2025. Vastavalt tagatud võlakirja tingimustele toimub võlakirjaintressi maksmine kord poolaastas (juulis ja jaanuaris). Tagatud võlakirjade märkimisperioodi lõppedes oli PRFoods'i omanduses 4 926 võlakirja.

Võlakirjade avaliku pakkumise lõpuleviimise järgselt noteeris ettevõtte võlakirjad Tallinna väärtpaberibörsil. Kauplemine Nasdaq Tallinn võlakirjanimekirjas algas 6. aprillil 2020.

Seisuga 30.06.2024 on PRFoods omanduses olevate võlakirjade arv 14 770 nominaalväärtuses 1 477 tuhat eurot.

PRFoods emiteeris 2020/2021 majandusaastal 237 allutatud konverteeritavat võlakirja, kogunimiväärtusega kuni 2,4 miljonit eurot, nimiväärtusega 10 000 eurot allutatud konverteeritava võlakirja kohta, intressimääraga 7% kalendriaastas ja lunastustähtajaga 01.10.2025.

Samal majandusaastal emiteeriti lisaemissiooni raames, suunatud pakkumisena, PRFoods aktsionäridele Amber Trust II S.C.A 10 000 tagatud võlakirja, nimiväärtusega 100 eurot võlakirja kohta, lunastustähtajaga 22.01.2025, intressimääraga 6,25% kalendriaastas.

Lisaks teavitas PRFoods tagatud võlakirjade (emiteeritud PRFoods 14.01.2020 emissiooni tingimuste kohaselt) lisaemissioonist mahus kuni 1,0 miljonit eurot, mille raames emiteeritakse kuni 10 000 võlakirja, nimiväärtusega 100 eurot võlakirja kohta, lunastustähtajaga 22.01.2025, intressimääraga 6,25% kalendriaastas. Lisaemissioon oli suunatud mitteamaliku pakkumisena PRFoods aktsionäridele Amber Trust II S.C.A, refinantseerimaks viidatud aktsionäri poolt PRFoods-le antud investeerimislaenu seoses laenu tagasimaksetähtaja saabumisega.

AS PRFoods teostas 14.01.2024 emiteeritud tagatud võlakirjade osalise tagasiostu kogumahus kuni 15% kõigi emiteeritud võlakirjade kogunimiväärtusest. Kokku ostis AS PRFoods võlakirjade osalise tagasiostu raames tagasiostupakkumise esitanud võlakirju omavatel isikutelt tagasi 14 235 võlakirja kogunimiväärtuses 1 423 500 eurot, mis moodustab ligikaudu 13% kõigi emiteeritud võlakirjade kogunimiväärtusest.

Seisuga 30.06.2024 on PRFoods emiteerinud 110 237 võlakirja, millest 110 000 on tagatud võlakirjad, nimiväärtusega 100 eurot tagatud võlakirja kohta, koguväärtuses 11,0 miljonit eurot ning 237 on allutatud konverteeritavad võlakirjad, nimiväärtusega 10 000 eurot allutatud konverteeritava võlakirja kohta, koguväärtuses 2,4 miljonit eurot.

VÕLAKIRJAOMANIKE STRUKTUUR

AS PRFOODS 7 SUUREMAT VÕLAKIRJAOMANIKKU

	Võlakirjade väärtus 30.06.2024	% kogumahust 30.06.2024	Võlakirjade väärtus 30.06.2023	% kogumahust 30.06.2023	Muutus
Swedbank Pensionifond 1970-79 sündinutele	3 349 000	25,0%	3 940 000	29,5%	-591 000
ING Luxembourg S.A. AIF esindajakonto	2 920 000	21,8%	3 070 000	23,0%	-150 000
Swedbank Pensionifond 1960-69 sündinutele	680 000	5,1%	800 000	6,0%	-120 000
Clearstream Banking AG	637 500	4,8%	750 000	5,6%	-112 500
Compensa Life Vienna Insurance Group SE	484 600	3,6%	671 500	5,0%	-186 900
Spring Capital Growth Fund 1	428 700	3,2%	504 300	3,8%	-75 600
AS SEB Bankas	304 400	2,3%	479 900	3,6%	-175 500
Suurimad võlakirjaomanikud kokku	8 804 200	65,9%	10 215 700	76,4%	-1 411 500
Ülejäänud võlakirjaomanikud	3 088 800	23,1%	3 100 800	23,2%	-12 000
Oma võlakirjad	1 477 000	11,0%	53 500	0,4%	1 423 500

VÕLAKIRJAOMANIKE STRUKTUUR VÕLAKIRJADE VÄÄRTUSE LÕIKES, 30.06.2024

Võlakirjade väärtus	Võlakirjaomanike arv	% võlakirjaomanikest	Võlakirjade väärtus	% võlakirjade väärtusest
1 ... 1 000	294	55,8%	116 500	0,9%
1 001 ... 10 000	150	28,5%	628 200	4,7%
10 001 ... 50 000	65	12,3%	1 412 500	10,6%
50 001 ... 100 000	6	1,1%	472 200	3,5%
100 001 ...	12	2,3%	10 740 600	80,3%
Kokku	527	100,0%	13 370 000	100,0%

ÜHISKONDLIK VASTUTUS

Usume, et vastutustundlik ettevõtte ei keskendu ainult finantsnäitajatele. Seetõttu on meile oluline ka keskkondlik ja sotsiaalne mõju ehk jalajälg, mille ettevõtte oma eksisteerimisega jätab. Olles ümbritseva keskkonna osa, hoolime oma töötajatest, kogukonnast, koostööpartneritest, ühiskonnast ja loodusest.

Panustame jõudumööda Eesti kui purjetamise- ja mereriigi arengusse ning meresõidu traditsioonide taastamisse. Oleme Muhu Väina regati pikaajalised toetajad, samuti toetasime 2019. aastal Jääpurjetamise MMi. Muhu Väina regatil oleme ka oma meeskonnaga osalenud, jahil Reval Cafe Elisa Sailing, amatöörspordlaste meeskonna koosseisus.

Samuti peame oluliseks kohaliku majanduskeskkonna ja kultuuriruumi arengut – seda nii Eestis kui ka Šotimaal ehk kõigis PRFoods asukohariikides ja koduturgudel. Oleme alates 2018. aastast aidanud MTÜd Visit Saaremaa, samuti panustanud MTÜd Eesti Kultuurikoda käekäiku, toetanud Hanaholmen Business Forumit Soomes, Glasgow kultuurinädalat Šotimaal ja Arvo Pärdi keskuse avamist.

Meie tulevik on lapsed ja sportlikud noored. Nende sihtgruppide tegevustele oleme öla alla pannud Eestis läbi Simple Session pikaajalise toetamise, lisaks olime abiks Tallinnas toimunud Sumo EM korraldamisele. Koostöös Postimees Grupiga oleme toetanud nende algatatud projekti 2018. ja 2019. aastail: Edukad aitavad puudustkannatavaid lapsi (MTÜ Koos Laste Heaks). Samuti oleme läbi Heateo Mõjufondi andnud 2017-2020 aastate jooksul tuule tiibadesse kuuete väga olulisele algatusele, mis lahendavad teravaid probleeme Eesti ühiskonnas – alates haridusest, sotsiaalsest ebavõrdsusest, rahvatervisest kuni keskkonnani.

PRFoodsi suurim väärtus on meie enda töötajad. Lubame, et jätkame ka edaspidi oma töötajate kodukandi kultuuri ja majanduselu toetamist. Prioriteediks on anda oma panus erinevate noorte spordiürituste korraldamisele ja aidata puudustkannatavaid lapsi.

VASTUTUS KESKKONNA EES

Lähtume kalatööstajatena kogu tootmisahela vältel jätkusuutliku tegevuse põhimõtetest. Meie eesmärgiks on tootepakendites kasutada keskkonnasõbralikke materjale - kile ja plastik on osades toodetes kas asendatud papi ja puidumassiga või on kasutusel osaliselt taaskäideldav kile. Investeeringud tänapäevastesse pakkemasinatesse ja päikeseenergia kasutamisse aitavad meil seda kõike saavutada.

Grupile kuuluvad tootmisüksused Eestis ja Suurbritannias. Nimetatud üksused avaldavad keskkonnale mõju. Säästvalt tegutseva ettevõtte oleme teadlikud meie globaalsest vastutusest loodusressursside ja kahjustamata keskkonna säilitamise eest, mistõttu püüame hoida meie tegevuste keskkonnamõjusid minimaalsetena ning vähendada veelgi enam oma ökoloogilist jalajälge võimalikult ökonoomse ressurside kasutamise kaudu.

Kalatoote pakendajana on Grupp aktiivselt tegutsenud selle nimel, et Grupi pakkematerjalid oleksid keskkonnasäästlikud. Muuhulgas peab Grupp silmas parandatud jätkusuutlikkust ja toidujäätmete vähendamist käsikäes parema toote pakendi välimusega jaekaubanduse riivilitel.

Kasutuses on uuenduslik pakendilahendus, millega lisaks 70%-lisele jalajälje vähendamisele taaskasutuspõhimõtete järgides, väheneb CO2 jalajälg täiendavalt ca 25% ja plastiku osakaal pakendis umbes 20%.

Plasti kasutamist on grupis vähendatud nii lõpptoodetes kui tootmisprotsessis:

- Lõpptoote kilepakendid on välja vahetatud õhemate vastu.
- Tootmisprotsesse on reorganiseeritud sellisel, et pooltooteid vahepakendada vaja ei ole, seega tarvitav kilepakendite kogumaht on vähenenud.

Plasti kasutab Grupp pakendamisel osaliselt endiselt edasi, kuid eelkõige selliste positiivsete omaduste kombinatsioonist tulenevalt nagu mitmekülgus, tugevus, kergus, stabiilsus, mitteläbilaskvus ja steriliseerimisvõime. Plastiku kergus lihtsustab käitlemist kogu tootmisahelas ja selle tagajärjel on transportimisel vähem heitmeid.

Ka Grupi pakenditootjate valik lähtub väärtuste ühtsusest juhindudes keskkonnasäästlikkusest ja jätkusuutlikkusest.

Rahvusvahelise kalatoodete tootjana jätkame keskkonnamõjude vähendamiseks vajalike sammude astumist ka järgnevatel aastatel.

HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE

AS PRFoods lähtub oma äritegevuse korraldamisel ettevõtte põhikirjast ja riiklikest õigusnormidest ning avaliku ettevõtte Tallinna Börsi nõuetest, Finantsinspektsiooni ja Tallinna Börsi poolt 2005. aastal välja töötatud Hea ühingujuhtimise tava (HÜT) juhustest ning aktsionäride ja investorite võrdse kohtlemise printsiibist. Tallinna Börsil noteeritud äriühingud on kohustatud majandusaasta aruande koosseisus avaldama Hea ühingujuhtimise tava aruande, mille sisuks ja eesmärgiks on kirjeldada, kas ja kuidas ettevõtte HÜT põhimõtteid järgib ning juhul, kui ei järgi, siis välja tuua, mida ei järgi ning selgitada mittejärgimise põhjuseid.

AKTSIONÄRIDE ÕIGUSTE TEOSTAMINE

Kõikidel aktsionäridel on õigus osaleda üldkoosolekul, võtta üldkoosolekul sõna päevakorras esitatud teemadel ning esitada küsimusi ja teha ettepanekuid. Üldkoosolek viiakse läbi kohas ja ajal, mis tagab enamikule aktsionäridele koosolekul osalemise võimaluse. Üldkoosoleku kutses on näidatud aadress, millele aktsionär saab päevakorra punktidega seotud küsimused saata, samuti selgitatud, millistel tingimustel ettevõtte teavet ei väljasta ning kuidas aktsionär teabe mitte-väljastamise korral ettevõtte otsuse vaidlustada saab. Kooskõlas kõikide aktsionäride võrdse kohtlemise printsiibiga hoidub kontrolliv aktsionär teiste aktsionäride õiguste kahjustamisest.

AKTSIONÄRIDE VÕRDSETE ÕIGUSTE SÄTESTAMINE PÕHIKIRJAS

Ettevõtte põhikirjas ei ole antud eri liiki aktsiatele selliseid õigusi, mis tooks kaasa aktsionäride ebavõrdse kohtlemise hääletamisel.

AKTSIONÄRIDEVAHELISED KOKKULEPPED

Kui emitendile on teada aktsionäridevahelised kokkulepped, mis käsitlevad aktsionäriõiguste kooskõlastatud teostamist, avalikustab emitent need. Emitendil puudub teave, et nimetatud kokkuleppeid oleks sõlmitud.

AKTSIONÄRI OSALEMINE ÜLDKOOSOLEKUL ISIKLIKULT VÕI ESINDAJA KAUDU

Ettevõtte hõlbustab aktsionäride isiklikku osavõttu üldkoosolekust, kuid ei tee samas takistusi esindajate osalemisele ja hääletamisele üldkoosolekul. Emitent teavitab aktsionäri võimalikult täpselt üldkoosoleku toimumise kuupäevast, kellaajast ja aadressist. Kui emitent korraldab aktsionäri esindamise üldkoosolekul ise või enda töötajate/esindajate kaudu, siis teeb ta seda sellisel viisil, et aktsionäri poolt hääletamise suhtes antud korraldused oleksid täidetud. Emitendi poolt valitud esindaja osaleb üldkoosolekul ja on aktsionäridele üldkoosoleku toimumise ajal kättesaadav.

ÜLDKOOSOLEKU KOKKUKUTSUMINE JA AVALDATAV TEAVE

Üldkoosoleku kutse on kättesaadav ettevõtte kodulehel koos olulise teabega, mis üldkoosoleku päevakorras olevate punktide osas otsuse tegemiseks aktsionäridele avaldada tuleb, sealhulgas kasumi jaotamise ettepanek, muudetava põhikirja eelnõu koos muudatuste ära märkimisega, väärtpaperite emiteerimise või muude äriühinguga seotud tehingute (ühinemine, vara müük jmt.) olulised tingimused ja lepingud või nende eelnõud, andmed nõukogu liikme kandidaadi ja audiitori kandidaadi kohta jmt ning nõukogu ettepanekud päevakorras olevate teemade kohta. Nõukogu liikme kandidaadi kohta avaldatakse andmed tema osalemise kohta teiste äriühingute nõukogude, juhatuste või tegevjuhtkonna töös.

Üldkoosoleku kutse ja seonduvad materjalid koostatakse ja avaldatakse ettevõtte kodulehel nii eesti- kui inglisekeelsetena. Üldkoosoleku protokoll ja järele vaadatav koosoleku salvestus avaldatakse kodulehel koosoleku pidamise keeles.

Kui aktsionärid teevad sisulisi või nõukogu ettepanekust erinevaid ettepanekuid, siis see protokollitakse.

ÜLDKOOSOLEKU LÄBIVIIMINE SH ÜLDKOOSOLEKU OTSUSTE VASTUVÕTMINE KOOSOLEKUT KOKKU KUTSUMATA

Majandusaastal toimus üks üldkoosolek ja üks erakorraline üldkoosolek. Aktsionäride korraline üldkoosolek toimus 29.12.2023 koosolekut kokku kutsumata vastavalt äriseadustiku u §- le 299¹. Hääletamine toimus hääletussedelite

esitamise teel, kus vastavalt äriseadustikule loetakse hääletamata jätmise korral, et aktsionär hääletas otsuse vastu. Aktsionäride erakorraline üldkoosolek toimus 10.01.2024.

Ettevõtte tegi kogu info kättesaadavuse võimalikus PRFoods koduleheküljel www.prfoods.ee, kus aktsionäridel oli võimalik tutvuda üldkoosoleku materjalidega, otsuste eelnõudega ning muude üldkoosoleku dokumentidega. Aktsionäril oli võimalik otsuste eelnõude kohta tekkinud küsimused saata e-postile. Aktsionär sai oma hääle anda, kas hääleõigusliku aktsionäri või tema volitatud esindaja poolt täidetud ja digitaalselt allkirjastatud või paber kandjal allkirjastatud ja skaneeritud hääletusedelile edastamisega e-posti teel aadressile investor@prfoods.ee hääletusperioodi jooksul või hääleõigusliku aktsionäri või tema volitatud esindaja poolt täidetud ja omakäeliselt allkirjastatud hääletusedelile paber kandjal esitamise või saatmisega AS PRFoods kontorisse aadressil Pärnu mnt 141, 11314 Tallinn, Eesti.

Aktsionäride erakorralise ja korralise üldkoosoleku poolt vastuvõetud otsused avalikustati börsiteatena PRFoodsi veebilehel.

JUHATUS JA JUHATUSE LIIKMETE VASTUTUSVALDKONNAD

Juhatuse liikmete vastutusvaldkonnad kinnitab juhatus või nõukogu. Nõukogu esimees on sõlminud juhatuse liikmega tema ülesannete täitmiseks ametilepingu. Ettevõtte juhatus on kaheliikmeline. Juhatus vastutab ettevõtte strateegiliste valdkondade toimimise eest, sh sisekontrolli- ja juhtimissüsteemide integreeritusest ettevõtte raamatupidamisprotsessides, nii igapäevastes kui perioodilistes.

JUHATUSE LIIKMETE TASUSTAMISE PÕHIMÕTTED

Iga juhatuse liikme põhipalk, tulemustasu, lahkumishüvitis, talle makstavad muud hüved ning preemiasüsteemid, samuti nende olulised tunnused avaldatakse selges ja üheselt arusaadavas vormis emitendi veebilehel ning tasustamisaruandes. Avaldatavad andmed on selged ja üheselt arusaadavad, kui need väljendavad otseselt kulutuse suurust emitendile või tõenäolise kulutuse suurust avalikustamise päeva seisuga. Juhatajale makstakse tasu vastavalt juhatuse liikme lepingule. Tasu suurus ja tasustamise põhimõtted vaadatakse üle üks kord aastas. Juhataja tasu suurus on määratud juhatuse liikme lepinguga ja ei kuulu poolte kokkuleppel avalikustamisele. Juhatuse liikme tasustamiseks ei ole preemiasüsteeme s.o optioone, pensioniprogramme jms. Juhatajal on õigus saada lahkumishüvitist kuni 6 kuu juhatuse liikme tasu ulatuses.

JUHATUSE LIIKME OLULINE TEHING EMITENDIGA

Nõukogu otsustab emitendi ja tema juhatuse liikme või tema lähedase või temaga seotud isikuga tehtavate emitendi jaoks oluliste tehingute tegemise ja määrab selliste tehingute tingimused. Nõukogu poolt heakskiidetud tehingud juhatuse liikme, tema lähedase või temaga seotud isiku ja emitendi vahel avaldatakse Hea ühingujuhtimise tava aruandes. Vastavaid tehinguid majandusaastal ei toimunud.

NÕUKOGU KONTROLL JUHATUSE TEGEVUSE JA EMITENDI ÜLE

Nõukogu hindab korrapäraselt juhatuse tegevust emitendi strateegia elluviimisel, samuti hindab nõukogu emitendi finantsseisundit, riskijuhtimise süsteemi, juhatuse tegevuse õiguspärasust ning seda, kas emitendi puudutav oluline teave on nõukogule ja avalikkusele nõuetekohaselt teatavaks tehtud. Nõukogu poolt komiteede asutamisel avaldab emitent oma veebilehel nende olemasolu, ülesanded, koosseisu ja koha organisatsioonis. Komiteedega seotud asjaolude muutmisel avaldab emitent samas korras ka muudatuse sisu ning teostamise aja.

NÕUKOGU LIIKME TASUDE AVALDAMINE

Üldkoosoleku määratud nõukogu liikme tasu suurus ja maksmise kord avaldatakse emitendi HÜT aruandes, tuues eraldi välja põhi- ja lisatasu (sh lahkumishüvitis ja muud makstavad hüved). ASi PRFoods aktsionäride üldkoosoleku pädevuses on valida ja kinnitada nõukogu koosseis ja volituste aeg. Vastavalt ASi PRFoods põhikirjale kuulub nõukogusse kolm kuni seitse liiget, kelle valib üldkoosolek kolmeks aastaks. Nõukogu liikmed tasu ei saa.

NÕUKOGU LIIKME OSALEMINE NÕUKOGU KOOSOLEKUTEL

Kui nõukogu liige on majandusaasta jooksul osalenud vähem kui pooltel nõukogu koosolekutel, siis märgitakse see Hea ühingujuhtimise tavas eraldi ära.

HUVIDE KONFLIKTI OLUKORRAD

Ärilisest pakkumisest, mis tehakse nõukogu liikmele, tema lähedasele või temaga seotud isikule ning on seotud emitendi majandustegevusega, teatab nõukogu liige viivitamatult nõukogu esimehele ja juhatusele. Hea ühingujuhtimise tava aruandes näidatakse ära majandusaasta jooksul tekkinud huvide konfliktid koos igakordsete lahendustega. Nõukogu liikmed hoiduvad huvide konfliktist ning järgivad konkurentsikeelu nõudeid. Nõukogu ja juhatuse teevad tihedat koostööd tegutsedes vastavalt põhikirjale ning äriühingu ja selle aktsionäride huvides. Vastavaid huvide konflikte 2023/2024. majandusaasta jooksul ei esinenud.

INFO EMITENDI KODULEHEL

Emitendi kodulehel on aktsionäridele kättesaadavad lisaks HÜTis toodule ka nõukogu poolt kinnitatud emitendi üldised strateegiasuunad. Muud üldised suunad ja olulised teemad on ära toodud juhatuse tegevusaruandes.

EMITENDI KOHTUMISED AJAKIRJANIKE JA ANALÜÜTIKUTEGA

Emitent avalikustab analüütikutega kohtumiste, analüütikutele või investoritele või institutsionaalsetele investoritele tehtavate esitluste ja pressikonverentside toimumise ajad ja asukohad emitendi veebilehel. Emitent võimaldab aktsionäridel osaleda nimetatud üritustel ning teeb ettekanded kättesaadavaks oma veebilehel. Emitent ei korralda kohtumisi analüütikutega ega investoritele tehtavaid esitlusi vahetult enne finantsaruandluse avalikustamise kuupäevi. Ettevõtte lähtub alati oma tegevuses aktsionäride võrdse kohtlemise printsiibist. Kohustuslik, oluline ja hinnatundlik info avalikustatakse esmalt Tallinna Börsi süsteemis, seejärel Finantsinspeksiooni ja firma kodulehtedel. Lisaks on igal aktsionäril õigus küsida ettevõttelt vajadusel lisainfot ja kokku leppida kohtumisi. Ettevõtte juhatuse ei pea oluliseks erinevate aktsionäride kohtumiste aja- ja päevakorragaafiku pidamist, sest kohtumistel piiratakse juba avalikustatud teabega. See reegel kehtib kõikide kohtumiste korral, sh vahetult enne finantsaruandluse avalikustamist.

EMITENDI AUDIITOR

ASi PRFoods aktsionäride 10.01.2024 toimunud erakorraline üldkoosolek kinnitas ettevõtte 2023/2024 majandusaasta audiitoriks audiitorfirma KPMG Baltics OÜ. Vastavalt audiitorteenuse lepingule audiitorühing auditeerib konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet. Audiitori tasustamine toimub vastavalt lepingule. Lähtuvalt Audiitortevõtmise seadusest vahetatakse täitevaudiitorit vähemalt iga seitsme aasta järel.

JUHTORGANID

AS PRFoods on aktsiaselts, mille juhtimisorganiteks on aktsionäride üldkoosolek, nõukogu ja juhatuse.

ÜLDKOOSOLEK

Aktsionäride üldkoosolek on ettevõtte kõrgeim juhtimisorgan, kelle pädevuses on põhikirja muutmise ja uue kinnitamise, aktsiakapitali suuruse muutmise, nõukogu liikme tagasikutsumise ja ettevõtte tegevuse lõpetamise, jagunemise, ühinemise ja ümberkujundamise otsustamine, eeldades vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud aktsionäride häälte heakskiitu. Üldkoosolekud on korralised ja erakorralised. Korraline üldkoosolek toimub üks kord aastas kuue kuu jooksul pärast ettevõtte majandusaasta lõppemist. Erakorralise üldkoosoleku kutsub juhatuse kokku, kui ettevõttel on netovara alla seaduses lubatud piiri või kui üldkoosoleku kokkukutsumist nõuab nõukogu, audiitor või aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist. Üldkoosolek on pädev otsuseid vastu võtma, kui kohal on üle poole aktsiatega esindatud häälest. Üldkoosolekul osalemiseks õigustatud isikute ring määratakse seisuga 7 päeva enne üldkoosoleku toimumist.

ASi PRFoods 2022/2023 majandusaasta aktsionäride korraline üldkoosolek toimus 29.12.2023 koosolekut kokku kutsumata. Koosolekul osales PRFoods juhatuse ning korralise koosoleku päevakorras oli 2022/2023 majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine. Otsused võeti vastu 63,1% häälteenamusega.

ASi PRFoods 2023/2024 majandusaasta aktsionäride erakorraline üldkoosolek toimus 10.01.2024. Koosolekul osales PRFoods juhatuse ning erakorralise koosoleku päevakorras oli Saaremere Kala AS poolt Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti poolt otsusega nr 1-7/23-317 avamere kalakasvatuse rajamise eesmärgil väljastatud hoonestusloa võõrandamine ja audiitori valimine.

Kõikides üldkoosoleku päevakorras olnud küsimustes võttis koosolek vastu otsused vastavalt nõukogu poolt tehtud ettepanekutele. Informatsioon otsuste vastuvõtmise ja sisu kohta avalikustati pärast koosoleku lõppu NASDAQ Tallinna Börsi infosüsteemi kaudu ning ettevõtte kodulehel www.prfoods.ee.

NÕUKOGU

Vastavalt seadusele on aktsiaseltsi nõukogu järelevalveorgan, mis vastutab äriühingu tegevuse planeerimise, selle juhtimise korraldamise ja juhatuse tegevuse järelevalve eest. Vastavalt ASi PRFoods muudetud põhikirjale kuulub nõukogusse kolm kuni seitse liiget, kelle valib üldkoosolek edaspidi kolmeks aastaks. Nõukogu liikmed valivad enda hulgast esimehe. Nõukogu esimees vastutab nõukogu töökorralduse eest ja tal on võrdse hääle arvu korral otsustav hääle.

Aruande koostamise hetkel kuuluvad ASi PRFoods nõukogusse järgmised liikmed: Lauri Kustaa Äimä (alates asutamisest), Kuldar Leis (valiti 29. mail 2013. a), Aavo Kokk (valiti 5. mail 2009. a), Harvey Sawikin (valiti 5. mail 2009. a) ja Vesa Jaakko Karo (valiti 17. augustil 2009.a). Kõigi praeguste nõukogu liikmete ametiajad lõpevad 11.12.2025. Nõukogus on kolm sõltumatut liiget – Aavo Kokk, Vesa Jaakko Karo, Kuldar Leis. Nõukogu esimees on Lauri Kustaa Äimä ning aseesimees on Kuldar Leis. Nõukogu liige Aavo Kokk esitas tagasiastumisavalduse AS PRFoods'i nõukogu liikme kohalt, mis jõustub alates 21. oktoobrist 2024. Samuti astus Aavo Kokk tagasi auditikomitee esimehe kohalt.

Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kvartalis. Nõukogu koosolek on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole nõukogu liikmetest.

Juhatus informeeris nõukogu regulaarselt ASi PRFoods tegevusest ja finantsseisust ning nõukogu andis juhatusele vajalikke suuniseid ning toetas juhatust igapäevase majandustegevuse korraldamisel. Nõukogu liikmete teenistuslepingulõppemisel või ennetähtaegsel lõpetamisel ei teki Grupil suuremat hüvitise maksmise kohustust, kui on seadusega ette nähtud. Majandusaasta lõpu seisuga kuulus ettevõtte nõukogu liikmetele otse ja läbi kaudsete osaluste kokku 3,1% (seisuga 30.06.2023: 3,7%) ettevõtte aktsiatest.

JUHATUS

Juhatus on juhtimisorgan, mis esindab ja juhib ettevõtte igapäevast tegevust kooskõlas seaduse ja põhikirja nõuetega. Juhatus on kohustatud tegutsema majanduslikult kõige otstarbekamal viisil. Põhikirja järgselt võib ASi PRFoods juhatuses olla üks kuni neli liiget, kes valitakse nõukogu poolt kolmeks aastaks. Nõukogu pädevuses on ka juhatuse esimehe valimine, tema ettepanekul juhatuse liikmete ametisse nimetamine ning tagasi kutsumine. Juhatuses võib ettevõtet esindada kõigis õigustoimingutes. AS PRFoods juhatus on kaheliikmeline. Ettevõtte juhatus on igapäevases juhtimises iseseisev ja lähtub kõikide aktsionäride parimatest huvidest, tagades seeläbi ettevõtte jätkusuutliku arengu vastavalt seatud eesmärkidele ja strateegiale. Samuti tagab ettevõtte juhatus sisekontrolli ja riskijuhtimise protseduuride toimimise ettevõttes.

Juhatuses pädevus ja volitused on reguleeritud äriseadustikuga ja ära toodud ettevõtte põhikirjas, muid erisusi või kokkuleppeid ei esine. Juhataja saab tasu vastavalt ametilepingule, lisaks on tal õigus saada ka lahkumishüvitist kuni 6 kuu juhatuses liikme tasu ulatuses. Pensioniga seotud õigusi juhatuses liikmel/juhatajal ei ole. Tütarettevõtetes tagab äritavade järgimise kohalik juhtkond. Majandusaasta lõpu seisuga kuulus ettevõtte juhatuses liikmetele otse ja läbi kaudsete osaluste kokku 0% (30.06.2023: 4,2%) ettevõtte aktsiatest. Detailsem informatsioon nõukogu ja juhatuse liikmete hariduse, karjääri, äriühingute juhtorganites osalemise nagu ka aktsiaosaluste kohta ASis PRFoods on ära toodud ettevõtte kodulehel.

TÜTARETTEVÖTETE NÕUKOGU JA JUHATUSED

Alljärgnevalt on toodud ASi PRFoods omanduses olevate tütaretevõtete nõukogud ja juhatused seisuga 30. juuni 2024.

Ettevõte	Juhatus	Nõukogu
Saaremere Kala AS	Timo Pärn	Kuldar Leis, Lauri Kustaa Äimä, Kristjan Kotkas
Saare Kala Tootmine OÜ	Timo Pärn	
JRJ & PRF Ltd	Vesa Jaakko Karo, Christopher Charles Leigh, Louise Victoria Leigh-Pearson	
John Ross Jr. (Aberdeen) Ltd	Christopher Charles Leigh, Louise Victoria Leigh-Pearson	
Coln Valley Smokery Ltd	Christopher Charles Leigh, Louise Victoria Leigh-Pearson	

TÄIENDAVALD JUHTIMISORGANID JA KOMITEED

Ettevõttes on vajalikud protseduurid reguleeritud eeskirjadega ning praktilist vajadust täiendavate juhtimisorganite loomiseks ei ole olnud. 2010. aastal moodustas aktsiaseltsi nõukogu ettevõttes auditikomitee, kelle ülesandeks on jälgida ja analüüsida finantsinformatsiooni töötlemist, riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande audiitorkontrolli protsessi ja audiitorettevõtja ja seaduse alusel audiitorühingut esindava audiitori sõltumatust ning esitada nõukogule ettepanekuid ja soovitusi seaduses sätestatud küsimustes. Alates 17.04.2024 on komitee esimeheks Aavo Kokk ja liikmeteks Margus Olesk ja Markus Mustakallio. Kuupäeval 15.10.2024 esitas Aavo Kokk tagasiastumisavalduse auditikomitee esimehe kohalt, mis jõustus 21.10.2024. Alates 21.10.2024 on komitee kaheliikmeline.

MITMEKESISUSPOLIITIKA RAKENDAMINE ETTEVÕTTES

ASi PRFoods juhtkond peab oluliseks ettevõttes hästi toimivat töökeskkonda ettevõtte kõikidel tasanditel. Selle saavutamiseks ja hoidmiseks jälgitakse, et ettevõttes töötaksid nii juhtkonna kui töötajate hulgas eri soost, eri rahvusliku tausta ja erinevate kogemustega vastava ala professionaalid.

INFORMATSIOONI HALDAMINE

Börsiettevõttena lähtub AS PRFoods avatuse ja investorite võrdse kohtlemise põhimõttest ning GDPRiga sätestatud nõuetest. Börsireglemendis nõutav info avaldatakse regulaarselt kooskõlas tähtaegadega, seejuures lähtub ettevõtte põhimõttest mitte avaldada ettevaatavaid prognoose – kajastatakse ja kommenteeritakse toimunud faktilist informatsiooni. Investorite ja avalikkuse operatiivseks teavitamiseks on ettevõtte kodulehel alajaotused, mis muu avalikustatava informatsiooni hulgas sisaldavad börsiteateid, majandusaruandeid, presentatsioone.

TASUSTAMISARUANNE

Vastavalt Väärtpaberituru seaduse §135³ on börsiettevõtte alates 2021. aastast kohustatud esitama tasustamisaruande emitendi juhatuse liikmetele aruandeaastal makstud tasude ning tasustamispõhimõtete järgmise kohta. Tasustamisaruande eesmärk on anda selge ülevaade AS PRFoods juhatuse liikmetele makstavast tasust. Tasustamisaruanne kajastab teavet AS PRFoods juhatusele 2023/2024 majandusaastal makstud palkade ja muude hüvitiste kohta (sh makstud tasud tütarettevõtetest).

JUHATUSE LIIKMETELE MAKSTUD BRUTOTASUD

Kuni 31.03.2024 oli grupi juhatuse üheliikmeline. 31.03.2024 astus tagasi Indrek Kasela PRFoods AS'i juhi kohalt. PRFoods AS juhatuse jätkab kaheliikmelisena – Kristjan Kotkas ja Timo Pärn. Juhatusele aktsiaoptioone ja muid hüvesid ei ole ette nähtud ning 2023/2024. aastal pole juhatuse neid saanud.

EUR '000	2023/2024	2022/2023	2021/2022	2020/2021	2019/2020
Indrek Kasela (kuni 31.03.2024)	68,6	24,0	31,8	84,3	107,5
Põhitöötasu	68,6	24,0	31,8	79,1	107,5
Tulemustasu	0,0	0,0	0,0	5,2	0
Tulemustasu osakaal	0%	0%	0%	6,2%	0%
Timo Pärn (alates 01.04.2024)	11,4	-	-	-	-
Põhitöötasu	11,4	-	-	-	-
Tulemustasu	0,0	-	-	-	-
Tulemustasu osakaal	0%	-	-	-	-
Kristjan Kotkas (alates 01.04.2024)	0,0	-	-	-	-
Põhitöötasu	0,0	-	-	-	-
Tulemustasu	0,0	-	-	-	-
Tulemustasu osakaal	0%	-	-	-	-

AASTA TASUDE JA TULEMUSLIKKUSE VÕRDLUK

EUR '000	2023/2024	2022/2023	2021/2022	2020/2021	2019/2020
Müügitulu	17 086	19 578	42 128	58 692	78 292
EBITDA äritegevusest*	-337	301	-1 663	-1 249	2 754
Grupi palgakulu kokku	3 864	3 899	8 459	9 266	10 589
Kuu keskmine tööjõukulu töötaja kohta, tuh EUR	2,2	1,6	2,9	2,8	2,8
Keskmine töötajate arv (koos juhatuse ja kontrollorgani liikmetega)	144	200	245	281	318
AS PRFoods juhatuse liikmete tasu (bruto)					
Indrek Kasela (kuni 31.03.2024)	68,6	24,0	31,8	84,3	107,5
Timo Pärn (alates 01.04.2024)	11,4	-	-	-	-
Kristjan Kotkas (alates 01.04.2024)	0	-	-	-	-

* enne ühekordseid tuluseid-kulusid ja bioloogiliste varade ümberhindlust

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

EUR '000	Lisa	30.06.2024	30.06.2023
VARAD			
Raha ja ekvivalendid	5	203	394
Nõuded ostjatele ja muud nõuded	6	2 212	1 815
Ettemaksed	7	173	304
Varud	8	1 644	1 860
Bioloogilised varad	9	0	772
Käibevara kokku		4 232	5 145
Pikaajalised finantsinvesteeringud		418	381
Materiaalne põhivara	12	4 164	6 563
Immateriaalne põhivara	13	13 102	18 157
Põhivara kokku		17 684	25 101
VARAD KOKKU		21 916	30 246
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Intressikandvad kohustused	15	10 899	2 111
Võlad tarnijatele ja muud võlad	16	2 559	3 035
Lühiajalised kohustused kokku		13 458	5 146
Intressikandvad kohustused	15	3 600	15 024
Edasilükkunud tulumaksukohustus	11	1 420	1 466
Sihtfinantseerimine	17	247	317
Pikaajalised kohustused kokku		5 267	16 807
KOHUSTUSED KOKKU		18 725	21 953
Aktsiakapital		7 737	7 737
Ülekurss		14 007	14 007
Oma aktsiad		-390	-390
Kohustuslik reservkapital		51	51
Realiseerimata kursivahed		439	609
Jaotamata kahjum		-18 653	-13 981
Ettevõtte aktsionäridele kuuluv osa		3 191	8 033
Mittekontrolliv osalus		0	260
OMAKAPITAL KOKKU		3 191	8 293
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU		21 916	30 246

Lisad lehekülgedel 33 kuni 75 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE

EUR '000	Lisa	2023/2024	2022/2023
Müügitulud	19	17 086	19 578
Müüdud kaupade kulu	20	-13 888	-16 004
Brutokasum		3 198	3 574
Tegevuskulud		-4 623	-4 693
Müügi- ja turustuskulud	21	-2 663	-2 691
Üldhalduskulud	22	-1 960	-2 002
Muud äritulud/-kulud	24	-1 882	150
Ärikahjum		-3 307	-970
Finantstulud/-kulud	25	-1 057	-1 210
Kasum/(kahjum) sidusettevõtete aktsiatelt ja osadelt	28	46	153
Kasum/(kahjum) tütarettevõtete müügist	10	-271	2 423
Maksustamiseelne kasum (kahjum)		-4 589	396
Tulumaks	26	-84	-65
Aruandeperioodi puhaskasum (-kahjum)		-4 673	331
Aruandeperioodi puhaskasumi (-kahjumi) jaotus:			
Emaettevõtte aktsionäridele kuuluv osa		-4 668	303
Mittekontrolliv osalus		-4	28
Aruandeperioodi puhaskasum (-kahjum) kokku		-4 673	331
Muu koondkasum (-kahjum), mida võib hiljem klassifitseerida kasumiaruandesse:			
Valuutakursi vahed		-169	-231
Kokku koondkasum (-kahjum)		-4 842	101
Aruandeperioodi koondkasumi (-kahjumi) jaotus:			
Emaettevõtte aktsionäridele kuuluv osa		-4 837	73
Väikeaktsionäridele kuuluv osa		-4	28
Aruandeperioodi koondkasum (-kahjum) kokku		-4 842	101
Tava puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (EUR)	18	-0,12	0,01
Lahustatud puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (EUR)	18	-0,08	0,01

Lisad lehekülgedel 33 kuni 75 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

EUR '000	Lisa	2023/2024	2022/2023
Rahavoog äritegevusest			
Puhaskasum (-kahjum)		-4 673	331
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum	12, 13	1 073	1 270
Firmaväärtuse allahindlus	13, 24	1 897	0
Kasum/(kahjum) tütarettevõtte müügist		272	-2 422
Muud korrigeerimised		-194	1 650
Muutused nõuetes ja ettemaksetes	6,7	1 130	-403
Muutused varudes	8	176	-7
Muutused bioloogilistes varades	9	447	-1 076
Muutused kohustustes ja ettemaksetes	16	254	189
Makstud ettevõtte tulumaks	11	0	0
Rahavoog äritegevusest kokku		383	-468
Rahavoog investeerimistegevusest			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	12, 13	1	66
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	12, 13	-23	-248
Sihtfinantseerimine varade soetuseks	17	0	67
Muude finantsinvesteeringute ost ja müük		0	0
Tütarettevõtte müük, neto rahavoog	10	2 012	7 015
Antud laenude tagasimaksud		0	0
Saadud intressid		0	1
Rahavoog investeerimistegevusest kokku		1 990	6 901
Rahavoog finantseerimistegevusest			
Arvelduslaenu muutus	15	0	-4 544
Saadud laenude tagasimaksud	15	-2 088	-1 275
Faktooringukohustuse muutus	15	0	-60
Saadud laenud	15	622	2 089
Rendikohustuste põhiosa tagasimaksud	14	-25	-945
Makstud intressid	15	-893	-1 213
Rahavoog finantseerimistegevusest kokku		-2 384	-5 948
Rahajäägi kogumuutus			
		-11	485
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses	5	394	110
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-11	485
Tütarettevõtte müügi mõju Raha ja raha ekvivalentide		-13	-201
Valuutakursside muutuse mõju		-167	0
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	5	203	394

Lisad lehekülgedel 33 kuni 75 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

EUR '000	Aksia- kapital	Ülekurs	Oma aktsiad	Kohustusli- k reserv- kapital	Realisee- rimata kursi- vahed	Jaotamata kasum (-kahjum)	Kokku	Mitte- kontrolliv osalus	Oma- kapital kokku
Saldo seisuga 30.06.2022	7 737	14 007	-390	51	839	-14 391	7 853	199	8 052
Aruandeperioodi puhaskasum (-kahjum)	0	0	0	0	0	303	303	28	331
Muu koondkasum (-kahjum)	0	0	0	0	-230	0	-230	0	-230
Aruandeperioodi koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	0	0	-230	303	73	28	101
Muud liikumised	0	0	0	0	0	107	107	33	140
Saldo seisuga 30.06.2023	7 737	14 007	-390	51	608	-13 981	8 032	260	8 293
Aruandeperioodi puhaskasum (-kahjum)	0	0	0	0	0	-4 668	-4 668	-4	-4 673
Muu koondkasum (-kahjum)	0	0	0	0	-169	0	-169	0	-169
Aruandeperioodi koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	0	0	-169	-4 668	-4 837	-4	-4 842
Muud liikumised	0	0	0	0	0	-4	-4	-256	-260
Saldo seisuga 30.06.2024	7 737	14 007	-390	51	439	-18 653	3 191	0	3 191

Täiendav informatsioon lisas 18.

Lisad lehekülgedel 33 kuni 75 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON

AS PRFoods („emaettevõtte“) ja tema tütaretevõtted (koos „Grupp“) on kala kasvatamise ja kalatoodete tootmise ja müügi tegelevad ettevõtted. AS PRFoods on 23. detsembril 2008 Eesti Vabariigis registreeritud äriühing. ASi PRFoods aktsiad ja võlakirjad on noteeritud NASDAQ OMX Tallinna börsil. ASi PRFoods suurim aktsionär on Amber Trust II S.C.A (vt lisa 18). Käesolev konsolideeritud aruanne on juhatuse poolt allkirjastatud avaldamiseks 31. oktoobril 2024. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kiidab majandusaasta aruande heaks emaettevõtte nõukogu ja kinnitab aktsionäride üldkoosolek.

Erinevused 2023/2024. aasta 4. kvartali ja 12. kuu vahearuanedega

AS PRFoods avalikustas oma 2023/2024. aasta 4. kvartali ja 12. kuu vahearuande kuupäeval 30.08.2024. Vahearuanes esitatud aruandeaasta puhaskahjum oli 2 784 tuhat eurot. Auditeeritud aastaaruandes avalikustatud puhaskahjum on 4 673 tuhat eurot ehk lõplik puhaskahjum suurenes 68% võrra võrreldes kvartaliaruandes esitatud puhaskahjumiga. Puhaskahjumi suurenemine on tingitud peamiselt firmaväärtuse kaetava väärtuse testi segmentis (Suurbritannia) tuvastatud allahindluse tulemusena. Vara väärtuse testi tulemusena hinnati aruandeaastal firmaväärtus alla 1 897 tuhande euro võrra, mis selgitab erinevust kvartaliaruande puhaskahjumi tulemusega. Kvartaliaruandes ei kajastatud allahindlust, sest kvartaliaruande koostamise ajaks ei olnud Suurbritannia segmenti raha genereeriva üksuse kohta õiglase väärtuse määramiseks vajalik turuinfo veel avalikustatud, mistõttu ei olnud Grupi juhatusel võimalik teostada firmaväärtuse vara väärtuse testi mõistliku aja ja pingutusega. Vaata lähemalt lisast 13.

LISA 2. ARUANDE KOOSTAMISEL KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED

ASi PRFoods 2023/2024. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS).

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist

ASi PRFoods arvestus- ja konsolideeritud aruande esitusvaluutaks on euro (EUR). Kõik aruandes esitatud summad on ümardatud lähima tuhandeni, kui ei ole märgitud teisiti.

Konsolideeritud aruannete koostamisel on lähtutud alltoodud arvestuspõhimõtetest, mida on järjepidevalt kohaldatud kõikidele aruandes märgitud perioodidele, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti.

Vastavalt rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele tuleb teatud osades teha juhtkonnapoolseid raamatupidamislikke hinnanguid. Samuti peab Grupi raamatupidamis põhimõtete rakendamisel tegema juhtkonnapoolseid otsuseid. Valdkonnad, kus juhtkonna otsuse tähtsus ning keerukus on olulisema mõjuga või kus konsolideeritud aruanded sõltuvad oluliselt eeldustest ja hinnangutest, on kirjeldatud lisas 4.

UUED VÕI MUUDETUD RAHVUSVAHELISED FINANTSARUANDLUSE STANDARDID JA NENDE TÕLGENDUSED

Grupp hakkas rakendama alljärgnevaid standardeid alates 1. juulist 2023.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRSi rakendusjuhendi nr 2 „Olulisuse üle otsustamine“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

Standardi IAS 1 muudatuste eesmärk on aidata ettevõtetel avalikustada arvestuspõhimõtete kohta kasulikumat teavet:

- nõudes ettevõtetelt vaid oluliste arvestuspõhimõtete avalikustamist;
- selgitades, et ebaoluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted on samuti ebaolulised ega vaja seetõttu avalikustamist, ja
- selgitades, et ka mitte kõik oluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted ei ole ettevõtte raamatupidamise aruande seisukohalt olulised.

Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu muutis ka IFRS-i rakendusjuhendit nr 2, lisades juhise ja kaks lisanäidet olulisuse mõiste rakendamise kohta arvestuspõhimõtete avalikustamisel.

Muudatused on kooskõlas mõiste „olulisus“ täpsustatud määratlusega:

„Teave arvestuspõhimõtete kohta on oluline, kui seda koos ettevõtte raamatupidamise aruandes sisalduva muu teabega käsitledes võib mõistlikult eeldada, et see mõjutab otsuseid, mida üldotstarbelise raamatupidamise aruande põhikasutajad selle raamatupidamise aruande alusel teevad“.

Muudatuste rakendamine ei toonud kaasa olulist mõju Grupi konsolideeritud raamatupidamise aruandele.

Standardi IAS 8 „Arvestuspõhimõtted, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatustega võetakse kasutusele mõiste „arvestushinnangud“ uus määratlus: selgitatakse, et need on raamatupidamise aruandes esitatud rahalised summad, mille mõõtmisega kaasneb määramatus. Muudatustega selgitatakse ka arvestuspõhimõtete ja arvestushinnangute vahelist seost: täpsustatakse, et ettevõtte annab arvestushinnangu selleks, et saavutada arvestuspõhimõttega kehtestatud eesmärki.

Muudatuste rakendamine ei toonud kaasa olulist mõju Grupi konsolideeritud raamatupidamise aruandele.

Standardi IAS 12 „Tulumaks“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatused selgitavad sellistest tehingutest tuleneva edasilükkunud tulumaksu arvestamist, mille puhul kajastatakse nii vara kui ka kohustist ning mõlema suhtes rakendatakse ühesugust maksustamist. Muudatustega kitsendatakse esmase kajastamise erandi rakendusala nii, et kõnealune erand ei kehti tehingutele, millest tekivad võrdsed ja tasaarvestatavad ajutised erinevused. Seetõttu peavad ettevõtted kajastama edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustisi ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad rendilepingu ja kasutuselt kõrvaldamise eraldise esmasel kajastamisel.

Muudatuste rakendamine ei toonud kaasa olulist mõju Grupi konsolideeritud raamatupidamise aruandele.

SENI VEEL JÕUSTUMATA STANDARDID, TÕLGENDUSED JA AVALDATUD STANDARDITE MUUDATUSED

IFRS 18 Finantsaruannete esitlus ja avalikustamine

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2027 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

IFRS 18 eesmärk on kehtestada nõuded informatsiooni esitamiseks ja avalikustamiseks finantsaruannetes, et tagada, et need annaksid asjakohast teavet, mis kajastaks usaldusväärset üksuse varasid, kohustusi, omakapitali, tulu ja kulusid. IFRS 18 asendab standardit IAS 1 „Finantsaruannete esitlus“ ja sellega seotud tõlgendusi. IFRS 18 võeti kasutusele eesmärgiga täiustada olemasolevaid finantsaruannete esitamise standardeid, eriti IAS 1. IAS 1-i olid teatud piirangud finantsaruannete piisava läbipaistvuse ja võrreldavuse tagamisel. Aja jooksul suurenes finantsaruandluse keerukus ning tekkis vajadus standardit kohandada, et need muutused kajastuksid. IFRS 18 annab täiendavat juhendamist sisukama teabe esitamiseks, parandades selgust ja tagades järjepidevuse eri üksuste ja tööstusharude vahel.

IFRS 18 vastuvõtmisega oodatakse, et see avaldab olulist mõju Grupi konsolideeritud raamatupidamise aruande esitamise ja avalikustamise praktikale. Eelkõige parandab see finantsinformatsiooni selgust ja võrreldavust, võimaldades huvigruppidel paremini mõista Grupi finantsseisundit ja tulemuslikkust. Juhtkond hindab praegu selle muutuse täielikku mõju ja seda, kuidas see mõjutab Grupi konsolideeritud raamatupidamise aruande esitamise ja avalikustamise viisi tulevastes aruandlusperioodides.

Muud jõustumata standardid, tõlgendused ja avaldatud standardite muudatused

Järgmised uued standardid, tõlgendused ja muudatused 30. juuni 2024 lõppenud aruandeperioodile veel ei kohaldu ja seetõttu pole neid käesoleva konsolideeritud aruande koostamisel rakendatud. Standardid kohalduvad pärast 1. jaanuari 2024 algavatele aruandeperioodidele ja lubatud on varasem rakendamine. Grupp ei ole ühtki neist uutest ja muudetud standarditest ennetähtaegselt kasutusele võtnud ja tema hinnangul ei avalda need jõustudes Grupi konsolideeritud raamatupidamise aruandele olulist mõju.

- „Kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks“ (IAS 1 muudatused);
- „Eritingimustega pikaajalised kohustised“ (IAS 1 muudatused);

- „Tarnijate rahastamise kokkulepped“ (IAS 7 ja IFRS 7 muudatused);
- „Rendikohustus müügi-tagasirenditehingutes“ (IFRS 16 muudatused);
- „Vahetatavuse puudumine“ (IAS 21 muudatused);
- „Tütarettevõtteid ilma avaliku vastutusega: Avalikustamised“ (Uus standard IFRS 19);
- „Finanssinstrumentide klassifitseerimise ja mõõtmise muudatused“ (IFRS 9 ja IFRS 7 muudatused).

Grupp kavatses neid rakendada siis, kui need jõustuvad.

VALUUTAARVESTUS

Arvestus- ja esitusvaluuta

Gruppi kuuluvate ettevõtete finantsaruanded on koostatud selles valuutas, mis on iga üksiku ettevõtte äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta (arvestusvaluuta), milleks on kohalik valuuta. Emaettevõtte ja Eestis registreeritud tütarettevõtete arvestusvaluuta on euro. Konsolideeritud aruanne on koostatud eurodes.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta (emaettevõtte ning Eestis asuvate tütarettevõtete arvestusvaluuta on euro). Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga või vastava riigi keskpannga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused (rahas tasutavad nõuded ja laenud) hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate keskpannga valuutakurside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglases väärtuses (õiglase väärtuse meetodil kajastatavad bioloogilised varad; lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse, mille õiglase väärtus on usaldusväärselt hinnatav), hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks keskpannga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksud, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud keskpannga valuutakursi alusel.

Välismaiste majandusüksuste finantsaruanded

Grupi välismaiste tütarettevõtete koostatud aruannete ümberarvestamisel esitusvaluutasse rakendatakse järgmisi põhimõtteid:

- Kõigi välismaiste tütarettevõtete varad ja kohustused on ümber arvestatud bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpannga vahetuskursiga;
- Tütarettevõtete tulud ja kulud on ümber arvestatud aasta kaalutud keskmise vahetuskursiga (v.a juhul, kui antud keskmist ei saa lugeda tehingupäevadel valitsevate määrade kumulatiivse mõju mõistlikuks ümardamiseks, millisel juhul tulud ja kulud konverteeritakse tehingu toimumise kuupäevadel).
- Konverteerimisel tekkinud kursivahed kajastatakse muus koondkasumis ja akumuldeeritakse omakapitali kirjel "Realiseerimata kursivahed".

Välismaise majandusüksuse soetamisel tekkinud firmaväärtust ja õiglaste väärtuste muutusi käsitletakse välismaise majandusüksuse varade ning kohustustena ning need konverteeritakse bilansipäeva kursiga.

Välismaise tütarettevõtte osalisel või täielikul realiseerimisel kas võõrandamise, likvideerimise, aktsiakapitali tagastamise või hülgamise tulemusena kajastatakse omakapitalis kajastatud realiseerimata kursivahed kasumiaruandes.

KONSOLIDEERIMISE PÕHIMÕTTED

(a) Tütarettevõtjad

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle Grupil on kontroll. Grupp kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjutada seda kasumi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Tütarettevõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni. Äriühenduste arvestamisel rakendatakse omandamise meetodit. Tütarettevõtja omandamisel üleantud tasu mõõdetakse õiglases väärtuses, mis arvutatakse omandaja poolt üleantud varade, omandaja kohustiste omandatava endiste omanike ees ja omandaja poolt emiteeritud omakapitali osaluste õiglaste väärtuste summana. Üleantud tasu hõlmab tingimusliku tasu kokkuleppes tulenevate varade ja kohustuste õiglast väärtust. Äriühenduses omandatud eristatavad varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused kajastatakse omandamise

kuupäeval nende õiglasest väärtusest. Mittekontrolliva osalus omandatavas tütarettevõtjas mõõdetakse iga omandamise järel kas õiglasest väärtusest või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatava üksuse eristatavast netovarast.

Omandamisega seotud väljaminekud kajastatakse nende tekkimise hetkel kuludena.

Etappidena toimuva äriühenduse puhul hindab Grupp talle eelnevalt omandatavas kuulunud omakapitali osaluse omandamise kuupäeva bilansilise maksumuse ümber selle omandamise kuupäeva õiglasest väärtusest; ümberhindamise tulemusena tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Grupi poolt ülekanndmisele kuuluvat tingimuslikku tasu mõõdetakse omandamise kuupäeval õiglasest väärtusest. Hilisemaid muutusi tingimusliku tasu õiglasest väärtuses, mis on liigitatavad varaks või kohustuseks, kajastatakse kasumiaruandes või muus koondkasumis. Omakapitaliks liigitatud tingimuslikku tasu ei mõõdetata ümber ja selle järgnevat arveldamist arvestatakse omakapitalis. Firmaväärtusena kajastatakse algselt summat, mille võrra üleantud tasu ja mittekontrollivate osaluste väärtus ületab omandatud eristatavate varade ja ülevõetud kohustuste õiglast väärtust. Kui see tasu on väiksem kui omandatud tütarettevõtja netovara õiglane väärtus, kajastatakse vahe kasumiaruandes.

Ema- ja tütarettevõtjate finantsnäitajad on Grupi raamatupidamise aastaaruandes konsolideeritud rida-realt konsolideeritud aruannete koostamisel on grupisisesed tehingud, saldod ja realiseerimata kasumid, mis on tekkinud tehingutest Grupi ettevõtete vahel, elimineeritud. Samuti on elimineeritud realiseerimata kahjumid. Vajadusel on tütarettevõtjate finantsaruannetes kajastatud summast muudetud, et viia need kooskõlla Grupi arvestuspõhimõtetega.

Emaettevõtja konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringuid tütarettevõtjatesse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad akumulatsioonid allahindlused. Soetusmaksumust korrigeeritakse, et peegeldada muudatusi seoses muutustega tingimuslikus tasus.

(b) Muutused tütarettevõtjate osaluses, mille tulemusena kontroll ei kao

Tehinguid mittekontrolliva osalusega, mille tulemusena kontroll tütarettevõtja üle ei kao, arvestatakse omakapitali tehingutena - see tähendab, kui tehinguid oma omanikeõigusi rakendavate omanikega. Erinevus mittekontrollivate osaluste korrigeeriva summa ja saadud või saadaoleva tasu õiglase väärtuse vahel kajastatakse otse omakapitalis. Mittekontrollivale osalusele müükidelt tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse samuti omakapitalis.

(c) Tütarettevõtjate müük

Kui Grupp kaotab kontrolli tütarettevõtja üle, hinnatakse järelejäänud osalus kontrolli kaotamise hetkel selle õiglasest väärtusest ning bilansilise maksumuse muutusest tulenev vahe kajastatakse kasumiaruandes. See õiglane väärtus on algseks bilansiliseks maksumuseks järelejäänud osaluse edaspidisel sidusettevõtjana, ühisettevõtjana või finantsvarana kajastamisel. Lisaks arvestatakse kõiki muus koondkasumis kajastatud summast selle tütarettevõtja suhtes samal alusel, nagu siis, kui Grupp oleks seotud varad või kohustused otse võõrandanud. See võib tähendada, et summast, mis olid eelnevalt kajastatud muus koondkasumis, tuleb ümber liigitada kasumiaruandesse.

(d) Sidusettevõtjad

Sidusettevõtjad on kõik ettevõtjad, mille üle Grupp omab olulist mõjuvõimu, kuid mitte kontrolli, ja millega kaasneb reeglina 20-50% hääleõigustest. Investeeringuid sidusettevõtjatesse kajastatakse kapitaliosaluse meetodil ja võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses. Bilansilist maksumust suurendatakse või vähendatakse, et kajastada investori osa investeeringuobjekti omandamisjärgses kasumis (-kahjumis). Grupi investeering sidusettevõtjatesse sisaldab omandamisel identifitseeritud firmaväärtust.

Kui investori osalust sidusettevõtjas vähendatakse, kuid oluline mõju säilib, liigitatakse kasumiaruandesse ümber ainult eelnevalt muus koondkasumis kajastatud kasumi või kahjumi proportsionaalne summa.

Grupi osa sidusettevõtjate omandamisjärgsetes kasumites ja kahjumites kajastatakse kasumiaruandes ja Grupi osa omandamisjärgsetes muutustes sidusettevõtjate muus koondkasumis kajastatakse muus koondkasumis koos vastava investeeringu bilansilise maksumuse korrigeerimisega. Kui Grupi osa sidusettevõtja kahjumites on võrdne või ületab tema osalust sidusettevõtjas, kaasa arvatud muud tagatiseta nõuded, ei kajasta Grupp edasisi kahjumeid, välja arvatud juhul, kui Grupil on seaduslik või faktiline kohustus täita sidusettevõtja kohustusi või ta on sooritanud makseid sidusettevõtja nimel.

Grupp hindab igal bilansipäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et sidusettevõtjasse tehtud investeeringu väärtus on langenud. Kui selline juhus esineb, arvestab Grupp väärtuse languse summa kaetava väärtuse ja bilansilise jääkmaksumuse vahena ning kajastab selle kasumiaruande real „Muud kasumid/kahjumid sidusettevõtjatelt“.

Kasumeid ja kahjumeid, mis on tekkinud „ülespoole“ või „allapoole“ suunatud tehingutest investori ja sidusettevõtjate vahel kajastatakse investori finantsaruannetes ainult selles ulatuses, mis vastab mitteseotud investorite osalustele sidusettevõtjates. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus. Vajadusel on sidusettevõtjate arvestuspõhimõtteid muudetud, et viia need kooskõlla Grupi arvestuspõhimõtetega.

INFORMATSIOON EMAETTEVÖTTE PÕHIARUANNETE KOHTA

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtte põhjaruanded, mis on avalikustatud lisas 31 on koostatud kasutades samu arvestusmeetodeid ja hindamisaluseid, mida on kasutatud konsolideeritud aruande koostamisel. Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse on konsolideerimata põhjaruannetes kajastatud soetusmaksumuse meetodil. Vastavalt soetusmaksumuse meetodile kajastatakse investeering algselt soetusmaksumuses ehk omandamisel makstud tasu õiglasest väärtuses ning hiljem korrigeeritakse vajadusel väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

RAHA JA RAHA EKVIVALENDID

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse finantsseisundi aruandes ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduslaen) ning kuni 3-kuulisi deposiite. Arvelduslaenu kajastatakse finantsseisundi aruandes lühiajaliste intressikandvate kohustuste hulgas.

FINANTSVARAD

Klassifitseerimine

Grupp klassifitseerib finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- need, mida kajastatakse õiglasest väärtuses (kas muutusega läbi koondkasumiaruande või muutusega läbi kasumiaruande);
- need, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Klassifitseerimine sõltub Grupi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal Grupp võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja Grupp annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvara (välja arvatud juhul, kui on tegemist nõudega ostja vastu, millel puudub oluline rahastamiskomponent ja mida algselt mõõdetakse tehinguhinnas) mõõdetakse esmalt õiglasest väärtuses, ja kui on tegemist varaga, mida ei kajastata õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, lisanduvad sellele tehingukulud, mis on otseselt seotud vara soetamisega.

Võlainstrumentid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Grupi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest. Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumusest arvatakse maha väärtuse langusest tekkinud kahjum. Intressitulu, välisvaluuta kasumid ja kahjumid ning väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasumeid või kahjumeid kajastatakse kasumiaruandes „Muudes ärituludes/(kuludes)“.

Finantsvarade väärtuse langus

Väärtuse languse kahjumi kajastamise mudelit rakendatakse korrigeeritud soetusmaksumuses finantsvarade suhtes. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad koosnevad nõuetest ostjate vastu, rahast ja raha ekvivalentidest.

Oodatavad krediidikahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediidikahjumid. Krediidikahjum on vahe lepingu alusel Grupi saadaolevate rahavoogude ja Grupi poolt oodatud rahavoogude vahel, mida on diskonteeritud esialgse efektiivse intressimääraga.

Eeldatava krediikahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ja (iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Grupp mõõdab väärtuse langust järgmiselt:

- nõudeid ostjatele summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediikahjumitega;
- raha ja raha ekvivalente, mille krediidiriski aruandeperioodil on hinnatud madalaks (juhtkond peab madalaks krediidiriskiks vähemalt ühe suurema reitinguagentuuri investeerimisjärgu krediidireitingut) summas, mis võrdub 12 kuu jooksul oodatavate krediikahjumitega;
- kõigi muude finantsvarade puhul 12 kuu jooksul oodatavate krediikahjumite summas, kui krediidirisk (st finantsvara eeldatava eluea jooksul esinev maksejõuetuse risk) ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud; kui risk on märkimisväärselt suurenenud, mõõdetakse krediikahjumit summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediikahjumitega.

Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega finantsvarad, mida ei klassifitseerita tuletisinstrumentideks ja mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenud ja nõuded võetakse esmalt arvele nende õiglasest väärtusest koos tehingukuludega. Pärast esmast arvele võtmist kajastatakse laenud ja nõuded korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Seda meetodit kasutatakse järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu arvestamisel. Finantsvarasid korrigeeritakse allahindluse kahjumi alusel.

Väärtuse langus põhineb oodataval krediikahjumil. Oodatava krediikahjumi põhimõte on näidata finantsvara krediikvaliteedi halvenemise või paranemise üldist arengusuunda. Korrigeeritud soetusmaksumuses klassifitseeritavate finantsvarade väärtuse langus kajastatakse allahindluse reservina.

Oodatavad krediikahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediikahjumid, mis võtavad aruandekuupäeval arvesse kogu asjaspepuutuva info, kaasa arvatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste, mõistlike ja põhjendatud tuleviku sündmuste ja majandustingimuste prognooside kohta. Iga aruandeperioodi lõpus viib Grupp läbi ekspert-hinnangu selgitamiseks kas viimase hinnanguga võrreldes on toimunud olulist riski tõusu. Krediidiriski suurenemise indikaatoriteks on muu hulgas laekumata maksed, mille tähtaeg on möödunud üle 30 päeva, võlgniku olulised finantsilised raskused, võimalik võlgniku pankrot või ümberstruktureerimine. Allahindluse kulu kajastatakse kasumiaruandes „Muude ärikulude real“. Kui nõuded on lootusetult laekuvad, kantakse need koos allahindluse reserviga maha.

Nõuded kajastatakse üldjuhul käibevaradena, kui nende laekumise tähtaeg on 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva. Nõuded, mille laekumise tähtaeg on hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse põhivarana. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, kajastatakse õiglasest väärtusest muutusega läbi kasumiaruande.

FAKTOORING

Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringlepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõiguseta faktooring). Regressiõigusega faktooringud kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Juhul, kui nõude müüjal säilib nõude tagasiostukohustus, kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (st. nõude tagatisel võetud laenu), mitte kui müüki. Nõuet ei loeta faktooringu tagajärjel müüduks, vaid see kajastatakse bilansis seni, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Faktooringtehingust tekkinud faktooringkohustust kajastatakse analoogiliselt muudele intressikandvatele kohustustele.

Juhul, kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja temaga seotud riskide ja tulude üle läheb üle ostjale, kajastatakse tehingut nõude müügina. Bilansis kajastatakse seda õiglasest väärtusest muutusega läbi kasumiaruande. Kulu nõuete müügist kajastatakse kas finantskuluna (analoogiliselt intressikulule) või nõuete allahindluse kuluna, sõltuvalt sellest, kas faktooringtehing tehti rahavoogude juhtimise või krediidiriski maandamise eesmärgil.

VARUD

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, otsestest ja kaudsetest tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi (tooraine ja materjalide ning pakkematerjalide maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud vältimatud kulutused, tööliste palgad) kui ka osa tootmise püsi- ja muutuv üldkuludest (tootmishoonete ja -seadmete amortisatsioon ja halduskulu, remondikulu, tootmisega seotud juhtkonna palgad).

Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud hinnatakse finantsseisundi aruandes lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus on varude eeldatav müügihind normaalse äritegevuse käigus, millest on maha arvatud varude realiseerimisega seotud hinnangulised kulutused.

MATERIAALNE PÕHIVARA

Materiaalseks põhivaraks loetakse Grupi enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta.

Materiaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulereeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Rendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et Grupp saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärset mõõta. Muid hooldus- ja remondikulusid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Materiaalse põhivara objektidele on määratud järgmised kasulikud eluead:

- Ehitised 5-50 aastat
- Masinad ja seadmed 2-20 aastat
- Sõidukid 4-13 aastat
- Inventar, sisseseade ja tööriistad
 - Sisseseade ja tööriistad 2-12 aastat
 - Infotehnoloogia seadmed ja tarkvara 3-5 aastat
 - Muu inventar 5 aastat
- Piiramata kasutuseaga objekte (maa) ei amortiseerita.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest või ümberklassifitseerimisel "müügiototel põhivaraks". Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus (miinus müügiikulutused) või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele. Allahindlus kajastatakse kasumiaruande vastava funktsiooni kulu koosseisus. Eelnevatel perioodidel kajastatud allahindlus tühistatakse juhul, kui kaetava väärtuse määramise aluseks olnud hinnangutes on toimunud muutus.

Laenukasutuse kulutused (intressid), mis on seotud materiaalse põhivara ehitusega, kapitaliseeritakse antud objekti soetusmaksumuses perioodi jooksul, mis on vajalik vara otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimiseks.

Materiaalse põhivara objektid, mis juhtkonna hinnangul müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiotel põhivaraks. Põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid, mis leitakse müügist saadud raha ja vara jääkväärtuse vahena, on kajastatud kasumiaruandes kirjel „Muud äritulud ja -kulud“.

IMMATERIAALNE VARA

Immateriaalset vara (kaubamärgid, load, litsentsid, tarkvara) kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui vara on Grupi poolt kontrollitav, tema kasutamisest saadakse tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumus on usaldusväärset mõõdetav. Omandatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Arvele võtmise järel kajastatakse immateriaalset vara selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Firmaväärtust kajastatakse tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalne põhivara jagatakse piiratud kasuliku elueaga varaks ja piiramatu kasuliku elueaga varaks.

Piiratud kasuliku elueaga immateriaalset vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes vara eeldatavast kasulikust elueast. Igal bilansipäeval hinnatakse vara amortisatsiooniperioodide ning -meetodi põhjendatust.

Immateriaalse põhivara objektidele on määratud järgmised kasulikud eluead:

- Kaubamärgid 20 - 50 aastat
- Load ja liitumistasud 3 - 50 aastat
- Tarkvara litsentsid 5 aastat

Kaubamärkide kasulikud eluead on määratud, tuginedes juhtkonna hinnangule nende varade poolt raha genereerimise perioodi eeldatava pikkuse kohta. Lubade ja liitumistasude ning tarkvara litsentside kasuliku tööea puhul on aluseks võetud varade kasutusõiguse kestvus.

Piiratud elueaga varade puhul hinnatakse vara väärtuse langust, kui on ilmnenud asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele.

Piiramatu kasuliku elueaga immateriaalset vara (firmaväärtus) ei amortiseerita, kuid selle väärtuse kontrollimiseks viiakse kord aastas (või sagedamini, kui mõni sündmus või asjaolude muutus viitab, et firmaväärtuse väärtus võib olla langenud) läbi väärtuse test ning juhul kui nende kaetav väärtus osutub väiksemaks bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse vara alla kaetava väärtuseni. Kaetava väärtuse arvutamiseks jaotatakse firmaväärtus raha genereerivatele majandusüksustele.

PÕHIVARA VÄÄRTUSE LANGUS

Piiramatu kasuliku elueaga immateriaalsete põhivarade (firmaväärtus) puhul kontrollitakse kord aastas vara väärtuse langust, võrreldes vara bilansilist maksumust kaetava väärtusega.

Piiramata kasutuseaga materiaalse põhivara (maa) ning amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (*cash generating unit*). Väärtuse test firmaväärtuse suhtes viiakse alati läbi koos raha genereeriva üksusega, mille juurde firmaväärtus kuulub. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud. Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisenä. Firmaväärtuse allahindlust ei tühistata.

BIOLOOGILISED VARAD

Bioloogilist vara kajastatakse finantsseisundi aruandes, kui vara on Grupi poolt kontrollitav, on tõenäoline, et Grupp saab vara kasutamisest tulevikus majanduslikku kasu ning vara õiglase väärtus või soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Bioloogilised varad s.o vikerforelli (*Oncorhynchus mykiss*) varud, kajastatakse finantsseisundi aruandes käibevara rühmas eraldi kirjel „Bioloogilised varad“.

Bioloogilised varad on rühmitatud nende valmidusastme järgi, mis on olulised turuhindade kujunemisel. Arvestuspõhimõtted igale bioloogiliste varade klassile on määratud alljärgnevalt:

- **Kalamaimud (viljastatud kalamari ja kuni 250 g kalamaimud)**

Kajastatakse õiglases väärtuses. Õiglase väärtuse määramisel on aluseks võetud kalamaimude biomassi maht ja kaalutud keskmine turuhind bilansipäeval.

- **Noorkalad (250 g kalamaimud kuni püügikõlblikud kalad)**

Noorkalade õiglase väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav, kuna puudub aktiivne turg, ja neid kajastatakse finantsseisundi aruandes soetusmaksumuses. Kulud, mis on otseselt seotud noorkalade püügikõblikuks kasvatamiseks, kapitaliseeritakse soetusmaksumuses.

Igal bilansipäeval võrreldakse soetusmaksumust noorkalade netorealiseerimisväärtusega, milleks on püügikõblike kalade hinnanguline õiglase väärtus noorkalade püügikõblikuks saamise ajal miinus hinnangulised kulutused püügikõblikuks kasvatamiseks ja müügiks. Juhul, kui on tõenäoline, et tulevasest müügist laekuvad rahavood katavad nii soetusmaksumuse kui ka sellele hiljem lisanduvad kasvatuse ja müügiga seonduvad kulutused, kajastatakse noorkalad soetusmaksumuses. Vastasel korral hinnatakse noorkalad alla nende hinnangulise netorealiseerimisväärtuseni. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

- **Püügikõblikud kalad (klassifitseerimine noorkaladest püügikõblikeks kaladest toimub vastavalt kaalule)**

Kajastatakse nii esmasel arvele võtmisel (soetamisel või ümberklassifitseerimisel noorkaladest) kui ka järgnevatel bilansipäevadel nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused. Õiglase väärtuse hindamisel on aluseks võetud püügikõblike kalade hinnanguline biomassi maht, mida on vähendatud realiseerimisel tekkiva kaalukao võrra, ja kaalutud keskmine turuhind bilansipäeval ehk kõige hilisem sõltumatute osapoolte analoogsete varade turuhind, mida korrigeeritakse eksisteerivate erinevuste mõjuga, eeldades, et tehingupäeva ja bilansipäeva vahel ei ole toimunud olulisi muutusi majanduskeskkonnas. Piirkondades, kus ei eksisteeri välisuruhinda, põhineb hinnang siseturu hindadel. Hindade määramisel lähtutakse kvaliteediklassist (kõrgem või tavaline).

Müügikulutusteks loetakse tasusid vahendajatele, riigilõivusid ja mittetagastatavaid maksusid. Müügikulutuste hulka ei loeta vara turustamisel tekkivaid transpordi- ja muid kulutusi, kuid sellised kulutused võetakse arvesse õiglase väärtuse hindamisel.

Kulud, mis on otseselt seotud noorkalade püügikõblikuks kasvatamiseks, kapitaliseeritakse soetusmaksumuses. Soetusmaksumust korrigeeritakse bilansipäeval vastavalt õiglase väärtuse hinnangu muutusele.

Bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes eraldi kirjel „Bioloogiliste varade ümberhindlus“. Bioloogilisest varast saadav toodang võetakse arvele selle õiglases väärtuses miinus hinnangulised müügikulutused.

30.06.2024 seisuga ei olnud Grupis bioloogilisi varasid.

RENDIARVESTUS

Rentnikuna rendib Grupp mitmeid varasid, sealhulgas masinaid ja seadmeid, maa- ja veealasad ning samuti hooneid.

Lepingu sõlmimisel hindab Grupp, kas leping on rendileping või kas leping sisaldab endas renti. Leping on rendileping (või sisaldab endas renti), kui leping annab õiguse kontrollida ja kasutada kindlaksmääratud vara teatud aja jooksul tasu eest. Hindamiseks, kas leping annab õiguse kontrollida ning kasutada vara, kasutab Grupp IFRS 16 rendi definitsiooni.

Rendilepingute puhul, mille rendi sisemine intressimäär ei ole lepingust vaadeldav, kasutab Grupp rendimaksete diskonteerimisel Grupi alternatiivset laenuintressimäära. Rentniku alternatiivne kaalutud keskmine intressimäär on 2%.

Grupp kui rentnik

Grupp kajastab kasutusõiguse vara ja rendikohustust rendi alguse kuupäeval. Kasutusõiguse vara mõõdetakse algselt soetusmaksumuses, mis koosneb rendikohustuse algsummast. Rendikohustuse algsummat korrigeeritakse tehtud ettemaksete võrra, tehtud otseste kulutuste võrra ning taastamiskulude võrra (mis tulenevad vara demonteerimisest ning taastamisest). Saadud summast on maha arvatud saadud rendisoodustused.

Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil rendi alguskuupäevast kuni rendiperioodi lõpuni, välja arvatud juhul, kui rendilepinguga antakse alusvara omandiõigus Grupile rendiperioodi lõpus üle või kui vara kasutusõiguse jääkväärtus viitab sellele, et Grupp plaanib kasutada vara väljaostuoptsiooni. Sellisel juhul amortiseeritakse vara kasutusõigus alusvara kogu kasuliku eluea jooksul, mis määratakse samadel alustel nagu vastavate Grupi poolt omatavate materiaalsete põhivarade puhul. Lisaks vähendatakse kasutusõiguse vara väärtuse langusest tulenevate kahjumite korral. Samuti korrigeeritakse kasutusõiguse vara ning rendikohustust teatud ümberhindamistel.

Rendikohustust mõõdetakse algselt rendimaksete nüüdisväärtuses, mida ei ole veel makstud rendisuhte alguskuupäevaks, kasutades rendi sisemist intressimäära või kui seda määra ei ole võimalik kindlaks teha, siis alternatiivset laenuintressimäära. Üldjuhul kasutab Grupp diskontomäärana alternatiivset laenuintressimäära.

Grupp leiab alternatiivse laenuintressimäära kasutades selleks erinevaid finantseerimisallikaid. Saadud sisendeid korrigeeritakse, võttes arvesse renditingimusi ja renditava vara tüüpi, et jõuda renditavale varale sobiva alternatiivse laenuintressimäärani.

Rendikohustuses sisalduvate rendimaksete hulka kuuluvad järgmised osad:

- fikseeritud rendimaksed;
- muutuvad rendimaksed, juhul kui need muutuvad vastavalt mingile alusindeksile (näiteks inflatsioon, EURIBOR);
- renditava vara väljaostmise, rendiperioodi pikendamise või katkestamise optsioonide kasutamisega kaasnevad maksed (juhul, kui juhtkond on hinnanud optsiooni kasutamist piisavalt kindlaks ning nende optsioonide kasutamine on võetud arvesse rendiperioodi pikkuse arvestamisel);
- garanteeritud jääkväärtus (makstava summa eeldatav väärtus).

Rendikohustust mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Rendikohustust arvutatakse ümber siis, kui tulevastes rendimaksetes on muutusi, mis tulenevad indeksist või määrast, kui muutub hinnang garanteeritud jääkväärtuse summa osas või kui Grupp muudab oma hinnangut selle osas, kas soovitakse kasutada vara väljaostu, rendi pikendamise või lõpetamise võimalusi. Samuti mõõdetakse rendikohustust ümber kui muutuvad fikseeritud maksed.

Kui rendikohustust hinnatakse ümber ülal loetletud põhjuste tõttu, tehakse kasutusõiguse vara bilansilises maksumuses vastav korrigeerimine. Rendikohustuse muudatuse mõju kajastatakse kasumiaruandes, kui vara kasutusõiguse bilansiline maksumus on vähendatud nullini.

Grupp on otsustanud mitte kajastada kasutusõiguse varasid ning rendikohustusi väheväärtuslike vara rentide ning lühiajaliste rentide puhul. Grupp kajastab nende rentidega seotud rendimaksed kuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

FINANTSKOHUSTUSED

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, muud lühi- ja pikaajalised kohustused, saadud laenud, noteeritud võlakirjad, *forward*, *put* ja *call* optsioonid) võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtuses, millest on maha arvestatud tehingukulud. Edaspidi kajastatakse finantskohustusi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse finantsseisundi aruandes tasumisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu sisemise intressimäära meetodil.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg saabub vähem kui 12 kuu jooksul pärast bilansikuupäeva või kui Grupil pole tingimusteta õigust kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Intressikandvaid kohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena.

Samuti kajastatakse lühiajalistena intressikandvaid kohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingutes sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Laenukasutuse kulutused (intressid), mis on seotud varade ehitusega, kapitaliseeritakse perioodi jooksul, mis on vajalik vara otstarbekohasusse kasutusvalmidusse viimiseks. Muid laenukasutuse kulutusi kajastatakse tekkeperioodil kuludena.

ERALDISED JA TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED

Eraldised kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui Grupil on enne bilansipäeva toimunud sündmusest tulenev eksisteeriv kohustus (seaduslik või lepinguline); on tõenäoline, et kohustuse täitmine nõuab majanduslikke hüvesid moodustavatest ressurssidest loobumist; kuid kohustuse lõplik summa või tasumistähtaeg pole täpselt teada.

Eraldiste kajastamisel finantsseisundi aruandes lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle. Eraldised kajastatakse diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Eraldisega seotud kulu kajastatakse perioodi kasumiaruandes. Tuleviku ärikahjumaid ei kajastata eraldisena.

Muud kohustused, mille realiseerumine on ebatõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud tingimuslike kohustustena aruande lisades.

TULUMAKS JA EDASILÜKKUNUD TULUMAKS

Edasilükkunud tulumaks

Edasilükkunud tulumaksu kajastatakse ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad Grupi varade ja kohustiste bilansiliste väärtuste ja maksubaaside vahel (maksubaas on vara või kohustise maksustamisel aluseks võetav summa).

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Ettevõtte tulumaksu maksmise kohustus tekib kasumi jaotamisel ning see kajastatakse kuluna (perioodi kasumis või kahjumis) dividendide väljakuulutamisel. Maksustamissüsteemi olemusest tulenevalt ei teki Eestis registreeritud ettevõttel edasilükkunud tulumaksuvarasid ega -kohustisi, välja arvatud võimalik edasilükkunud tulumaksukohustus ettevõtte investeringutelt tütar-, sidus- ja ühissetevõtetesse ning filiaalidesse.

Grupi edasilükkunud tulumaksukohustus tekib nendes riikides asuvate äriühingute puhul, kus aruandeaasta kasumit maksustatakse.

Samuti tekib Grupi edasilükkunud tulumaksukohustus investeringutelt Eesti tütar-, sidus- ja ühissetevõtetesse ning filiaalidesse, välja arvatud juhul, kui Grupp suudab kontrollida maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist ja nende tühistumine ettenähtavas tulevikus ei ole tõenäoline. Maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise näideteks on dividendide maksmine, investeringu müük või likvideerimine jt tehingud.

Kuna Grupp kontrollib tütaretevõtte dividendipoliitikat s.o saab blokeerida kasumi jaotamise otsuseid, kontrollib Grupp kõnealuse investeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Kui emaettevõtte on otsustanud tüharetevõtte kasumit ettenähtavas tulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksukohustist. Kui emaettevõtte hindab, et dividend makstakse välja ettenähtavas tulevikus, mõõdetakse edasilükkunud tulumaksukohustist planeeritava dividendi väljamakse ulatuses eeldusel, et dividendi väljamaksmiseks on aruandekuupäeva seisuga piisavalt vahendeid ja omakapitali, mille arvelt ettenähtavas tulevikus kasumit jaotada.

Kuna Grupp sidusettevõtte dividendipoliitikat ei kontrolli, siis ei kontrolli ta ka maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist.

Grupi Eesti ettevõtted

Vastavalt kohaldatavatele Eesti Vabariigi seadustele ei maksa Eesti ettevõtted kasumilt tulumaksu. Kasumilt makstava tulumaksu asemel maksavad Eesti ettevõtted tulumaksu jaotamata kasumist väljamakstavatelt dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kehtiv maksumäär on 20/80 (2022/2023: 20/80) väljamakstud netodividendidest. Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäär 14/86. Soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kuna tulumaksu tasutakse dividendidelt, mitte kasumilt, ei teki ajutisi erinevusi

maksustamisväärtuste ning varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse vahel, mis võiksid põhjustada edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustusi.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse koondkasumiaruandes tulumaksukuluna ning finantsseisundi aruandes kohustusena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse.

Grupi välismaised ettevõtted

Suurbritannias on ettevõtte kasum tulumaksuga maksustatav. Maksustatava tulu tuvastamiseks korrigeeritakse maksudeeelseid kasumit kohalike tulumaksuseaduste poolt ajutiselt või püsivalt lubatud tulu- ja kulutäiendustega.

Välismaiste tütarettevõtete puhul kajastatakse edasilükkunud tulumaksuvarad ja -kohustused kõigi ajutiste erinevuste kohta, mis esinevad varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse ja maksustamisväärtuste vahel. Edasilükkunud tulumaks on arvestatud bilansipäeval kehtivate maksumäärade ja kehtivate seaduste alusel, mida eeldatakse kehtivat siis, kui edasilükkunud tulumaksu vara või kohustus realiseeruvad. Edasilükkunud tulumaksuvara esitatakse finantsseisundi aruandes vaid juhul, kui on tõenäoline, et see realiseerub läbi maksustatava kasumi tekke tulevikus.

Suurbritannias kehtiv tulumaksumäär 25% (2022/2023: 25%).

TULUDE ARVESTUS

Müügitulu on tulu, mis tekib Grupi tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida Ettevõttel on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Grupp kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Hulgimüük

Müük kajastatakse kui kontroll toodete osas on üle antud, see tähendab, et tooted on tarnitud edasimüüjale, edasimüüja saab otsustada toodete turustamise ja hinna üle ning pole täitmata kohustusi, mis võiksid mõjutada edasimüüja poolt toodete aktsepteerimist. Tooted on tarnitud, kui need on saadetud kokkulepitud kohta, toodete kahjustumise ja hävimisega seotud riskid on üle läinud edasimüüjale ning edasimüüja on aktsepteerinud tooted vastavalt müügilepingule, aktsepteerimise nõue on aegunud või on Grupil objektiivset tõendusmaterjali selle kohta, et kõik aktsepteerimise nõuded on täidetud. Grupi hulgimüük hõlmab kala ja kalatoodete müüki. Toiduainetele omaselt on realiseerimise aeg lühike ja kaupade tagasiostu kohustus puudub, samuti ei anta toodetele pikaajalist garantiid. Tegemist on suures osas fikseeritud tasuga müügiga. Tasu muutva komponendi, näiteks müügiühenduse sõltuva boonuse, puhul kajastatakse müügihinna korrigeerimine müügituluga samas perioodis.

Grupp kajastab nõude kui kaubad on tarnitud, kuna sellel ajahetkel tekib tingimusteta õigus saada tasu, mille maksmine sõltub ainult aja möödumisest.

Finantseerimise komponent

Grupil puuduvad lepingud, kus periood kliendile lubatud kaupade või teenuste üleandmise ja kliendilt makse saamise vahel oleks pikem kui üks aasta. Sellest tulenevalt ei korrigeeri Grupp tehinguhinda raha ajaväärtuse mõju osas.

Intressitulu ja dividenditulu

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemist intressimäära. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

SEGMENTIARUANDLUS

Raporteeritavad ärisegmendid on identifitseeritud lähtuvalt sisemisest kõrgemale äriotsustajale regulaarselt esitatavast aruandlusest. Grupi kõrgemaks äriotsustajaks, kes vastutab ressursside jaotamise eest ja hindab ärisegmentide tulemust, on emaettevõtte juhatus, kes teeb strateegilisi otsuseid.

Segmendi tulem sisaldab segmendiga otseselt seostatavaid tulusid ja kulusid ja tulude/kulude olulist osa, mida on võimalik seostada konkreetse segmendiga kas väliste või sisemiste tehingute kaudu. Segmendi vara ja kohustused sisaldavad selliseid tegevuse vara ja kohustusi, mis on otseselt seostatavad segmendiga või mida saab konkreetsele segmendile omistada. Vaata ka lisa 19.

AKTSIAKAPITAL

Lihtaktsiad kajastatakse omakapitali koosseisus. Lihtaktsiate väljastamisega otseselt seotud kulud kajastatakse omakapitali vähendamisenä. Emaettevõtte poolt tagasiostetud omaaktsiad kajastatakse omakapitali vähendusena (kirjel "Omaaktsiad"). Omaaktsiatega seotud väljaminekuid ja sissetulekuid kajastatakse omakapitali muutustena.

KOHUSTUSLIK RESERVKAPITAL

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule on emaettevõtte moodustanud kohustusliku reservkapitali. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 5% puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

PUHASKASUM AKTSIA KOHTA

Tava puhaskasum aktsia kohta leitakse, jagades aruandeaasta puhaskasumi perioodi kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvuga. Kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvu ei ole kaasatud ettevõttele kuuluvaid oma aktsiaid. Lahustatud puhaskasum aktsia kohta arvutamisel korrigeeritakse nii puhaskasumit kui keskmist aktsiate arvu lahustavate potentsiaalsete aktsiate mõjuga.

KOHUSTUSED TÖÖVÕTJATE EES

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad töölepingutest tulenevat kohustust tulemustasu osas, mida arvestatakse vastavalt Grupi finantstulemustele ning töötajatele seatud eesmärkide täitmisele. Tulemustasu kajastatakse aruandeperioodi kuludes ja kohustusena töövõtjate ees, kui tasu väljamaksmine toimub järgmisel aruandeperioodil. Nimetatud kohustus sisaldab lisaks tulemustasule ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu. Kohustused töövõtjate ees sisaldavad lisaks ka töölepingute ja kehtivate seaduste kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustust bilansipäeva seisuga.

Grupp teeb makseid kohustuslikesse riiklikesse määratud maksetega pensionifondidesse, mida kajastatakse kuluna koondkasumiaruandes (Emaettevõtte ja Eestis asuvate tütaretevõtete puhul sisaldub vastav kulu sotsiaalmaksukulus). Grupil ei ole juriidilist ega faktilist kohustust lisaks eelnimetatud maksetele maksta muid pensioni- või sarnaseid makseid.

SIHTFINANTSEERIMINE

Sihtfinantseerimine kajastatakse õiglasel väärtuses siis, kui eksisteerib piisav kindlus, et Grupp vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Kulude sihtfinantseerimine kajastatakse kasumiaruandes tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Põhivara sihtfinantseerimine kajastatakse pikaajalise kohustusena ning kajastatakse tuluna kasumiaruandes soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

LISA 3. FINANTSRISKID

Grupi riskijuhtimise poliitika lähtub regulatiivsete organite poolt seatud nõuetest, üldiselt aktsepteeritud tavadest ning Grupi sisemistest reeglitest. Grupp lähtub põhimõttest juhtida riskide võtmist viisil, mis tagab optimaalse riski ja tulu suhte. Grupi riskijuhtimise käigus defineeritakse kõik potentsiaalsed riskid, nende mõõtmine ja kontroll ning koostatakse tegevuskava riskide vähendamiseks, kindlustades seejuures ettevõtte finants- ja muude strateegiliste eesmärkide saavutamist.

Peamine roll riskide juhtimisel lasub emaettevõtte juhatusel. Emaettevõtte nõukogu teostab järelevalvet juhatuse poolt riskide maandamiseks võetud meetmete üle. Grupp hindab ja piirab riske süstemaatilise riskihalduse kaudu. Finantsriskide juhtimisse on Grupp kaasanud Grupi finantsüksuse, mis tegeleb nii emaettevõtte kui tema tütaretevõtete finantseerimisega ja sellest otseselt tulenevalt likviidsusriski ja intressimäära riski haldamisega.

Finantsinstrumendid liikide kaupa

FINANTSVARAD SEISUGA 30.06.2024

EUR '000	Lisa	Korrigeeritud soetusmaksumuses	Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Kokku
Raha ja pangakontod	5	203	0	203
Nõuded ostjate vastu	6	1 766	0	1 766
Muud nõuded	6	446	0	446
Kokku		2 415	0	2 415

FINANTSKOHUSTUSED SEISUGA 30.06.2024

EUR '000	Lisa	Korrigeeritud soetusmaksumuses	Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Kokku
Intressikandvad kohustused	15	14 243	0	14 243
Rendikohustused	14	255	0	255
Võlad hankijatele	16	1 192	0	1 192
Muud võlad	16	844	0	844
Kokku		16 534	0	16 534

FINANTSVARAD SEISUGA 30.06.2023

EUR '000	Lisa	Korrigeeritud soetusmaksumuses	Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Kokku
Raha ja pangakontod	5	394	0	394
Nõuded ostjate vastu	6	1 392	0	1 392
Muud nõuded	6	422	0	422
Kokku		2 208	0	2 208

FINANTSKOHUSTUSED SEISUGA 30.06.2023

EUR '000	Lisa	Korrigeeritud soetusmaksumuses	Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Kokku
Intressikandvad kohustused	15	16 776	0	16 776
Rendikohustused	14	359	0	359
Võlad hankijatele	16	1 389	0	1 389
Muud võlad	16	1 079	0	1 079
Kokku		19 603	0	19 603

Finantsriskide juhtimine on oluline ja lahutamatu osa Grupi äriprotsesside juhtimisel. Juhtkonna võime identifitseerida, mõõta ja kontrollida erinevaid riske omab olulist mõju Grupi kasumlikkusele. Risk on Grupi juhtkonna poolt defineeritud kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast finantstulemusest.

Grupi tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid, millest olulisemat mõju avaldavad krediidirisk, likviidsusrisk ja tururisk, sh. valuutakursi risk, intressimäärarisk ja õiglase väärtuse risk.

KREDIIDIRISK

Krediidirisk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib juhul kui kliendid ei täida oma lepingujärgseid kohustusi. Krediidiriski vähendamiseks jälgitakse järjepidevalt klientide maksedistsipliini.

Krediidiriski minimeerimiseks hinnatakse potentsiaalse tulevase lepingupartneri maksevõimet lähtudes Krediidinfost, Maksuametist või muudest avalikest allikatest saadavast informatsioonist. Kõikide lepingupartneritega sõlmitakse toodangu ostu-müügi lepingud ning maksetähtaeg võimaldatakse vaid usaldusväärsetele partneritele.

Finantsvara krediidiriski hindamisel alates esmasest kajastamisest kuni krediidikahjumite hindamiseni võtab Grupp arvesse mõistlikku ja toetavat infot, mis on asjakohane ja kättesaadav ilma liigsete kulude või pingutuseta. See hõlmab nii kvantitatiivset kui ka kvalitatiivset teavet ja analüüsi, mis põhineb Grupi ajaloolisel kogemusel ja krediidi hinnangu infol ning sisaldab tulevikku suunatud (sh majanduskasvu prognoos, turuintressimäärade prognoos) infot. Grupp eeldab, et finantsvara krediidirisk on märkimisväärselt tõusnud, kui tasumise tähtajast on möödunud rohkem kui 90 päeva ning kliendi poolt laekumist kinnitav tegevus puudub.

Osana käibekapitali juhtimisest kasutame regressiõigusega faktooringut, mis hõlmab nõuete müümist krediidasutusele, samal ajal kui säilitame teatava vastutuse nende nõuete kogumise eest. See korraldus võimaldab parandada Grupi likviidsust ja hallata rahavoogusid tõhusamalt, kuid see toob endaga kaasa ka krediidiriski, mis on seotud klientide võimega oma võlgu tasuda. Krediidiriski vähendamiseks teeme enne müügilepingute või faktoreerimislepingute sõlmimist maksevõimekuse hindamisi klientidest. Jälgime oma klientide finantsseisundit regulaarselt ja kohandame oma krediidi tingimusi vastavalt vajadusele. Aruandeperioodil ei kajastatud allahindlusi faktooringuga seotud nõuetest. Aruandekuupäeva seisuga puudub Grupil informatsioon, et faktooringuga seotud nõuded oleksid seotud olulise krediidiriskiga, sest Grupi juhatusel puuduvad indikatsioonid tehingupartnerite võimalikust krediidi langusest ja maksehäiretest.

Seisuga 30.06.2024 oli Grupil Redstorm OÜ osaluse ja kalalubade müügist oleval muu nõue summas 405 tuhat eurot. Müügitehingust laekuv summa kokku on 2 813 tuhat eurot ning raha laekub Grupile neljas jaos:

- Tehingu müügihinnast kuulus koheselt tasumisele summa 313 tuhat eurot. Aruandekuupäeva seisuga on vastav summa Grupile laekunud.
- 2 000 tuhat eurot kuulus tasumisele hoonestusloa omaja muutmise haldusakti tegemise järgselt. Aruandekuupäeva seisuga on vastav summa loetud tasutuks Grupi poolt. Rahaliselt laekus Grupile nõudest 1 400 tuhat eurot ning ülejäänud osa summas 600 tuhat eurot tasaarveldas Grupp oma võlgnevusega Redstorm OÜ ees.
- 250 tuhat eurot tasutakse hiljemalt 10.01.2025. Aruandekuupäeva seisuga on Grupp tasaarveldanud sellest summast 95 tuhat eurot oma võlgnevusega Redstorm OÜ ees.
- 250 tuhat eurot tasutakse hiljemalt 10.01.2026.

Grupi hinnangul ei ole nõue summas 405 tuhat eurot seisuga 30.06.2024 seotud olulise krediidiriskiga, sest Grupi juhatusel puuduvad indikatsioonid tehingupartneri võimalikust krediidi langusest ja maksehäiretest. Vaata tehinguga seotud informatsiooni lähemalt lisast 10.

Grupp aktsepteerib pikaajaliste koostööpartneritena Balti riikides ja Suurbritannias krediidi reitinguga vähemalt „A“ hinnatud pankasid ja finantsasutusi.

Vabu rahalisi vahendeid seisuga 30.06.2024 hoiti järgmistes krediidasutustes: AS SEB Pank (SEB), Bank of Scotland Plc ja Swedbank AB grupi pankades (Swedbank). Nimetatud krediidasutuste või nende emafirmade krediidi reitingud Moody's Investor Service'i kohaselt aruande koostamise seisuga olid vähemalt „A“.

LIKVIIDSUSRISK

Likviidsusrisk tekib siis kui Grupp ei suuda täita oma finantskohustusi tulenevalt rahaliste vahendite või laekuvate rahavoogude ebapiisavusest. Risk realiseerub, kui Grupil ei jätku piisavalt vahendeid võetud laenude teenindamiseks, käibekapitali vajaduste täitmiseks, investeringuteks ja/või deklareeritud dividendide maksmiseks.

Grupi eesmärk on hoida Grupi finantseerimisvajadus ja finantseerimisvõimalused tasakaalus. Likviidsusriski juhtimise vahendina kasutatakse rahavoogude planeerimist.

Likviidsusriski maandamiseks kasutab Grupp erinevaid finantseerimise allikaid, milleks on pangalaenu, arvelduslaen, võlakirjade emitteerimine, kliendinõuete faktooring, kliendi- ning tarnelepingute pidev monitoring.

Põhivara investeeringute soetamiseks kasutatakse pikaajalisi investeerimislaene või rendilepinguid. Juhtkond peab likviidsusriski jälgimist oluliseks.

Finantskohustuste analüüs maksetähtaegade lõikes

All olevas tabelis on ujuva intressimääraga kohustuste täitmisest tulenevate rahavoogude prognoosimisel kasutatud spot kurssi.

FINANTSKOHUSTUSED SEISUGA 30.06.2024

Diskonteerimata rahavood

EUR '000	Bilansiline jääkväärtus	alla 3 kuu	3 kuni 12 kuud	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Intressikandvad kohustused	14 243	946	10 953	3 440	0	15 339
Rendikohustused	255	6	19	102	158	285
Võlad hankijatele ja muud võlad	2 036	2 036	0	0	0	2 036
Kohustused kokku	16 534	2 989	10 972	3 542	158	17 661

FINANTSKOHUSTUSED SEISGUA 30.06.2023

Diskonteerimata rahavood

EUR '000	Bilansiline jääkväärtus	alla 3 kuu	3 kuni 12 kuud	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Intressikandvad kohustused	16 776	1 193	818	14 765	0	16 776
Rendikohustused	359	25	75	259	0	359
Võlad hankijatele ja muud võlad	2 468	2 468	0	0	0	2 468
Kohustused kokku	19 603	3 686	893	15 024	0	19 603

Likviidsusriski kohta loe lähemalt ka tegevuse jätkuvuse lisast 29.

VALUUTARISK

Valuutakursirisk tekib siis, kui äritehingud ning varad ja kohustused on fikseeritud valuutas, mis ei ole ettevõtte arvestusvaluuta. Grupi tegevus toimub Eestis ja Suurbritannias (GBP). Valuutariskide maandamiseks sõlmitakse Grupi kõik olulised välislepingud eurodes. Grupil puuduvad olulised pikaajalised nõuded ja kohustused välisvaluutas, mis ei ole seotud euroga. Kõik olemasolevad pikaajalised rendilepingud on olulises osas sõlmitud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariskivabade kohustustena.

Finantsinstrumentide jaotus seisuga 30.06.2024 vastavalt alusvaluutale

EUR '000	Lisa	EUR	GBP	Kokku
Raha ja pangakontod	5	39	139	178
Nõuded ostjate vastu	6	656	940	1 597
Muud nõuded	6	446	0	446
Finantsvarad kokku		1 141	1 080	2 221
Intressikandvad kohustused	15	-12 767	-1 251	-14 018
Rendikohustused	14	0	-216	-216
Võlad hankijatele	16	-589	-515	-1 104
Muud kohustused	16	-630	-281	-911
Finantskohustused kokku		-13 986	-2 263	-16 249
Valuuta netopositsioon		-12 845	-1 183	-14 028

Finantsinstrumentide jaotus seisuga 30.06.2023 vastavalt alusvaluutale

EUR '000	Lisa	EUR	GBP	Kokku
Raha ja pangakontod	5	141	253	394
Nõuded ostjate vastu	6	276	1 116	1 392
Muud nõuded	6	488	236	724
Finantsvarad kokku		905	1 605	2 510
Intressikandvad kohustused	15	-14 905	-1 871	-16 776
Rendikohustused	14	-351	-8	-359
Võlad hankijatele	16	-663	-726	-1 389
Muud kohustused	16	-977	-669	-1 646
Finantskohustused kokku		-16 896	-3 274	-20 170
Valuuta netopositsioon		-15 991	-1 669	-17 660

Grupp jälgib püsivalt valuuta netopositsioonide suurust hindamaks valuutakursi kõikumisest tuleneva muutuse suurust. Võttes arvesse Grupi peamise valuuta – euro – ja teiste valuutade suhtelist stabiilsust, muude valuutade kui euro osakaalu ning ka Grupi tegevust ja tegevusmahtusid Suurbritannias vastavad valuuta netopositsioonid Grupi tegevusele s.o potentsiaalsest kursimuutusest tulenev arvuline mõju on ebaolulises suurusjärgus.

Kasutatud on järgmisi olulisi vahetuskursse.

EUR	Keskmine määr		Spot määr	
	2023/2024	2022/2023	30.06.2024	30.06.2023
GBP	0,8589	0,8696	0,8478	0,8581

Mõistlikult tõenäoline GBP tugevnemine (nõrgenemine) EURi suhtes seisuga 30.06.2024 oleks mõjutanud välisvaluutas finantsinstrumentide mõõtmist ning mõjutanud omakapitali ja kasumit või kahjumit allpool näidatud summade võrra. Analüüs eeldab, et kõik teised muutujad, eriti intressimäärad, jäävad muutumatuks ning ignoreerib prognoositavate müükide ja ostude mõju.

EUR	Koondkasum (-kahjum)		Omakapital	
	Tugvnemine	Nõrgenemine	Tugevnemine	Nõrgenemine
30.06.2024				
GBP (2% liikumine)	8	-8	-13	13
30.06.2023				
GBP (2% liikumine)	8	-9	-19	19

Informatsioon valuutakursi kasumite ja kahjumite kohta on esitatud lisa 24.

INTRESSIRISK

Grupp kasutab pika- ja lühiajaliste laenude korral EURIBORi baasintressil põhinevat intressimäära. Intressiriskide juhtimisel võrreldakse regulaarselt intressimäärade muutustest tulenevaid võimalikke kahjumeid nende maandamiseks tehtavate kuludega.

Juhul kui seisuga 30.06.2024 ujuva intressimääraga intressi-kandvate kohustuste intressimäär oleks 0,1 protsendipunkti võrra suurem või väiksem, siis oleks intressikulud 6 tuhande euro (30.06.2023: 6 tuhande euro) võrra väiksemad või suuremad. Ujuva intressimääraga intressi-kandvad kohustused on sõltuvalt instrumendist seotud 6 kuni 12 kuu EURIBORiga või Suurbritannia keskpanga baasintressimääraga.

Allpool on toodud kokkuvõtte Grupi avatud intressiriskist seisuga 30.06.2024 ja 30.06.2023

SEISUGA 30.06.2024

EUR '000	Lisa	alla 1 aasta	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Fikseeritud intressimäär					
Intressi kandvad kohustused		10 880	3 363	0	14 243
Ujuv intressimäär					
Intressi kandvad kohustused		19	95	141	255
Kokku	15	10 899	3 458	141	14 498

SEISUGA 30.06.2023

EUR '000	Lisa	alla 1 aasta	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Fikseeritud intressimäär					
Intressi kandvad kohustused		2 011	14 765	0	16 776
Ujuv intressimäär					
Intressi kandvad kohustused		100	259	0	359
Kokku	15	2 111	15 024	0	17 135

KAPITALI JUHTIMINE

Grupp loeb kapitaliks laenukapitali ja kogu omakapitali. 30.06.2024 seisuga oli omakapital kokku 3 191 tuhat eurot (30.06.2023: 8 293 tuhat eurot). Grupi põhimõtteks on tugeva omakapitalibaasi hoidmine eesmärgiga säilitada usaldusväarsus aktsionäride, võlausaldajate ja turu silmis ning tagada Grupi jätkusuutlik areng. Pikas perspektiivis on Grupi eesmärgiks kasvatada aktsionäride tulu ning tagada võimekus maksta dividende. Kapitalistruktuuri säilitamiseks või parandamiseks võib Grupp reguleerida aktsionäridele makstavat dividendide summat, tagastada kapitali aktsionäridele, emiteerida uusi aktsiaid või müüa varasid võla vähendamiseks.

Grupp peab oluliseks optimaalse omakapitali struktuuri tagamist. Seetõttu jälgitakse, et Grupi omakapitali osakaal varadesse oleks minimaalselt 35% (30.06.2024: 14,6%, 30.06.2023: 27,5%) ning intressikandvate kohustuste suhe

varadesse ei ületaks 25% (30.06.2024: 66,2%, 30.06.2023: 56,7%). Intressikandvate kohustuste suhe varadesse on ületatud seoses tütarettevõtete soetamiseks võetud laenudega ning võlakirjade emissiooniga.

Tagatud võlakirjade noteerimise tingimustes on sätestatud tingimused (netovõlgnevuse ja EBITDA suhtarv ning laenude maksevõimekus (DSCR), millele Grupi finantstulemused peavad kuni võlakirjade lunastamiseni vastama. Seisuga 30.06.2024 ei täitnud Grupp võlakirjade tingimustes sätestatud tingimusi netovõlgnevuse, EBITDA ja DSCR osas. Tingimuste mittetäitmise kohta vaata lähemalt lisast 15 alapeatükist „Võlakirjad“.

Vastavalt tööstusharus levinud praktikale kasutab Grupp kapitali jälgimiseks võla- ja omakapitali suhet. See suhtarv leitakse netovõla jagamisel kogukapitaliga. Netovõla arvutamiseks lahutatakse koguvõlast (konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatud lühiajaliste ja pikaajaliste laenude summa) raha ja selle ekvivalendid.

EUR '000	Lisa	30.06.2024	30.06.2023
Intressikandvad kohustused kokku	15	14 498	17 136
Miinus: Raha ja raha ekvivalendid	5	-203	-394
Netovõlg		14 295	16 741
Omakapital kokku		3 191	8 293
Kogukapital (netovõlg + omakapital)		17 485	25 034
Netovõla ja kogukapitali suhe		82%	67%

Kõrgest netovõlgnevusest tingitud tegevuse jätkuvuse riski kohta loe lähemalt lisast 29.

FINANTSINSTRUMENTIDE ÕIGLANE VÄÄRTUS (LISA 5, 6, 10, 15, 16)

Grupi konsolideeritud raamatupidamise aruande kõigi finantsvarade ja -kohustiste bilansilised jääkväärtused on nende õiglase väärtuse mõistlik lähiväärtus, mistõttu ei ole Grupp nende õiglast väärtust avalikustanud.

LISA 4. JUHTKONNAPOOLED OTSUSED JA HINNANGUD

Raamatupidamisaruannete koostamine kooskõlas IFRS-iga eeldab raamatupidamishinnangute kasutamist. Ühtlasi nõuab see juhtkonnalt otsuste langetamist raamatupidamispoliitika rakendamise protsessis. Hinnanguid ja otsuseid hinnatakse pidevalt ja need põhinevad minevikukogemustel ja teistel faktoritel, kaasa arvatud eeldatavatel tulevikusündmustel, mille esinemist peetakse antud asjaoludel põhjendatuks. Juhtkond langetab ka teatud otsuseid (lisaks hinnangutega seotud otsustele) raamatupidamispoliitika rakendamise protsessis. Hinnangud, mis avaldavad olulist mõju finantsaruannetes kajastatud informatsioonile, ning eeldused, mis võivad põhjustada olulisi muudatusi varade ja kohustuste bilansilises väärtuses järgneval aruandeperioodil, on: varude neto realiseerimisväärtuse hindamine (lisa 8), firmaväärtuse hindamine (lisa 13) ja tegevuse jätkuvuse eeldus (lisa 29).

VARUDE NETOREALISEERIMISVÄÄRTUSE HINDAMINE (LISA 8)

Varude hindamisel lähtub juhtkond talle teadaolevast informatsioonist, arvestades ajaloolist kogemust, üldist taustinformatsiooni ning võimalikke tulevaste perioodide sündmuste eeldusi ja tingimusi. Varude allahindluse määramisel valmiskauba puhul lähtutakse selle müügi potentsiaalset ning netorealiseerimisväärtusest. Tooraine ja materjali hindamisel lähtutakse selle kasutuspotentsiaalset valmistoodangu valmistamisel ja tulu teenimisel; lõpetamata toodangu hindamisel lähtutakse nende valmidusastmest, mida on võimalik usaldusväärselt mõõta.

2023/2024. aasta jooksul teenis Grupp varude mahakandmisest 32 tuhat eurot (2022/2023: 33 tuhat eurot) kahjumit.

FIRMAVÄÄRTUSE HINDAMINE (LISA 13)

30.06.2024 seisuga on emattevõtte teostanud firmaväärtuse kaetava väärtuse testi ühes segmendis (Suurbritannia), kasutades selleks turupõhiseid võrreldavaid väärtuskordajaid. Turupõhise meetodi puhul võrreldakse ettevõtet teiste analoogsete noteeritud ettevõtetega samas sektoris, millega turul avalikult kaubeldakse või mis on hiljuti müüdud, ning mille osas on saadaval piisav informatsioon tehinguhinna kohta. Antud juhul on sektorina käsitletud Euroopa toiduainete tootjaid, kalakasvatust ja kalatoodete tootjaid ning võrreldud nende ettevõtete hinnatasemeid ja erinevaid suhtarve. Väärtuskordajate valiku tegemisel on võetud arvesse müüki, mis näitab ettevõtte turuosa suurust ja mahtu.

Suurbritannia segmendi firmaväärtuse bilansiline väärtus oli 30.06.2024 seisuga 6 232 tuhat eurot. Vara väärtuse testi tulemusena hinnati 2023/2024 majandusaastal firmaväärtus alla 1 897 tuhande euro võrra (vaata lähemalt lisa 13). 2022/2023. aastal firmaväärtust ei hinnatud alla.

TEGEVUSE JÄTKUVUSE EELDUS (LISA 29)

Käesolev majandusaasta aruanne on koostatud tegevuse jätkuvuse põhimõttel, mis eeldab, et Grupp suudab oma varasid realiseerida ja kohustusi täita tavapärase äritegevuse käigus. Aruandekuupäeva seisuga ületasid Grupi lühiajalised kohustised käibevarasid. Grupi lühiajalised kohustised 30.06.2024 seisuga olid 13 458 tuhat eurot, ületades käibevarasid 9 226 tuhande euro võrra. Grupi lühiajalistest kohustistest moodustab olulise osa intressikandvad võlakohustised seisuga 30.06.2024 summas 10 899 tuhat eurot. Lühiajaliste intressikandvate võlakohustiste tagasimaksmine on juhatuse hinnangul seotud olulise ebakindlusega.

Eelnevalt loetletud asjaolud võivad tekitada aruandekuupäeva seisuga märkimisväärset kahtlust Grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana, mille tõttu ei pruugi Grupp olla võimeline normaalse äritegevuse käigus realiseerima oma varasid ja kohustusi. Käesoleva aruande koostamine tegevuse jätkuvuse põhimõttel tugineb teatud eeldustele, mille kohta on lähemalt kirjutatud lisa 29.

LISA 5. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID

EUR '000	30.06.2024	30.06.2023
Sularaha kassas	0	1
Pangakontod	203	393
Raha ja pangakontod kokku	203	394

LISA 6. NÕUDED OSTJATELE JA MUUD NÕUDED

EUR '000	30.06.2024	30.06.2023
Nõuded ostjatele	1 766	1 392
Muud nõuded	446	423
Nõuded ostjatele ja muud nõuded kokku	2 212	1 815

Kuna nõuded ostjate vastu ja muud nõuded on oma olemuselt lühiajalised, peetakse nende bilansilist väärtust võrdseks õiglase väärtusega. Noteeritud võlakirjade tagatiseks seatud kommertspant hõlmab ka nõudeid, vt lisa 15.

LISA 7. ETTEMAKSED

EUR '000	30.06.2024	30.06.2023
Ettemakstud kulud	125	261
Maksude ettemaksed	48	43
Ettemaksed kokku	173	304

LISA 8. VARUD

EUR '000	30.06.2024	30.06.2023
Tooraine ja materjal	563	575
Lõpetamata toodang	409	417
Valmistoodang	462	532
Ostetud kaubad müügiks	211	336
Varud kokku	1 644	1 860

2023/2024 finantsaastal oli Grupi kahjum varude mahakandmisest 32 tuhat eurot. 2022/2023 majandusaastal 33 tuhat eurot. Laenu tagatiseks seatud kommertsipant sisaldab ka varusid (lisa 15).

LISA 9. BIOLOOGILISED VARAD

EUR '000	30.06.2024	30.06.2023
Kalamaimud	0	0
Noorkalad	0	772
Püügikõlblikud kalad	0	0
Bioloogilised varad kokku	0	772

Bioloogilised varad olid seisuga 30.06.2024 kokku 0 tonni (30.06.2023: 161) tonni, mille bilansiline väärtus oli 0 tuhat eurot (30.06.2023: 772 tuhat eurot). Majandusaasta jooksul võeti toodangut arvele 0 tonni (2023/2024: 326 tonni).

Seoses Redstorm OÜ müügiga (vaata lisa 10) kasvatas kuni 30.11.2023 Grupp Eestis asuvates kalakasvatustes vikerforelli (*Oncorhynchus mykiss*). Grupp lähtus vikerforelli kalavarude hindamisel Norra vikerforelli ekspordi statistikast /Allikas: <http://www.akvafakta.no/>.

Real „Juurdekasv“ kajastuvad kapitaliseeritud kulud, mis on tehtud seoses noorkalade püügikõlblikeks kaladeks kasvatamisega ja mistõttu kasumiaruandes kajastub eraldi reana vaid kasum (kahjum) bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutusest.

BIOLOOGILISTE VARADE MUUTUS

EUR '000	2023/2024	2022/2023
Bioloogilised varad perioodi algul	772	3 003
Ostetud	0	500
Juurdekasv	497	870
Õiglase väärtuse muutus	0	0
Toodangu arvele võtmine	0	-1 180
Müüdud kalamaimud ja eluskala	-943	0
Varade vähenemine seoses tütarettevõtte müügiga	-325	-2 421
Bioloogilised varad perioodi lõpul	0	772

Kuni 30.11.2023 hindas Grupp bioloogilisi varasid õiglases väärtuses või soetusmaksumuses, kui õiglase väärtus ei ole usaldusväärset hinnatav.

Noorkalade õiglase väärtus ei ole usaldusväärset hinnatav, kuna puudub aktiivne turg. Seetõttu kajastatakse noorkalade soetusmaksumuses. Igal bilansipäeval võrreldakse soetusmaksumust noorkalade netorealiseerimisväärtusega. Seoses asjaoluga, et 30.06.2024 seisuga puudusid Grupil bioloogilised varad, ei viidud majandusaasta lõpus läbi noorkalade netorealiseerimisväärtuse analüüsi. 30.06.2023 seisuga hindas juhtkond, et noorkalade netorealiseerimisväärtus ei ole oluliselt madalam kui soetusmaksumus, mistõttu 30.06.2023 seisuga kajastati noorkalade finantsseisundi aruandes soetusmaksumuses.

LISA 10. TÜTARETTEVÕTTED

Tütarettevõtja	Asukohariik	Osalus		Tegevusala	Omanik
		30.06.2024	30.06.2023		
Saaremere Kala AS	Eesti	100%	100%	Kalaettevõtete Grupi valdusfirma	AS PRFoods
Saare Kala Tootmine OÜ	Eesti	100%	100%	Kalatoodete tootmine	Saaremere Kala AS
JRJ & PRF Limited	Šotimaa	100%	100%	Kalaettevõtete grupi valdusfirma	Saaremere Kala AS
John Ross Jr. (Aberdeen) Limited	Šotimaa	100%	100%	Kalatoodete tootmine ja müük	JRJ & PRF Limited
Coln Valley Smokery Limited	Suurbritannia	100%	100%	Kalatoodete tootmine ja müük	64% JRJ & PRF Limited 36% John Ross Jr. (Aberdeen) Limited
Redstorm OÜ*	Eesti	0%	51%	Kalakasvatus	Saaremere Kala AS

*Osalus võõrandati 30.11.2023

Osalusprotsent tütaretevõtjate omakapitalis võrdub hääleõigusega. Tütarettevõtjate aktsiad ei ole börsil noteeritud.

Redstorm OÜ osaluse müük

Kuupäeval 30.11.2023 sõlmis AS PRFoods tütaretevõtte Saaremere Kala AS müügilepingu ja 6.12.2023 selle lisa, mille kohaselt müüs Saaremere Kala AS:

- Kogu talle kuuluva OÜ Redstorm osaluse, 51% kogu kapitalist, osa nimiväärtusega 2 050 eurot, OÜ-le Saare Fishexport;
- Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti poolt 19.09.2023 otsusega nr 1-7/23-317 väljastatud hoonestusloa OÜ-le Energy Port. OÜ Energy Port on OÜ Saare Fishexport 100%-line tütaretevõtte.

Tehingu eesmärk on Grupi võlakohustuste vähendamine.

OÜ Redstorm põhitegevus on vikerforelli kasvatamine meres. Saare Kala Tootmine OÜ, Saaremere Kala AS 100%-line tütaretevõtte, on sõlminud pikaajalise koostöölepingu Redstorm OÜ-ga, viimase poolt kasvatatud kala edasimüügiks ja töötlemiseks, tagamaks Saare Kala Tootmine OÜ-le kohaliku kala tarded.

Müügihind ja tasumise tingimused

OÜ Redstorm osa ja hoonestusloa müügihind kokku oli 2 813 tuhat eurot.

Tehingu müügihinnast kuulus koheselt tasumisele summa 313 tuhat eurot. Ülejäänud osa müügihinnast tasutatakse all oleva graafiku alusel:

- 2 000 tuhat eurot kuulub tasumisele hoonestusloa omaja muutmise haldusakti tegemise järgselt.
- 250 tuhat eurot tasutakse hiljemalt 10.01.2025; ja
- 250 tuhat eurot tasutakse hiljemalt 10.01.2026.

OÜ Saare Fishexport on andnud käenduse tagamaks OÜ Energy Port kohustust tasuda hoonestusloa ostuhinna osa.

Lepingu sõlmimisel võeti kohustus tagastada ka Saaremere Kala AS-i laen OÜ-le Redstorm summas 547 tuhat eurot (sisaldab ka intresse), tasuda Saaremere Kala AS-i ostuarve summas 3 tuhat eurot ja AS-i PRFoods arve summas 10 tuhat eurot. Need kohustused said täidetud 4.12.2023.

Seisuga 30.06.2024 oli tehingust laekumata nõude väärtus 405 tuhat eurot (nõude krediidiriskist, laekumistest ja nõude tasaarveldamistest on lähemalt kirjeldatud lisas 3 alapeatükk „Krediidirisk“.

Tehingu mõju Grupi finantsseisundile

Müümise kuupäeval olid Redstorm OÜ netovara bilansilised väärtused järgmised:

EUR'000	30.11.2023
Tütarettevõtte netovara võõrandamise hetkel	520
Vähemusosalus	-255
Emaettevõtte aktsionäridele kuuluv netovara	-265
Materiaalse ja immateriaalse põhivara mahakandmine emaettevõtte konsolideeritud finantsseisundi aluseks	-2 820
Müügihind	2 813
Kasum (-kahjum) tütarvõtte müügist	-272

Olulise osa Redstorm OÜ müüdud varadest moodustas materiaalne põhivara (maa, ehitised, masinad ja seadmed) kokku summas 1 704 tuhat eurot. Müügitehingu tulemusena lõpetas Grupp immateriaalsete varade kajastamise kokku summas 2 820 tuhat eurot, millest 2 154 tuhat eurot oli firmaväärtus ja 666 tuhat eurot olid kalalood.

Kahjum tütarvõtte müügist on kajastatud konsolideeritud koondkasumiaruande real finantstulud/-kulud.

Grupp on järk-järgult väljunud kalakasvatuse tegevusvaldkonnast. 2021/2022. majandusaastal väljus Grupp kalakasvatusest Soomes, 2022/2023. majandusaastal Rootsis ning 2023/2024. majandusaastal Eestis, müües Redstorm OÜ. Pärast Redstorm OÜ müüki lakkas Grupil olemast kalakasvatusega seotud tegevus. Lähtuvalt IFRS 5-st ei ole kalakasvatusest väljumine klassifitseeritud kui lõpetatud tegevusvaldkond, sest Grupil puudus ühtne ja koordineeritud plaan kalakasvatuse sulgemiseks tegevussegmendis, kuhu kuulusid kalakasvatusega seotud ettevõtted.

LISA 11. EDASILÜKKUNUD TULUMAKS

EDASILÜKKUNUD TULUMAKSU KOHUSTUS			
EUR '000	Õiglase väärtuse muutus	Muud	Kokku
Edasilükkunud tulumaksu kohustus 30.06.2022	355	1 244	1 599
Mõju tütarvõtte müügist	0	-36	-36
Mõju muule koondkasumile	-97	0	-97
Edasilükkunud tulumaksu kohustus 30.06.2023	258	1 208	1 466
Mõju tütarvõtte müügist	0	0	0
Mõju muule koondkasumile	0	-45	-45
Edasilükkunud tulumaksu kohustus 30.06.2024	258	1 163	1 421

LISA 12. MATERIAALNE PÕHIVARA

EUR '000	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata ehitised, ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus 30.06.2022	9 553	12 485	472	216	22 726
Soetatud	67	9	7	59	143
Ümberklassifitseeritud	0	76	0	-76	0
Müüdud ja maha kantud põhivara	0	-518	-21	0	-539
Mõju tütarettevõtte müügist	-1 158	-3 963	-82	-104	-5 307
Realiseerimata kursivahed	-15	13	0	-1	-3
Soetusmaksumus 30.06.2023	8 447	8 102	376	94	17 019
Soetatud	0	0	0	23	23
Ümberklassifitseeritud	12	9	0	-21	0
Müüdud ja maha kantud põhivara	0	-2	0	0	-2
Mõju tütarettevõtte müügist	-1 580	-1 077	0	0	-2 657
Realiseerimata kursivahed	25	16	0	0	41
Soetusmaksumus 30.06.2024	6 904	7 048	376	96	14 424
Akumuleeritud kulum 30.06.2022	-5 069	-8 413	-361	0	-13 843
Aruandeperioodi kulum	-314	-674	-24	0	-1 011
Ümberklassifitseeritud	12	0	-	0	12
Müüdud ja maha kantud põhivara kulum	-	463	19	0	482
Mõju tütarettevõtte müügist	754	3 073	28	0	3 854
Realiseerimata kursivahed	2	48	-	0	50
Akumuleeritud kulum 30.06.2023	-4 615	-5 503	-338	0	-10 456
Aruandeperioodi kulum	-255	-466	-11	0	-732
Ümberklassifitseeritud	0	0	0	0	0
Müüdud ja maha kantud põhivara kulum	0	2	0	0	2
Mõju tütarettevõtte müügist	312	641	0	0	953
Realiseerimata kursivahed	-13	-13	-1	0	-27
Akumuleeritud kulum 30.06.2024	-4 571	-5 339	-350	0	-10 260
Jääkmaksumus 30.06.2022	4 484	4 072	111	216	8 883
Jääkmaksumus 30.06.2023	3 832	2 599	38	94	6 563
Jääkmaksumus 30.06.2024	2 333	1 709	26	96	4 164

Rendivara jaotus põhivara liikide lõikes on toodud lisas 14. PRFoods grupi ettevõtjatel puudusid seisuga 30.06.2024 ja 30.06.2023 siduvad kohustused materiaalse põhivara soetamiseks.

LISA 13. IMMATERIAALNE PÕHIVARA

EUR '000	Firma- väärtus	Kaubamärgid, patendid	Load, liitumistasud ja litsentsid	Ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus 30.06.2022	13 276	7 718	1 832	275	23 101
Soetatud	0	0	0	105	105
Müüdüd ja maha kantud põhivara	0	0	0	-21	-21
Mõju tütarettevõtte müügist	-3 024	0	-499	-57	-3 580
Realiseerimata kursivahed	-3	-2	-8	-1	-14
Soetusmaksumus 30.06.2023	10 249	7 716	1 325	300	19 590
Soetatud	0	0	0	0	0
Ümberklassifitseeritud	0	0	0	-300	-300
Müüdüd ja maha kantud põhivara	0	0	0	0	0
Mõju tütarettevõtte müügist	-2 154	0	- 759	0	-2 913
Realiseerimata kursivahed	34	28	0	0	62
Soetusmaksumus 30.06.2024	8 129	7 744	566	0	16 439
Akumuleeritud kulum 30.06.2022	0	-581	-683	0	-1 264
Aruandeperioodi kulum	0	-157	-102	0	-259
Realiseerimata kursivahed	0	0	1	0	1
Väärtuse langus	0	0	0	0	0
Mõju tütarettevõtte müügist	0	0	89	0	89
Akumuleeritud kulum 30.06.2023	0	-738	-695	0	-1 433
Aruandeperioodi kulum	0	-156	-184	0	-340
Realiseerimata kursivahed	0	0	0	0	0
Väärtuse langus	-1 897	0	0	0	-1 897
Mõju tütarettevõtte müügist	0	0	333	0	333
Akumuleeritud kulum 30.06.2024	-1 897	-894	-546	0	-3 337
Jääkmaksumus 30.06.2022	13 276	7 137	1 149	275	21 837
Jääkmaksumus 30.06.2023	10 249	6 978	630	300	18 157
Jääkmaksumus 30.06.2024	6 232	6 850	20	0	13 102

Firmaväärtuse kaetava väärtuse test

30.06.2024 seisuga on emaettevõtte teostanud firmaväärtuse kaetava väärtuse testi segmendis (Suurbritannia), kasutades selleks turupõhiseid võrreldavaid väärtuskordajaid. Turupõhise meetodi puhul võrreldakse ettevõtet teiste analoogsete noteeritud ettevõtetega samas sektoris, millega turul avalikult kaubeldakse või mis on hiljuti müüdüd, ning mille osas on saadaval piisav informatsioon tehinguhinna kohta. Antud juhul on sektorina käsitletud Euroopa toiduainete tootjaid, kalakasvatust ja kalatoodete tootjaid ning võrreldud nende ettevõtete hinnatasemeid ja erinevaid suhtarve. Õiglase väärtuse määramine liigitub õiglase väärtuse hierarhia 3. tasemele.

Õiglase väärtuse leidmiseks on rakendatud tööstusharu keskmisi väärtuskordajaid Suurbritannia segmendi tegelikele majandusnäitajatele. Suurbritannia segmendi väärtuse testis kasutati 2023/2024. aastal turukordajaid EV/Sales¹ 1,95 (2022/2023: 1,83) ja EV/EBITDA² 8,1 (2022/2023: 11,0).

Väärtuskordajate valiku tegemisel on võetud arvesse müüki, mis näitab ettevõtte turuosa suurust ja mahtu ning EBITDA-d, mis väljendab vaba rahavoo genereerimise võimekust. Eelpool tulenevast on ettevõtte omistanud väärtuskordajatele osakaalud 50/50, kus juhtkond peab oluliseks turuosa ja mahu taastamist ja säilitamist ning võttes arvesse asjaolu, et võrdlusbaasis ei ole Grupiga sarnase turukapitalisatsiooniga võrreldavaid ettevõtteid, siis väärtuskordajate selline kasutamine vähendab võrdlusgrupi suuruse erinevusest tulenevat mõju.

Turukordajate abil leitud segmendi turuväärtus oli 15,7 miljonit eurot (2022/2023: 17,7 miljonit eurot). Segmendi bilansiline väärtus oli 17,6 miljonit eurot (2022/2023: 17,3 miljonit eurot). Vara väärtuse testi tulemusena hinnati aruandeaastal firmaväärtus alla 1 897 tuhande euro võrra, võrreldaval majandusaastal allahindluse vajadust ei tuvastatud. Firmaväärtuse väärtuse langus kajastati kasumiaruande kirjel „Muud äritulud/-kulud“. 2022/2023. aastal firmaväärtust ei hinnatud alla. Allahindluse järgselt oli Suurbritannia segmendi firmaväärtuse bilansiline väärtus 30.06.2024 seisuga 6 232 tuhat eurot. Allahindluse kajastamise on põhjustanud Suurbritannia segmendi järjepidev käibe ja EBITDA langus.

¹ Enterprise Value / Sales ehk Ettevõtte väärtus / Müügitulu

² Enterprise Value / EBITDA ehk Ettevõtte väärtus / EBITDA

LISA 14. RENDILEPINGUD

Rentnikuna rendib Grupp mitmeid varasid, sealhulgas masinaid ja seadmeid ning samuti hooneid. Vt lisa 12.

Grupp rendib muuhulgas varasid, mida loetakse väheväärtuslikeks esemeteks (varad, mille väärtus uuea on alla 5 000 EUR). Grupp on otsustanud mitte kajastada nende rentide puhul kasutusõiguse vara ning rendikohustusi. Samuti ei ole Grupp kajastanud kasutusõiguse vara ning rendikohustusi lühiajaliste rendilepingute puhul (alla 12 kuud).

Allpool on esitatud teave rendilepingute kohta, mille suhtes Grupp on rentnik.

KASUTUSÕIGUSE VARAD

EUR '000	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Kokku
Saldo 30.06.2022 seisuga	437	1 437	1 874
Kasutusõiguse vara aruandeaasta amortisatsioonikulu	-31	-7	-38
Kasutusõiguse vara kajastamise lõpetamine	-133	-1 423	-1 556
Saldo 30.06.2023 seisuga	273	7	280
Kasutusõiguse vara aruandeaasta amortisatsioonikulu	-45	-7	-52
Kasutusõiguse vara kajastamise lõpetamine	0	0	0
Saldo 30.06.2024 seisuga	228	0	228

KASUMIARUANDES KAJASTATUD SUMMAD

EUR '000	Kokku
2023/2024 – kõik rendid IFRS 16 arvestuspõhimõtete järgi	
Rendikohustustelt arvestatud intress	5
2022/2023 – kõik rendid IFRS 16 arvestuspõhimõtete järgi	
Rendikohustustelt arvestatud intress	12

Rendikohustused

EUR '000	2023/2024
Rendikohustused seisuga 30.06.2023	359
Muud muudatused	-71
Tasutud põhiosamaksed	-33
Rendikohustused seisuga 30.06.2024	255
kuni 1 aasta	19
1-5 aastat	236

LISA 15. INTRESSIKANDVAD KOHUSTUSED

EUR '000	Lisa	30.06.2024	30.06.2023
Rendikohustused	14	19	100
Noteeritud võlakirjad		9 417	0
Investeeringulaenu		822	1 090
Muud laenu		641	921
Lühiajalised intressikandvad kohustused kokku		10 899	2 111
Rendikohustused	14	236	259
Noteeritud võlakirjad		2 345	13 073
Investeeringulaenu		1 018	1 692
Pikaajalised intressikandvad kohustused kokku		3 599	15 024
sh makseperiood 1-5 aastat		3 599	15 024
sh makseperiood üle 5 aasta		0	0

EUR '000	Lisa	2023/2024	2022/2023
Intressikandvad kohustused perioodi algul		17 136	24 819
Saadud laenu		622	1 976
Arvelduslaenu muutus		0	-4 544
Noteeritud võlakirjad		-1 311	113
Faktooringukohustuse muutus		-99	-60
Valuutakursist tulenev väärtuse muutus		0	-8
Intressikandvate kohustuste tagasimaksed		-703	-2 247
Ümberklassifitseerimine		355	-41
Tütarettevõtte müügiga seoses vähenenud kohustused		-1 500	-2 872
Intressikandvad kohustused perioodi lõpul		14 498	17 136

EUR '000	Lisa	2023/2024	2022/2023
Intressikohustus perioodi algul		594	596
Arvestatud intress		1 044	1 211
Tütarettevõtte müügiga seoses vähenenud kohustused		-48	0
Makstud intress		-893	-1 213
Intressikohustus perioodi lõpul		697	594

Investeeringislaenu

John Ross Jr. (Aberdeen) Ltd sõlmis 01.07.2021 laenulepingu Santander UK plc-ga, et finantseerida Saaremere Kala AS 15% JRJ&PRF Limited aktsiate ostu Christopher Leigh-It ja Victoria Leigh-Pearsonilt. Investeeringislaenu summaks on 1,5 miljonit GBP (1,7 miljonit eurot) lõpptähtajaga 01.07.2025. Laenu intressimääraks on 3,5%. Laenu põhiosa jääk seisuga 30.06.2024 on 0,65 miljonit eurot (30.06.2023 0,97 miljonit eurot). Laenu tagatiseks on hüpoteek John Ross Jr. (Aberdeen) Ltd varadele.

Saare Kala Tootmine OÜ sõlmis 22.10.2020 laenulepingu Maaelu Arendamise Sihtasutusega meetme „COVID-19 laenu bio- ja maamajanduse ettevõtjatele“ raames Saaremaal asuva tehase automatiseerimiseks. Investeeringislaenu summa on 1,0 miljonit eurot tähtajaga 6 aastat, laenu lõpptähtaeg 30.09.2026. Laenu intressimääraks on 4,5%. Laenu põhiosa jääk seisuga 30.06.2024 on 594 tuhat eurot (30.06.2023 724 tuhat eurot). Laenu tagatiseks on hüpoteek ja kommertsant Saare Kala Tootmine OÜ varadele ning AS PRFoods'i 100%-ne garantii.

Kalakasvatuse ettevõtte Redstorm OÜ sõlmis 04.01.2021 investeeringis- ja käibekapitalilaenu Maaelu Arendamise Sihtasutusega meetme „COVID-19 laenu bio- ja maamajanduse ettevõtjatele“ raames. Investeeringislaenu summa on 193 tuhat eurot ja käibekapitali finantseeringislaenu summa 610 tuhat eurot, laenu lõpptähtaeg 31.12.2026. Laenu intressimääraks on 4,75%. Seoses Redstorm OÜ investeeringu müügiga 30.11.2023 on laenu põhiosa jääk seisuga 30.06.2024 0 tuhat eurot (30.06.2023 636 tuhat eurot). Laenu tagatiseks oli hüpoteek ja kommertsant OÜ Redstorm varadele ning AS PRFoods'i väljastatud garantii summas 0,5 miljonit eurot.

Redstorm OÜ sõlmis 01.07.2021 lühiajalise investeeringislaenu enamuskõigustega Lindermann, Birnbaum, Kasela OÜ. investeeringislaenu summas 0,44 miljonit eurot intressimääraga 6,25% kalendriaastas. Seoses Redstorm OÜ investeeringu müügiga 30.11.2023 on laenu jääk 30.06.2024 0 tuhat eurot (30.06.2023 0,44 miljonit eurot).

Võlakirjad

PRFoods emiteeris 2019/2020 majandusaastal suunatud pakkumise raames 90 096 võlakirja ning avaliku pakkumise raames 9 904 võlakirja, nimiväärtusega 100 eurot võlakiri, intressimääraga 6,25% kalendriaastas ja lunastustähtajaga 22.01.2025. Vastavalt tagatud võlakirja tingimustele toimub võlakirjaintressi maksmine kord poolaastas (juulis ja jaanuaris). Tagatud võlakirjade märkimisperioodi lõppedes oli PRFoods'i omanduses 4 926 võlakirja.

Võlakirjade avaliku pakkumise lõpuleviimise järgselt noteeris ettevõtte võlakirjad Tallinna väärtpaberibörsil. Kauplemine Nasdaq Tallinn võlakirjanimekirjas algas 6. aprillil 2020.

Seisuga 30.06.2024 on PRFoods omanduses olevate võlakirjade arv 14 770 (30.06.2023: 535 võlakirja) nominaalväärtuses 1 477 tuhat eurot (30.06.2023: 54 tuhat eurot).

Tagatud võlakirjade noteerimise tingimustes on sätestatud tingimused (netovõlgnevuse ja EBITDA suhtarv ning laenu maksevõimekus (DSCR), millele Grupi finantstulemused peavad kuni võlakirjade lunastamiseni vastama. Finantskinnitusi mõeldakse üks kord aastas Grupi auditeeritud konsolideeritud aruannete põhjal. Seisuga 30.06.2023 ei täitnud Grupp noteerimise tingimustes sätestatud tingimusi. Aruandekuupäeva järgselt (03.07.2024) kutsus AS PRFoods kokku võlakirjaomanike koosoleku, eesmärgiga paluda võlakirjaomanikel loobuda võlakirjade noteerimise tingimustes sätestatud finantskinnituste täitmise nõudest. Koosolek toimus 18.07.2024 ning võlakirjaomanikud nõustusid koosolekul loobuma 14.01.2020 tagatud võlakirjade emissiooni tingimuste (mida on muudetud 25. veebruaril 2020 ja 25. veebruaril 2022) finantskinnituste täitmise nõudest ning nõustusid, et finantskinnituste mittetäitmist 2023/2024 majandusaastal ei loeta tingimuste rikkumiseks (vaata lisa 30).

07.05.2021 teavitas PRFoods, et plaanib kapitalstruktuuri parandamiseks allutatud konverteeritavate võlakirjade emissiooni, et tagada COVID-19 poolt põhjustatud negatiivsete mõjude sujuvam ning kiirem ületamine 2021/2022 majandusaastal. Emissioon kinnitati järgmiste tingimustega: PRFoods emiteerib kuni 350 allutatud konverteeritavat

võlakirja, maksimaalse kogunimiväärtusega kuni 3,5 miljonit eurot, nimiväärtusega 10 000 eurot allutatud konverteeritava võlakirja kohta, intressimääraga 7% kalendriaastas ja lunastustähtajaga 01.10.2025.

Mitteavaliku pakkumise raames märkisid investorid kokku 237 allutatud konverteeritavat võlakirja, kogunimiväärtusega 2,37 miljonit eurot. Teiste investorite seas esitasid märkimisavaldused ka PRFoods aktsionärid, kes märkisid kokku 217 konverteeritavat võlakirja kogunimiväärtusega 2,170 miljonit eurot, millest 171 konverteeritavat võlakirja, kogunimiväärtusega 1,71 miljonit eurot jagati aktsionäridele Amber Trust II S.C.A., mille märkimishinna tasub viimane PRFoods-ga 01.03.2021 sõlmitud 1,0 miljoni euro suurusest laenulepingust tuleneva nõude ning osaliselt ka 14.07.2017 sõlmitud 1,5 miljoni euro suurusest laenulepingust tuleneva nõude tasaarvestamise teel.

Kooskõlas PRFoods nõukogu 14.05.2021 otsusega viidi läbi tagatud võlakirjade suunatud mitteavalik pakkumine aktsionäridele Amber Trust II S.C.A., mille tulemusena märkis Amber Trust II S.C.A. kõik suunatud mitteavaliku pakkumise raames pakutud 10 000 tagatud võlakirja, nimiväärtusega 100 eurot tagatud võlakirja kohta, lunastustähtajaga 22.01.2025, ennetähtaegse lunastamise õigusega ning fikseeritud intressimääraga 6,25% kalendriaastas. Tagatud võlakirjade väljalaskehinna, milleks PRFoods juhatus määras 100,25 eurot tagatud võlakirja kohta, tasub Amber Trust II S.C.A. tasaarvestuse korras, tasaarvestades selle 14.07.2017 sõlmitud 1,5 miljoni euro suurusest investeerimislaenu lepingust tuleneva tasumata põhinõudega.

Amber Trust II S.C.A poolt märgitud tagatud võlakirjad ja allutatud konverteeritavad võlakirjad tasaarvestati järgmiselt:

- Tagatud võlakirjade väljalaskehind summas 1 002,5 tuhat eurot tasaarvestati 14.07.2017 sõlmitud investeerimislaenu põhiosaga (1,5 miljonit eurot), mis tähendab, et investeerimislaenust jääb tasaarvestusest välja AT II C.S.A nõue 711,0 tuhat eurot, millest 497,5 tuhat eurot moodustab laenu põhiosa ja 213,5 tuhat eurot intressiosa.
- Konverteeritavate võlakirjade väljalaskehind summas 1,710 miljonit eurot tasaarvestati 01.03.2021 sõlmitud sildfiantsserimislaenu põhiosaga 1,0 miljonit eurot ja kogunenud intressiga summas 21 tuhat eurot ning tagatud võlakirjade tasaarvestusest välja jäänud laenuõudega 711,0 tuhat eurot. Tasaarvestuse tulemusena jääb Amber Trust II S.C.A'l PRFoods'i vastu üles 14.07.2017 laenulepingust tulenev intressinõue summas 22,5 tuhat eurot, mille PRFoods tasus Amber Trust II S.C.A'le pangaulekandega.

Tagatud võlakirjade ja konverteeritavate võlakirjade intressikohustus seisuga 30.06.2024 oli 682 tuhat eurot (30.06.2023: 569 tuhat eurot).

Võlakirjade emiteerimise tingimuste kohta on detailne info avaldatud börsiteadetes, sh võlakirjade emiteerimise prospektis.

LISA 16. VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD VÕLAD

EUR '000	30.06.2024	30.06.2023
Võlad hankijatele	1 192	1 389
Võlad töövõtjatele	100	150
Muud lühiajalised kohustused	0	87
Intressivõlad	697	594
Muud võlad	147	398
Maksuvõlad, sealhulgas:	423	416
<i>Sotsiaalmaks</i>	115	83
<i>Käibemaks</i>	153	27
<i>Üksikisiku tulumaks</i>	12	34
<i>Tulumaks</i>	142	227
<i>Muud maksud</i>	1	45
Lühiajalised võlad ja ettemaksud kokku:	2 559	3 035

LISA 17. SIHTFINANTSEERIMINE

EUR '000	Lisa	2023/2024	2022/2023
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest perioodi algul		317	265
Perioodi jooksul saadud sihtfinantseerimised		0	230
Valuutakursist tulenev väärtuse muutus		11	-2
Tütarettevõtte müügi mõju		-58	-14
Perioodi jooksul tulusse kantud investeringute sihtfinantseering	24	-22	-162
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest perioodi lõpul		248	317

Grupile on sihtfinantseeringuid eraldatud Grupi kalatootmisüksustesse Suurbritannias ja Eestis. Aruandeperioodi jooksul tuludesse kantud sihtfinantseering 22 tuhat eurot (2022/2023: 162 tuhat eurot).

LISA 18. OMAKAPITAL

Seisuga 30.06.2024 oli ettevõttel 38 682 860 aktsiat (30.06.2023: 38 682 860), sealhulgas 1 000 000 oma aktsiat (30.06.2023: 1 000 000 oma aktsiat).

Oma aktsiad

Alates 01.07.2014 alustati oma aktsiate tagasiostuprogrammiga kooskõlas 29.05.2014 aktsionäride üldkoosoleku otsustega, mille kohaselt ostetakse tagasi kuni 500 000 oma aktsiat läbiviimise tähtajaga kuni 31.05.2017. Esialgne oma aktsiate tagasiostuprogrammi viidi lõpule ja täideti 18.05.2016. 26. mail 2016 toimunud korraline üldkoosolek võttis vastu otsuse olemasoleva tagasiostu programmi laiendamiseks, mille kohaselt ostetakse veel täiendavalt tagasi kuni 500 000 oma aktsiat läbiviimise tähtajaga kuni 29.05.2019. ASi PRFoods juhatus sõlmis 14. juunil 2016 ASiga SEB Pank teenuse osutamise lepingu aktsiate tagasiostuprogrammi läbiviimise jätkamiseks. Seisuga 30.06.2024 on AS SEB Pank ASi PRFoods nimel ja arvel omandanud kokku 1 000 000 oma aktsiat keskmise hinnaga 0,4915 eurot aktsia kohta

Tagasiostu programmi viiakse läbi kooskõlas 29.05.2014 ja 26.05.2016 toimunud ASi PRFoods aktsionäride üldkoosolekute otsustega ja Euroopa Komisjoni 8. märtsi 2016. a määrusega (EL) nr 2016/1052, millega täiendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 596/2014 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad tagasiostuprogrammide ja stabiliseerimismeetmete suhtes kohaldatavaid tingimusi.

Aktsiakapitali vähendamine

26. mail 2016 toimunud aktsionäride üldkoosoleku otsuste alusel kanti 30. juunil 2016 äriregistrisse ASi PRFoods nimiväärtusega aktsiate asemel nimiväärtuseta aktsiate kasutuselevõtt. Ettevõtte registreeritud aktsiakapitali suurus on 7 736 572 eurot, mis on jagatud 38 682 860 nimiväärtuseta lihtaktsiaks, mille arvestuslik nimiväärtus on 0,20 eurot. Ühtlasi jõustus ettevõtte põhikirja uus versioon, mille kohaselt on minimaalne aktsiakapitali suurus 7 000 000 eurot ja maksimumaktsiakapitali suurus on 28 000 000 eurot.

24.05.2021 aktsionäride otsusega muudeti põhikirja punkti, kus nõukogul on kolme aasta jooksul alates põhikirja muudatuse jõustumisest õigus suurendada Aktsiaseltsi aktsiakapitali nõukogu 14.05.2021. a otsuse alusel emiteeritud konverteeritavate võlakirjade konverteerimiseks vajalikus mahus. Nõukogu ei või suurendada aktsiakapitali rohkem kui 3 500 000 euro võrra. Nõukogu võib otsustada aktsiakapitali suurendamise mitterahaliste sissemaksetega. Põhikiri on kättesaadav ASi PRFoods kodulehel www.prfoods.ee.

Bilansipäeva seisuga üle 5% osalust omavate aktsionäride nimekiri

ING LUXEMBOURG S.A., JÄRGMISTE AKTSIONÄRIDE AKTSIATE VALDAJA				
EUR '000	Aktsiate arv 30.06.2024	Osalus 30.06.2024	Aktsiate arv 30.06.2023	Osalus 30.06.2023
Amber Trust II S.C.A	14 813 540	38,3%	14 813 540	38,3%
Amber Trust S.C.A	5 381 370	13,9%	5 381 370	13,9%
KJK Fund SICAV-SIF	4 063 456	10,5%	4 063 456	10,5%
Kokku	24 258 366	62,7%	24 258 366	62,7%

Kasum aktsia kohta

Kasum aktsia kohta on arvatud emaettevõtja aktsionäridele kuuluva puhaskasumi ja kaalutud keskmise perioodi aktsiate arvu suhtena.

	2023/2024	2022/2023
Ettevõtte omanike vahel jagunev puhaskasum (-kahjum) EUR '000	-4 668	303
Keskmine aktsiate arv (tuhandetes)	38 683	38 683
Kasum (Kahjum) aktsia kohta (EUR)	-0,12	0,01
Tava puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (EUR)	-0,12	0,01
Lahustatud puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (EUR)	-0,08	0,01

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule tuleb igal majandusaastal reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Dividendid

Nii 2024/2023 kui ka 2022/2023 majandusaastal dividende ei makstud.

Mittekontrolliv osalus

Mittekontrolliva osalusena kajastati kuni 30.11.2023 OÜ'le Fodiator kuuluvat 49%-list osalust Osaühingus Redstorm. Vaata ka lisa 10.

LISA 19. SEGMENTIARUANDLUS

Grupi segmendid on määratletud emaettevõtte juhatuse poolt jälgitavatest ja analüüsitavatest aruannetest lähtuvalt. Emaettevõtte juhatuse jälgib finantstulemusi nii ärivaldkondade kui geograafiliste piirkondade lõikes. Grupi juhtkonna jaoks on finantstulemuste jälgimisel ja vahendite eraldamisel olulisema kaaluga informatsiooniks aruanded geograafiliste piirkondade lõikes, seega on see jaotus aluseks ärisegmentide määratlemisel. Grupi ärisegmendid on järgmised:

- Eesti
- Suurbritannia
- Keskised tegevused

Eesti ärisegment hõlmab endas vikerforellist kalatoodete valmistamist ning kuni 30.11.2023 Eestis asuvatest vikerforelli kalakasvatustest, millest väljuti seoses Redstorm OÜ müügiga kuupäeval 30.11.2023. Siia ärisegmenti kuulub Grupi tootmisettevõtte **Saare Kala Tootmine OÜ** ja **Redstorm OÜ** (kuni 30.11.2023).

Suurbritannia ärisegment hõlmab endas lõhetoodete valmistamist. Siia ärisegmenti kuuluvad Grupi tootmisettevõtted **John Ross Jr (Aberdeen) Ltd** ja **Coln Valley Smokery Ltd** ning Suurbritannia kalaettevõtete valdusfirma **JRJ & PRF Ltd**.

Segment **Kesksed tegevused** on kajastatud eraldi ning see ei moodusta eraldi tegevusvaldkonda. Siia alla kuuluvad Grupi emaaettevõtte **AS PRfoods** ja Grupi kalaettevõtete valdusfirma **Saaremere Kala AS**. Kesksed tegevused hõlmavad endas peamiselt Grupi finantstegevust toetavaid tegevusi.

EUR '000	2023/2024				
	Eesti	Suurbritannia	Kesksed tegevused	Elimineerimised	Kokku
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt	4 462	12 624	0	0	17 086
Segmentidevaheline müügitulu	0	0	45	-45	0
Müügitulu kokku	4 462	12 624	45	-45	17 086
Bioloogiliste varade ümberhindlus	0	0	0	0	0
EBITDA*	-794	875	-418	0	-337
EBITDA äritegevusest enne bioloogiliste varade ümberhindlust ja ühekordseid tulusid/kulusid**	-794	875	-418	0	-337
Amortisatsioonikulu	-539	-350	-184	0	-1 074
Väärtuse langus	0	-1 897	0	0	-1 897
Ärikasum (-kahjum)	-1 333	-1 373	-602	0	-3 308
Finantstulud ja -kulud	-97	-18	-941	0	-1 056
Kasum (-kahjum) sidusettevõtete aktsiatelt ja osadelt	0	0	46	0	46
Kasum (-kahjum) tütarettevõtete müügist	0	0	-271	0	-271
Maksustamiseelne kasum (-kahjum)	-1 430	-1 391	-1 768	0	-4 589
Tulumaks	0	-83	0	0	-83
Aruandeperioodi puhaskasum (-kahjum)	-1 430	-1 474	-1 768	0	-4 672
Segmendi varad	3 896	27 764	46 992	-54 838	23 814
Segmendi kohustused	2 322	9 812	28 678	-22 077	18 735

EUR '000	2022/2023				
	Rootsi, Eesti***	Suurbritannia	Keskset tegevused	Elimineerimised	Kokku
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt	6 356	13 214	8	0	19 578
Segmentidevaheline müügitulu	0	0	0	0	0
Müügitulu kokku	6 356	13 214	8	0	19 578
Bioloogiliste varade ümberhindlus	0	0	0	0	0
EBITDA*	30	1 046	-756	0	320
EBITDA äritegevusest enne bioloogiliste varade ümberhindlust ja ühekordseid tulusid/kulusid**	30	1 046	-756	0	320
Amortisatsioonikulu	-794	-397	-98	0	-1 289
Väärtuse langus	0	0	0	0	0
Ärikasum (-kahjum)	-764	649	-854	0	-969
Finantstulud ja -kulud	-93	-106	-1 012	0	-1 211
Kasum (-kahjum) sidusettevõtete aktsiatelt ja osadelt	0	0	153	0	153
Kasum (-kahjum) tütarettevõtete müügist	0	0	2 423	0	2 423
Maksustamiseelne kasum (-kahjum)	-857	543	710	0	396
Tulumaks	0	-65	0	0	-65
Aruandeperioodi puhaskasum (-kahjum)	-857	478	710	0	331
Segmendi varad	6 821	28 116	49 175	-53 867	30 245
Segmendi kohustused	3 286	10 694	31 441	-23 467	21 954

* EBITDA - ärikasum, mida on korrigeeritud põhivara amortisatsiooni ja väärtuse languse kuluga

** enne ühekordseid tulusid-kulusid ja bioloogiliste varade ümberhindlust

*** 2022/2023 võrdlusperioodi kasumiaruande kirjetega seotud informatsioon sisaldab endas osaliselt ka Rootsi vikerforelli kalakasvanduse Överumans Fisk AB tulemit, mis müüdi Grupist välja kuupäeval 29.02.2022. Kuni 29.02.2022 kajastati Överumans Fisk AB finantstulemust, varasid ja kohustusi ühes geograafilises segmendis koos Eestiga

MÜÜGIKÄIBE JAGUNEMINE GEOGRAAFILISTE PIIRKONDADE LÕIKES

EUR '000	2023/2024	2022/2023
Suurbritannia	12 624	13 214
Eesti	4 462	6 216
Rootsi	0	148
Kokku	17 086	19 578

PÕHIVARADE JAOTUS VARADE ASUKOHA JÄRGI

EUR '000	2023/2024	2022/2023
Suurbritannia	14 350	16 491
Eesti	2 917	8 229
Kokku	17 266	24 720

Tabelis kajastatakse põhivarad v.a finantsvarad ja investeeringud sidusettevõtetesse.

LISA 20. MÜÜDUD KAUPADE KULU

EUR '000	Lisa	2023/2024	2022/2023
Materjalid tootmises ja müüdüd kaupade kulu		-9 902	-11 032
Tööjõukulud	23	-2 288	-2 601
Amortisatsioon		-712	-964
Muud müüdüd kaupade kulud*		-986	-1 407
Müüdüd kaupade kulud kokku		-13 888	-16 004

* Muude müüdüd kaupade kulude hulka kuuluvad tootmise ja kalakasvatuse (kuni 30.11.2023) varadega seotud kulud (rent, hooldus, kindlustus, kommunaalmaksud jt), personaliga seotud kulud ning muud kulud ja allhanketeenused.

LISA 21. MÜÜGI- JA TURUSTUSKULUD

EUR '000	Lisa	2023/2024	2022/2023
Reklaam, turundus ja tootearendus		-93	-82
Transpordi- ja logistikateenused		-910	-880
Tööjõukulud	23	-540	-435
Laoteenus		-148	-796
Amortisatsioon		-156	-205
Lühiajaliste rendilepingute kulud		-173	0
Muud müügi- ja turustuskulud*		-642	-293
Müügi- ja turustuskulud kokku		-2 663	-2 691

* Muude müügi- ja turustuskulude hulka kuuluvad kinnisvaraga seotud kulud (hooldus, kindlustus, kommunaalmaksud jt), personaliga seotud kulud ja muud teenused.

LISA 22. ÜLDHALDUSKULUD

EUR '000	Lisa	2023/2024	2022/2023
Tööjõukulud	23	-1 036	-864
Amortisatsioon		-206	-119
Konsultatsiooni- ja nõustamisteenused		-108	-97
Informatsiooni- ja kommunikatsiooni teenused		-22	-25
Juriidilised teenused		-98	-129
Transpordikulud		0	-3
Lähetus- ja esinduskulud		-2	0
Muud üldhalduskulud*		-488	-765
Üldhalduskulud kokku		-1 960	-2 002

* Muude üldhalduskulude hulka kuuluvad allhanketeenused, pangateenused, kontoriga seotud kulud, kindlustuskulud, personaliga seotud kulud ja muud kulud.

LISA 23. TÖÖJÕUKULUD

EUR '000	Lisa	2023/2024	2022/2023
Palgakulud		-3 268	-3 329
Sotsiaalmaksud		-505	-570
Puhkuseeraldis koos maksudega		-91	0
Tööjõukulud kokku	20, 21, 22	-3 864	-3 899
Sh keskmine töötajate arv:			
Töölepingu alusel töötavate töötajate keskmine arv		135	189
Juhtimis- või kontrollorgani keskmine liikmete arv*		9	11
Aasta keskmine töötajate arv		144	200

*Juhtimis- ja kontrollorgani liikmetena on loetletud Grupi emaettevõtte ja tütarettevõtete juhatuse ja nõukogu liikmed.

LISA 24. MUUD ÄRITULUD JA -KULUD

EUR '000	Lisa	2023/2024	2022/2023
Tulu sihtfinantseerimisest	17	22	162
Valuutakursi muutusega seotud tulud/kulud		23	-2
Firmaväärtuse allahindlus	13	-1 897	0
Muud liigitamata äritulud/-kulud		-30	-10
Muud äritulud/-kulud kokku		-1 882	150

LISA 25. FINANTSTULUD JA -KULUD

EUR '000		2023/2024	2022/2023
Intressitulu		0	1
Intressikulud		-1 044	-1 211
Muud finantskulud		-13	0
Kokku		-1 057	-1 210

LISA 26. TULUMAKSUKULUD

EUR '000	Lisa	2023/2024	2022/2023
Tulumaksu kulu		-64	28
Edasilükkunud tulumaksu kulu / tulu	11	-20	-93
Tulumaksu kulu kokku		-83	-65

LISA 27. TEHINGUD SEOTUD OSAPOLTEGA

Ettevõtte loeb osapooli seotuks juhul, kui ühel osapoolel on kontroll teise osapoole üle või oluline mõju teise osapoole äriolulistele otsustele.

Seotud osapooled on:

- olulist mõju omavad aktsionärid (ASi PRFoods suurim aktsionär on rahvusvaheline investeerimisfond Amber Trust II S.C.A.);
- nõukogu liikmed ja kõikide Grupi ettevõtete juhatuste ja nõukogude liikmed¹;
- eelpool loetletud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

¹Juhtkonna võtmeisikuteks peetakse ainult Emaettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmeid, kuna ainult nendel on Grupi tegevuste planeerimise, juhtimise ja kontrollimise kohustus.

Grupi ulatuses on aruandeperioodil teostatud ostu- ja müügitehinguid seotud osapooltega järgnevates mahtudes:

Osapoole nimi	Tehingu liik	2023/2024 Ost	2023/2024 Müük	2022/2023 Ost	2022/2023 Müük
Nõukogu- ja juhatuse liikmetega seotud ettevõtted	teenused	12	2	413	0
Kokku		12	2	413	0

Kõik seotud osapoolte vahelised tehingud on juhtkonna hinnangul teostatud turuhindades ja turutingimustel.

Bilansipäeval puudusid nõuded seotud osapoolte vastu. Kohustused on kajastatud tabelis all:

Osapoole nimi	Kreeditor	Tehingu liik	Võlg 30.06.2024 EUR '000	Võlg 30.06.2023 EUR '000
Amber Trust II S.C.A.	Aktsionär	Investeeringislaen	411	0
Lindermann, Birnbaum & Kasela OÜ*	Aktsionär	Investeeringislaen	0	465
Amber Trust II S.C.A.	Aktsionär	Võlakiri ja võlakirja intress	3 492	3 351
Lindermann, Birnbaum & Kasela OÜ*	Aktsionär	Võlakiri ja võlakirja intress	0	112
Lindermann, Birnbaum & Kasela OÜ*	Aktsionär	Võlad hankijatele	0	90
Fodiator OÜ**	Seotud osapool	Lühiajaline laen	0	9
Fodiator OÜ**	Seotud osapool	Võlad hankijatele	0	14
Rebane Consulting	Seotud osapool	Võlad hankijatele	0	3
Kokku			3 903	4 044

*Oli seotud osapool kuni 31.03.2024

**Oli seotud osapool kuni 30.11.2024

ASi PRFoods emaettevõtte juhatuste ja nõukogu liikmetele arvestati AS PRFoodsis (ilma tütaretevõtetest saadud tasusid arvesse võtmata) hüvitisi koos tööjõumaksudega alljärgnevalt:

EUR '000	Lisa	2023/2024	2022/2023
Lühiajalised hüvitised	23	65	24
Kokku		65	24

ASi PRFoods juhatuse ja nõukogu liikmed ettevõttelt pensioniga seotud õigusi ei saa. Juhatuse liikmetel on õigus saada lahkumishüvitist. ASi PRFoods maksimaalne kulu lahkumishüvitise maksmisest koos maksudega on 24 tuhat eurot (30.06.2023: 73 tuhat eurot).

LISA 28. SIDUSETTEVÕTJAD

AVAMERE KALAKASVATUS OÜ (50% OSALUS)

18.01.2019 registreeriti äriregistris ettevõtte Avamere Kalakasvatus OÜ, mis on Saaremere Kala ASi sidusettevõtte. Aruandeaastal esitas sidusettevõtja Tehnilise Järelevalve Ametile hoonestusloa taotluse Paldiski lahte kalakasvatuse rajamiseks. Hoonestuslooga taotletakse luba avamere sumpades vikerforellikasvatuse kompleksi rajamiseks.

AS TOIDU- JA FERMENTATSIOONITEHNOLOOGIA ARENDUSKESKUS (20% OSALUS)

AS PRFoods omab 20%-list osalust ettevõttes AS Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus. Seisuga 30.06.2024 oli ASi Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus bilansiline väärtus 417 tuhat eurot (30.06.2023: 370 tuhat eurot). Aruandeaastal saadud kasum sidusettevõtte aktsiatelt ja osadelt oli 46 tuhat eurot (2022/2023: kasum 153 tuhat eurot).

LISA 29. TEGEVUSE JÄTKUVUS

Käesolev majandusaasta aruanne on koostatud tegevuse jätkuvuse põhimõttel, mis eeldab, et Grupp suudab oma varasid realiseerida ja kohustusi täita tavapärase äritegevuse käigus. Juhatus juhib tähelepanu olulisele asjaolule, mis põhjustab aruandekuupäeva seisuga märkimisväärset kahtlust Grupi tegevuse jätkuvuse osas, mille tõttu ei pruugi Grupp olla võimeline normaalse äritegevuse käigus realiseerima oma varasid ja täitma oma kohustusi.

Grupi lühiajalised kohustised 30.06.2024 seisuga olid 13 458 tuhat eurot, ületades käibevarasid 9 226 tuhande euro võrra. Grupi lühiajalistest kohustistest moodustab olulise osa intressikandvad võlakohustised seisuga 30.06.2024 summas 10 899 tuhat eurot. Lühiajaliste intressikandvate võlakohustiste tagasimaksmine on juhatuse hinnangul seotud olulise ebakindlusega. Järgnev tabel annab ülevaate lühiajaliste intressikandvate võlakohustistega seotud rahaliste väljamaksete ajastusest (väljaminevad rahavood on diskonteerimata).

EUR '000	Bilansiline jääkväärtus 30.06.24	Diskonteerimata rahavood				Kokku
		01.07.24 - 30.09.24	01.10.24 - 31.12.24	01.01.25 - 31.03.25	01.04.25 - 30.06.25	
Intressikandvad kohustused						
Rendikohustused	19	6	6	6	6	25
Noteeritud võlakirjad	9 417	301	0	9 877	0	10 178
Investeeringislaenu (faktooring)	822	822	0	0	0	822
Muud laenu	641	82	519	69	69	739
Kokku	10 899	1 212	525	9 952	75	11 764

Kõige olulisema osa lühiajalistest kohustistest moodustavad noteeritud võlakirjad bilansilises jääkväärtuses 9 417 tuhat eurot. Arvestades noteeritud võlakirjade lunastustähtaega (22.01.2025), on võlakirjade tagasimaksmine seotud kõige suurema ebakindlusega, võttes arvesse Grupi kõrget võlakooormust ja asjaolu, et võlakirjade lunastamise tähtaja saabumiseks ei ole Grupil vastavaid likviidseid vahendeid võlakirjade tähtaegseks lunastamiseks.

Tagamaks PRFoods-i ning selle tütarettevõtjate majandustegevuse jätkusuutlikkus, kavandab PRFoods oma võlakohustustest tulenevate kohustuste restruktureerimist. Selle eesmärgi täitmiseks alustas Grupi juhatus 2024. aasta juulikuus läbirääkimisi võlakirjaomanikega võlakirjade restruktureerimiseks. Läbirääkimised võlakirjaomanikega on planeeritud lõppema 2024. aasta kalendriaasta neljanda kvartali sees. Lisaks eelnevale alustatakse läbirääkimisi ka muude laenu restruktureerimiseks. Investeeringislaenu (faktooring) ja rendikohustised ei põhjusta Grupi juhatuse hinnangul Grupile olulist likviidsuriski.

Eelnevalt loetletud asjaolud võivad tekitada aruandekuupäeva seisuga märkimisväärset kahtlust Grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana, mille tõttu ei pruugi Grupp olla võimeline normaalse äritegevuse käigus realiseerima oma varasid ja kohustusi.

Juhatus võttis arvesse kõike teadaolevat informatsiooni alates käesoleva majandusaasta aruande kinnitamise kuupäevast. Juhatus koostas käesoleva majandusaasta aruande tegevuse jätkuvuse põhimõttel, tuginedes eeldusele, et võlakohustuste tagasimaksmisega seotud tingimused ja ajastus restruktureeritakse ümber selliselt, mis võimaldab Grupil tegevust jätkata. Sellele eeldusele tuginedes on Grupi juhtkonna hinnangul PRFoods, vaatamata märkimisväärse kahtluse esinemisele, jätkuvalt tegutsev.

LISA 30. BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

AS PRFoods võlakirjaomanike koosoleku otsused

03.07.2024 avaldatud börsiteatega kutsus AS PRFoods kokku isikute, kellele kuuluvad PRFoods võlakirjad lunastustähtajaga 22. jaanuar 2025 ja ISIN koodiga EE3300001577, mis on emiteeritud PRFoods 14.01.2020 tagatud võlakirjade emissiooni tingimuste (mida on viimati muudetud 20. septembril 2022) alusel, koosoleku. Koosolek toimus 18.07.2024 ning sellel osales kokku 18 võlakirjaomanikku, kellele kuuluvate võlakirjade nimiväärtus moodustas kokku 5 379 700 eurot, ehk ligikaudu 56% kõigi hääleõiguslike võlakirjade nimiväärtusest. Seega oli koosolek otsustusvõimeline.

Koosolekul võtsid võlakirjaomanikud vastu järgneva otsuse:

- loobuda võlakirja emissiooni tingimuste punktis 5.2 sätestatud finantskinnituste täitmise nõudest ning nõustuda, et vastavate finantskinnituste mittetäitmist ei loeta PRFoods-i poolt tingimuste rikkumiseks ega erakorralise

ennetähtaegse lunastamise sündmuse (inglise keeles: Extraordinary Early Redemption Event; nagu defineeritud võlakirja tingimustes) toimumiseks; ja

- nõustuda tingimustest ja lõplikest tingimustest (nagu defineeritud võlakirja tingimustes) tuleneva järgmise intressimaksepäeva (nagu defineeritud tingimustes ja lõplikes tingimustes), milleks on 22.07.2024, edasilükkamisega kuni võlakirjade lunastustähtpäevani 22.01.2025 ning nõustuda, et intressi mittemaksmist PRFoods-i poolt tingimustes ning lõplikes tingimustes ettenähtud kuupäeval 22.07.2024 ei loeta PRFoods-i poolt tingimuste rikkumiseks ega erakorralise ennetähtaegse lunastamise sündmuse (inglise keeles: Extraordinary Early Redemption Event; nagu defineeritud tingimustes) toimumiseks, samuti PRFoods-i poolt talle tingimuste või lõplike tingimuste alusel kohalduva maksekohustuse täitmisega viivitamiseks või muul viisil mittenõuetekohaseks täitmiseks.

Nimetatud otsuse poolt hääletasid võlakirjaomanikud, kellele kuuluvate võlakirjade nimiväärtus moodustas kokku 5 100 000 eurot, ehk ligikaudu 95% kõigist koosolekul osalenud võlakirjaomanikele kuuluvate võlakirjade nimiväärtusest. Vastu hääletasid võlakirjaomanikud, kellele kuuluvate võlakirjade nimiväärtus moodustas kokku 279 700 eurot, ehk ligikaudu 5% koosolekul osalenud võlakirjaomanikele kuuluvate võlakirjade nimiväärtusest. Kõik koosolekul osalenud võlakirjaomanikud osalesid hääletamisel.

Vastavalt 03.07.2024 PRFoods-i poolt avaldatud börsiteates toodule, võtab PRFoods seoses ülalnimetatud otsuse vastuvõtmisega kohustuse tasuda võlakirjaomanikele kompensatsiooni, mille summa võlakirja kohta võrdub ühe protsendiga aastas võlakirja nimiväärtusest arvestatuna pikendatud perioodi eest. Sellele lisandub tingimuste ja lõplike tingimuste kohaselt arvestatav intress, s.t pikendatud perioodil moodustab intress (arvestatuna määras 6.25% aasta kohta) koos kompensatsiooniga (arvestatuna määras 1% aasta kohta) kokku 7.25% aastas võlakirja nimiväärtusest. Kompensatsiooniga lisanduv täiendav Grupi poolt makstav intress on 50 tuhat EUR.

PRFoods Grupi nõukogu ja auditikomitee muudatused

Grupi nõukogu liige Aavo Kokk esitas tagasiastumisavalduse AS PRFoods'i nõukogu liikme kohalt, mis jõustub alates 21. oktoobrist 2024. Samuti astub Aavo Kokk tagasi auditikomitee esimehe kohalt.

LISA 31. TÄIENDAVID ANDMED GRUPI EMAETTEVÖTTE KOHTA

Vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamisseadusele peab konsolideeriva äriüksuse (emaettevõtte) konsolideerimata finantsaruannete (esmaste aruannete) informatsioon olema avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades. Emaettevõtte aruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Tütarettevõtete kajastamist käsitlevad arvestuspõhimõtted on emaettevõtte eraldiseisvates esmastes aruannetes, mis on esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisana, muudetud vastavalt IAS 27 „Konsolideeritud ja eraldiseisvad raamatupidamise aruanded“ nõuetele.

Emaettevõtte aruannetes, mis on avalikustatud käesoleva raamatupidamise aastaaruande lisana (Täiendavad andmed Grupi emaettevõtte kohta), on investeringuid tütarettevõtete aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kajastatud väärtuse langus.

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

EUR '000	30.06.2024	30.06.2023
VARAD		
Raha	0	3
Antud laenud	0	8 220
Nõuded ja ettemaksed	4 435	497
Käibevara kokku	4 435	8 720
Investeeringud tütarettevõtetesse	10 378	10 378
Pikaajalised finantsinvesteeringud	417	370
Antud laenud	11 731	9 000
Immateriaalne vara	19	338
Põhivara kokku	22 546	20 086
VARAD KOKKU	26 980	28 806
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Võlad ja ettemaksed	10 235	711
Lühiajalised kohustused kokku	10 235	711
Võlakohustused	2 345	13 073
Pikaajalised kohustused kokku	2 345	13 073
Kohustused kokku	12 581	13 784
Aktsiakapital	7 737	7 737
Ülekurss	14 007	14 007
Kohustuslik reservkapital	51	51
Oma aktsiad	-390	-390
Realiseerimata kursivahed	0	-2
Jaotamata kahjum	-7 005	-6 381
Omakapital kokku	14 399	15 022
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU	26 980	28 806

KOONDKASUMIARUANNE

EUR '000	2023/2024	2022/2023
Müügitulu	0	0
Brutokasum	0	0
Tegevuskulud		
Turundus- ja müügikulud	0	0
Üldhalduskulud	-520	-283
Muud äritulud/-kulud	1	-17
Ärikahjum	-519	-300
Finantstulud/-kulud	-104	43
Maksustamiseelne kasum (kahjum)	-623	-257
Puhaskahjum	-623	-257
Kokku koondkahjum	-623	-257

RAHAVOOGUDE ARUANNE

EUR '000	2023/2024	2022/2023
Rahavoog äritegevusest		
Puhaskahjum	-623	-257
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum ja mahakandmine	181	59
Muud mitterahalised muutused	928	1 662
Muutused nõuetes ja ettemaksetes	-927	53
Muutused kohustustes ja ettemaksetes	108	111
Rahavoog äritegevusest kokku	-333	1 628
Rahavoog investeerimistegevusest		
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	0	-78
Antud laenud	0	-697
Antud laenude tagasimaksed	2 454	0
Rahavoog investeerimistegevusest kokku	2 454	-775
Rahavoog finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksed	-1 311	0
Makstud intressid	-813	-850
Rahavoog finantseerimistegevusest kokku	-2 124	-850
Rahajäägi kogumuutus		
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses	3	0
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-3	3
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	0	3

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

EUR '000	Aktia- kapital	Ülekurss	Oma aktsiad	Kohustuslik reserv- kapital	Jaotamata kasum (kahjum)	Omakapital kokku
Saldo 30.06.2022	7 737	14 007	-390	51	-6 124	15 281
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus						-10 378
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil						2 950
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 30.06.2022						7 853
Aruandeperioodi koondkahjum	0	0	0	0	-257	-257
Kokku muutus	0	0	0	0	-257	-257
Saldo 30.06.2023	7 737	14 007	-390	51	-6 381	15 022
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus						-10 378
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil						3 388
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 30.06.2023						8 032
Aruandeperioodi koondkahjum	0	0	0	0	-623	-623
Kokku muutus	0	0	0	0	-623	-623
Saldo 30.06.2024	7 737	14 007	-390	51	-7 004	14 401
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus						-10 378
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil						0
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 30.06.2024						4 023

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele on jaotatava omakapitali määramisel aluseks korrigeeritud konsolideerimata omakapital.

30.06.2024 seisuga on korrigeeritud konsolideerimata omakapital 4 023 tuhat eurot ja konsolideeritud omakapitali 3 191 tuhat eurot. Vahe korrigeeritud konsolideerimata ja konsolideeritud omakapitali vahel on 832 tuhat eurot. Vahe on tingitud asjaolust, et Grupi valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil on negatiivne, mistõttu on investeeringute väärtus kapitaliosaluse meetodi alusel 0 tuhat eurot, ning edasisi kahjumeid investeeringutelt kajastatakse bilansiväliselt.

JUHATUSE KINNITUS MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Juhatus kinnitab, et lehekülgedel 6 kuni 27 esitatud ASi PRFoods tegevusaruanne, ühiskondliku ja keskkonna vastutuse aruanne, hea ühingujuhtimise tava aruanne ja tasustamisaruanne annavad õige ja õiglase ülevaate emaettevõtte ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtete kui terviku äritegevuse arengust, tulemustest ja finantsseisundist.

Juhatus kinnitab, et lehekülgedel 28 kuni 75 esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne annab juhatuse hinnangul õige ja õiglase ülevaate emitendi ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtete kui terviku varadest, kohustustest, finantsseisundist ja tulemustest vastavalt rahvusvahelise finantsaruandluse standarditele, nagu need on võetud vastu Euroopa Liidu poolt. Samuti sisaldab aruanne peamiste riskide ja kahtluste kirjeldust.

Timo Pärn
Juhatuses liige
31. oktoober 2024

Kristjan Kotkas
Juhatuses liige
31. oktoober 2024

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

AS PRFoods aktsionäridele

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Arvamuse avaldamisest loobumine

Meid telliti auditeerima ASI PRFoods ja tema tütaretevõtete (koos nimetatud *Grupp*) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 30. juuni 2024, konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulist informatsiooni arvestuspõhimõtete kohta ning muud selgitavat informatsiooni.

Me ei avalda arvamust Grupi kaasneva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Meie aruande arvamuse avaldamisest loobumise aluse osas kirjeldatud asjaolude märkimisväärsuse tõttu ei suutnud me hankida piisavat asjakohast auditi tõendusmaterjali, mis annaks aluse avaldada konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta auditiarvamuse.

Arvamuse avaldamisest loobumise alus

Kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eeldusel, et Grupp on jätkuvalt tegutsev. 30. juunil 2024 lõppenud majandusaasta finantstulemus oli kahjum, netorahavoog oli negatiivne ning seisuga 30. juuni 2024 ületasid Grupi lühiajalised kohustised käibevara 9 226 tuhande euro võrra. Grupi lühiajaliste kohustiste koosseisus seisuga 30. juuni 2024 on kajastatud intressikandvad võlakohustised summas 10 899 tuhat eurot, sealhulgas summas 9 417 tuhat eurot noteeritud võlakirjad, mille lunastamistähtaeg on 22. jaanuar 2025.

Need asjaolud koos konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisas 30 välja toodud asjaoluga, et pärast aruandekuupäeva leidis aset võlakirja tingimustest tuleneva intressimakse edasilükkamine kuni võlakirjade lunastustähtpäevani 22. jaanuaril 2025, annavad märku olulise ebakindluse esinemisest, mis võib tekitada märkimisväärset kahtlust Grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Nagu avaldatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisas 29, on võlakirjade tagasimaksmine seotud kõige suurema ebakindlusega, võttes arvesse Grupi kõrget võlakoormust ja asjaolu, et võlakirjade lunastamise tähtaja saabumiseks ei ole Grupil vajalikke likviidseid vahendeid võlakirjade tähtaegseks lunastamiseks.

Juhatus ei ole konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades kirjeldanud tegevuskava, mille alusel saaks veenduda likviidsusprobleemide lahendamises ja Grupi tegevuse jätkuvuses.

Meil ei olnud ka muude auditi protseduuride abil võimalik koguda piisavat ja asjakohast tõendusmaterjali ja veenduda, et tegevuse jätkuvuse eelduse rakendamine on Grupi konsolideeritud raamatupidamise aruande koostamisel põhjendatud. Eelpool viidatud asjaolude märkimisväärsusest tulenevalt ei ole meil võimalik avaldada arvamust kaasneva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, ühingujuhtimise aruannet ja tasustamisaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet.

Seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meil kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seejuures, kas see lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või teadmistest, mille auditi käigus omandasime, või kas see näib olevat muul viisil oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega. Meie aruande arvamus avaldamisest loobumise aluse osas kirjeldatud asjaolude märkimisväärsuse tõttu ei anna me aru muu informatsiooni kohta.

Vastavalt väärtpaperituru seadusele on meie kohustus kontrollida tasustamisaruande vastavust § 135³ lõikes 3 kehtestatud nõuetele. Meie hinnangul on tasustamisaruanne koostatud vastavalt väärtpaperituru seaduse § 135³ lõikele 3.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud, ja sellise sisekontrolli eest, mida juhatus peab vajalikuks, et oleks võimalik koostada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama, kas Grupp suudab oma tegevust jätkata, esitama infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta, kui see on asjakohane, ja kasutama arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Grupi likvideerida või selle tegevuse lõpetada või kui tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Grupi finantsaruandlusprotsessi järelevalve eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie kohustus on teha Grupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande audit kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) ja anda välja audiitori aruanne. Meie aruande arvamus avaldamisest loobumise aluse osas kirjeldatud asjaolude märkimisväärsuse tõttu ei suutnud me siiski hankida piisavat asjakohast auditi tõendusmaterjali, mis annaks aluse avaldada konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta auditiarvamus.

Me oleme Grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid) ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele.

Aruanne muude seadusest tulenevate ja regulatiivsete nõuete kohta

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande iXBRL-vormingus elektrooniliste märgendite vastavuse kohta Euroopa ühtse elektroonilise aruandevormingu regulatiivsete tehniliste standardite (ESEF RTS) nõuetele

Oleme teostanud põhjendatud kindlust andva töövõtu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande iXBRL-vormingus elektrooniliste märgendite osas, mis sisalduvad AS PRFoods koostatud digitaalsetes andmefailides 529900PFXFO2ZDCRNK93-2024-06-30-et.zip.

Juhatuse kohustused seoses digitaalsete andmefailide koostamisega vastavalt ESEF RTS-i nõuetele

Juhatus vastutab digitaalsete andmefailide koostamise eest vastavalt ESEF RTS-i nõuetele. See vastutus hõlmab:

- asjakohaste iXBRL-märgendite valimist ja rakendamist, kasutades vajadusel otsustust;
- digitaalse teabe ja inimloetavas vormingus esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande vastavuse tagamist;
- ESEF RTS-i kohaldamisega seotud sisekontrollide kavandamist, rakendamist ja alalhoidmist.

Vandeauditori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal arvamust selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande elektrooniline märgistamine vastab olulises osas ESEF-i regulatiivsetele tehnilistele standarditele (ESEF RTS).

Me rakendame rahvusvahelist kvaliteedijuhtimise standardit (Eesti) 1 (täiendatud) ja sellest tulenevalt on kehtestanud mitmekülgse kvaliteedikontrollisüsteemi, mis sisaldab dokumenteeritud poliitikaid ja protseduure vastavuse osas eetikanõuetele, kutsesstandarditele ning rakendatavatest seadustest ja regulatsioonidest tulenevatele nõuetele.

Me oleme AS-ist PRFoods sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid) ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele.

Viisime läbi põhjendatud kindlust andva töövõtu vastavalt rahvusvahelisele kindlustandvate teenuste standardile (Eesti) 3000 (muudetud) „Kindlustandvad teenused, mis on muud kui möödunud perioodide finantsinformatsiooni auditid või ülevaatused“ (ISAE (EE) 3000 (muudetud)).

Standardi ISAE (EE) 3000 (muudetud) kohane põhjendatud kindlust andev töövõtt hõlmab protseduuride läbiviimist, et koguda tõendusmaterjali vastavuse kohta ESEF RTS-iga. Protseduuride olemuse, ajastuse ja ulatuse valik sõltub vandeauditori otsustest, sealhulgas hinnangust ESEF RTS-i nõuetest pettuse või vea tõttu olulise kõrvalekaldumise riski kohta. Põhjendatud kindlust andev töövõtt sisaldab:

- arusaamise omandamist märgistamisest ja ESEF RTS-ist, sealhulgas töövõtuga hõlmatud märgistamisprotsessi suhtes rakendatud sisekontrollidest;
- märgistatud andmete võrdlemist auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aruandega seisuga 30. juuni 2024;
- konsolideeritud raamatupidamise aruande märgistamise täielikkuse hindamist;
- aruandva üksuse poolt ESEF-i põhitaksonoomiast valitud iXBRL-elementide ja sobiva põhitaksonoomia elemendi puudumisel laiendtaksonoomia elemendi loomise asjakohasuse hindamist;
- aruandva üksuse poolt kasutatud laiendtaksonoomia elementide kinnistamist põhitaksonoomia elementide külge.

Usume, et meie hangitud tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane, et olla aluseks meie arvamusele.

Arvamus

Meie arvates on AS PRFoods 30. juunil 2024 lõppenud majandusaasta aastaaruandes sisalduv konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande andmekogumis nimega 529900PFXFO2ZDCRNK93-2024-06-30-et.zip. märgistatud kooskõlas ESEF-i regulatiivsete tehniliste standarditega (ESEF RTS).

Muud audiitori aruande nõuded tulenevalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrusest (EL) nr 537/2014

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, määrasid meid esmakordselt 19. detsembril 2019 auditeerima ASi PRFoods seisuga 30. juuni 2020 kuni 30. juuni 2021 lõppevate majandusaastate konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandeid. Auditorteenust oleme osutanud katkematult viis aastat ja see hõlmab perioode, mis lõppesid 30. juunil 2020 - 30. juunil 2024.

Me kinnitame, et:

- meie sõltumatu vandeaudiitori aruanne on kooskõlas Grupi auditikomiteele esitatud täiendava aruandega;
- me ei ole osutanud Grupile keelatud auditiväliseid teenuseid, millele on viidatud määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõikes 1. Me olime auditi tegemisel auditeeritavast üksusest sõltumatud.

Tallinn, 31. oktoober 2024

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Alliksaar

Vandeaudiitori number 446

KPMG Baltics OÜ

Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17

KPMG Baltics OÜ

Ahtri 4

Tallinn 10151

Estonia

Tel +372 626 8700

www.kpmg.ee

Meie sõltumatu vandeaudiitori aruande käesolev versioon on PDF-versioon originaalist, mis koostati xhtml formaadis ja esitati Nasdaq Tallinnale koos konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande originaalversiooniga. Tehtud on kõik võimalik, et PDF-versioon oleks originaali täpne esitus, välja arvatud xbrl-sildid, kuid kõigis teabe, seisukohtade või arvamuste tõlgendamise küsimustes on meie aruande algversioon selle PDF-versiooni suhtes ülimuslik.

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

ASi PRFoods juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku 30. juuni 2024. aastal lõppenud majandusaasta kahjum summas jaotada järgmiselt:

EUR '000	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (-kahjum)	-4 673
Kokku	-4 673

Timo Pärn
Juhatuses liige
31.oktoober 2024

Kristjan Kotkas
Juhatuses liige
31.oktoober 2024